

శ్రీ విష్ణు సహస్ర నామ స్తోత్రమ్
ప్రతిపదార్థముతో

సేకరణ: కిరణ్ టైప్ ఇనిస్టిట్యూట్, 41-1/8-13A.,
గౌతమీనగర్,3వ లైను, కృష్ణలంక, విజయవాడ-520 013.
https://madhirafamily.wordpress.com/

- స్తోత్ర ఆవిర్భావము -

విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రము ఆవిర్భవించిన పరిస్థితులు ఆసక్తి కరమైనవి. కురుక్షేత్ర యుద్ధంలో జరిగిన జనక్షయం, కష్టాలవలన పాండవాగ్రజుడు యుధిష్ఠిరుడు కృంగిపోయి ఉన్నాడు. తన వంశోన్నతిని కోరిన భీష్ముడు అంపశయ్యపై మరణానికి సిద్ధంగా ఉన్నాడు. అనితర జ్ఞాననిలయమైన భీష్ముని ఆశ్రయించి ధర్మాన్ని, నీతిని తెలిసికొనమని యుధిష్ఠిరుని వేదవ్యాసుడు, శ్రీకృష్ణుడు ఆదేశించారు. భీష్ముడు కృష్ణునితో "ప్రభూ జగద్గురువువైన నీయెదుట నేను ఉపదేశము చేయజాలినవాడను కాను. అపై క్షతగాత్రుడనైన నా బుద్ధి, శక్తి క్షీణించినవి. క్షమింపుడు" అనెను. అప్పుడు శ్రీకృష్ణుడు "భీష్మా! నా ప్రభావము చేత నీ క్లేశములన్నీ ఇపుడే తొలగిపోవును. సమస్త జ్ఞానము బుద్ధికి స్ఫురించును. నీచేత నేను ధర్మోపదేశము చేయించు చున్నాను." అని అనుగ్రహించెను. అలా భీష్ముడు అంపశయ్యపైనుండి యుధిష్ఠిరునకు సమస్త జ్ఞాన, ధర్మములనకు ఉపదేశించెను.

అంపశయ్యపైనున్న భీష్ముడు

అలా జ్ఞానబోధను చేసే సమయంలో యుధిష్ఠిరుడు ఆరు ప్రశ్నలు అడిగాడు. ఆ ప్రశ్నల సారాంశము. "దుఃఖముతో కృంగి ఉన్న నాకు తక్కువ శ్రమతో ఎక్కువ ఫలితమును ఇచ్చే ఉపాయమేది? ఎవరిని స్తుతించాలి?" అని – దానికి భీష్ముడు చెప్పిన ఉపాయము – "భక్తితో, శ్రద్ధతో విష్ణువు వేయి నామాలను జపించు – అన్ని దుఃఖములు, కష్టములు, పాపములనుండి విముక్తి పొందడానికి ఇదే సులభమైన మార్గము". అని భీష్ముడు ఉపదేశించినదే "విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రము"

స్తోత్ర విభాగము – విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్ర పఠనానికి ముందుగాని, వెనుకగాని లక్ష్మీ అష్టోత్తర స్తోత్రాన్ని పఠించడం చాలామంది పాటించే ఆనవాయితీ. చాలా స్తోత్రాలలో లాగానే విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రంలో వివిధ విభాగాలున్నాయి....

పూర్వ పీఠిక --- ప్రార్థన – ప్రార్థనా శ్లోకములు, స్తోత్రము ఆవిర్భవించిన సందర్భ వివరణ ఈ పూర్వపీఠికలో ఉన్నాయి.

ముందుగా వినాయకునకు, విష్వక్సేనునకు, వ్యాసునకు, ఆపై విష్ణువుకు ప్రణామములతో స్తోత్రము ఆరంభమౌతుంది.

– స్తోత్ర కథ –

అనేక పవిత్ర దర్మములను విన్న తరువాత ధర్మరాజు భీష్ముని అడిగిన ఆరు ప్రశ్నలు –

01. కిమ్ ఏకమ్ దైవతం లోకే – లోకంలో ఒక్కడే అయిన దేవుడు (పరమాత్ముడు) ఎవరు?

02. కిమ్ వాపి ఏకమ్ పరాయణమ్ – జీవితానికి పరమ పదమైన గమ్యము ఏది?

03. స్తువంతః కమ్ ప్రాప్నుయుః మానవాః శుభమ్ – ఏ దేవుని స్తుతించుట వలన మానవులకు శుభములు లభించును?

04. కమ్ అర్చంతః ప్రాప్నుయుః మానవాః శుభమ్ – ఏ దేవుని అర్చించుట వలన మానవునకు శుభములు లభించును?

05. కో ధర్మః సర్వధర్మాణాం భవతః పరమో మతః – మీ అభిప్రాయము ప్రకారము సర్వధర్మములకు ఉత్కృష్టమైన ధర్మమేది?

06. కిం జపన్ ముచ్యతే జంతుః – జన్మ సంసార బంధనాత్ – ఏ దేవుని జపించుటవలన జన్మ సంసార బంధనములనుండి ముక్తి లభించును?

అందుకు భీష్ముడు చెప్పిన సమాధానం – జగత్ప్రభువును, దేవదేవుని, అనంతుని, పురుషోత్తముని వేయి నామములను నిశ్చలమైన భక్తితో స్తుతి చేయుట వలనను, ఆరాధించుట వలనను, ధ్యానించుట వలనను, ప్రణామము చేయుట వలనను సర్వ దుఃఖములనుండి విముక్తి పొందవచ్చును. ఆ బ్రహ్మణ్యుని, పుండరీకాక్షుని ఆరాధించుట ఉత్తమ ధర్మము. ఆ దేవదేవుడు పరమ మంగళ ప్రదుడు, సకల సృష్టి–స్థితి–లయ కారకుడు. ఈ వేయి గుణ కీర్తనకరములైన నామములను ఋషులు గానము చేసినారు.

– సంకల్పము – తరువాత స్తోత్రములో సంకల్పము (ఎవరిని, ఎందుకు స్తుతిస్తున్నాము) చెప్పబడుతుంది.

ఈ స్తోత్రమునకు --- ఋషి – వేదవ్యాసుడు; ఛందస్సు – "అనుష్టుప్"; మంత్రాదిష్టాన దైవము – శ్రీమన్నారాయణుడు; బీజము – అమృతాం శూద్భవః భానుః; శక్తి – దేవకీ నందనః స్రష్టా; మంత్రము – ఉద్భవః క్షోభణః దేవః; కీలకము – శంఖభృత్ నందకీ చక్రీ; అస్త్రము – శార్ఙ్గధన్వా గదాధరః; నేత్రము – రథాంగపాణి రక్షోభ్యః; కవచము – త్రిసామా సామగః సామః; యోని – ఆనందం పరబ్రహ్మ; దిగ్బంధము – ఋతుః సుదర్శనః కాలః; ధ్యానము చేయు దేవుడు – విశ్వరూపమని భావించే విష్ణువు; చేసే పని – సహస్రనామ జపము; కారణము – శ్రీమహావిష్ణువు ప్రీతి కొరకు.॥

– ధ్యానము – తరువాత పాలకడలిలో శంఖ చక్ర గదా పద్మములు ధరించిన వాడు, భూమియే పాదములుగా గలవాడు, సూర్య చంద్రులు నేత్రములైనవాడు, దిక్కులే చెవులైనవాడు, త్రిభువనములు శరీరముగా గలవాడు, శేషశాయి, విశ్వరూపుడు, శ్రీవత్సాంక కౌస్తుభ పీతాంబరధారి, నీలమేఘ వర్ణుడు, రుక్మిణీ సత్యభామా సమేతుడు, ముకుందుడు, పరమాత్ముడు అయిన దేవునకు ధ్యానము చెప్పబడుతుంది.

– – – = – – –

పూర్వపీఠిక:

01. శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్।
ప్రసన్న వదనం ధ్యాయేత్ సర్వ విఘ్నోపశాంతయే॥

తెల్లని వస్త్రములను ధరించి, చంద్రుని వలే స్వచ్ఛమైన కాంతితో, నాలుగు భుజాలతో, ప్రసన్నమైన ముఖంతో ప్రకాశించే విష్ణువును (విష్ణువుకి అభిన్నమైన గణపతిని) - సకల విఘ్నాల నివారణార్థం ధ్యానించ వలెను.

02. యస్య ద్విరద వక్త్రాద్యాః పారిషద్యాః పరశ్శతమ్।
విఘ్నం నిఘ్నంతి సతతం విష్వక్సేనం తమాశ్రయే॥

03. వ్యాసం వసిష్ఠ నప్తారం శక్తేః పౌత్ర మకల్మషమ్।
పరాశరాత్మజం వందే శుకతాతం తపోనిధిమ్॥

వశిష్ఠ మహామునికి మునిమనుమడూ, శక్తి మహామునికి మనుమడూ, పరాశర మునికి పుత్రుడూ, శుకమహర్షికి జనకుడూ, నిర్మలుడూ, తపమనే తరగని ధనరాశి కలిగినవాడూ అయిన వ్యాసునికి నమస్కరించుచున్నాను.

04. వ్యాసాయ విష్ణురూపాయ వ్యాసరూపాయ విష్ణవే।
నమో వై బ్రహ్మనిధయే వాసిష్ఠాయ నమో నమః॥

విష్ణురూపుడైన వ్యాసునికి, వ్యాసరూపంతో ఉన్న విష్ణువుకి నమస్కారం, వశిష్ఠుని వంశంలో జన్మించిన బ్రహ్మర్షి అయిన వ్యాసునికి నమస్కారం.

05. అవికారాయ శుద్ధాయ నిత్యాయ పరమాత్మనే।
సదైకరూప రూపాయ విష్ణవే సర్వజిష్ణవే॥

వికార రహితుడూ, పరిశుద్ధుడూ, నిత్యుడూ, ఆత్మస్వరూపుడూ, సమస్త రూపాలూ తానే అయి ప్రకాశించే సర్వజిష్ణువైన (సర్వాన్నీ జయించిన వానికి) విష్ణువుకు నమస్కారం.

06. యస్య స్మరణమాత్రేణ జన్మ సంసారబంధనాత్।
విముచ్యతే నమస్తస్మై విష్ణవే ప్రభవిష్ణవే॥
(నమః సమస్తభూతానాం ఆదిభూతాయ భూభృతే
అనేకరూప రూపాయ విష్ణవే ప్రభవిష్ణవే॥)
॥ ఓం నమో విష్ణవే ప్రభవిష్ణవే ॥

ఎవరిని తలచినంత మాత్రానే సంసార బంధాలు, జన్మ పరంపరలు తొలగి పోతున్నాయో అటువంటి ప్రతిభావంతుడైన విష్ణువుకు నమస్కారం. ఓం మూలకారణమైన విష్ణువుకు నమస్కారం.

శ్రీ వైశంపాయన ఉవాచ:

07. శ్రుత్వా ధర్మా నశేషేణ పావనాని చ సర్వశః।
యుధిష్ఠిరః శాంతనవం పునరే వాభ్యభాషత॥

- వైశంపాయనుడు ఇలా పలికెను -

ఇహపర సాధకాలైన విధులను, పాపాలను పోగొట్టే పలు విధాలైన సకల ధర్మాలను విన్న ధర్మరాజు, సంతుష్టుడై భీష్మునితో మళ్లీ ఇలా పలికాడు.

యుధిష్ఠిర ఉవాచ:

08. కి మేకం దైవతం లోకే కిం వాఽప్యేకం పరాయణమ్।
స్తువంతః కం కమర్చంతః ప్రాప్నుయుః మానవా శ్శుభమ్॥

- ధర్మరాజు పలికెను -

ఈ లోకంలో ప్రధానమైన దైవమేది? ముఖ్యమైన ప్రాప్య స్థానమేది? ఎవరిని స్తుతించి, పూజించి మానవులు శుభాలను పొందుతారు?

09. కో ధర్మః స్సర్వధర్మాణాం భవతః పరమో మతః।
కిం జపన్ ముచ్యతే జన్తుః జన్మ సంసార బంధనాత్॥

సర్వధర్మాలలో ఏ ధర్మాన్ని గొప్పదిగా మీరు భావిస్తున్నారు? దేనిని జపిస్తే జీవులు జన్మపరంపరలతో కూడిన సంసారబంధం నుండి తప్పించుకోగలరు?

శ్రీ భీష్మ ఉవాచ:

10. జగత్ ప్రభుం దేవదేవం అనన్తం పురుషోత్తమమ్।
స్తువన్ నామసహస్రేణ పురుషః సతతోత్థితః॥

– భీష్ముడు పలికెను –

మానవుడు సదా జాగరూకుడై లోకేశ్వరుడూ, దేవదేవుడూ, అనంతుడూ, పురుషోత్తముడూ అయిన విష్ణువును వెయ్యి నామాలతో శ్రద్ధతో స్తుతిస్తే సర్వ దుఃఖాలను అధిగమిస్తాడు.

11. తమేవ చార్చయ న్నిత్యం భక్త్యా పురుష మవ్యయమ్।
ధ్యాయన్ స్తువన్ నమస్యంశ్చ యజమాన స్తమేవ చ॥

నాశరహిత పురుషుడైన విష్ణుదేవుణ్ణి నిత్యం భక్తితో పూజిస్తూ, ధ్యానిస్తూ, కీర్తిస్తూ, నమస్కరిస్తూ యజ్ఞాలతో ఆయననే ఆరాధిస్తూ ఉండే పురుషుడు సర్వ దుఃఖాలను అధిగమిస్తాడు.

12. అనాది నిధనం విష్ణుం సర్వలోక మహేశ్వరమ్।
లోకాధ్యక్షం స్తువ న్నిత్యం సర్వదుఃఖాతిగో భవేత్॥

ఆద్యంత రహితుడు, సకల లోకాలకు నాయకుడూ, లోకాధ్యక్షుడూ అయిన విష్ణుమూర్తిని అనునిత్యం స్తుతించు వారికి సర్వదుఃఖాలు నశిస్తాయి.

13. బ్రహ్మణ్యం సర్వధర్మజ్ఞం లోకానాం కీర్తివర్ధనమ్।
లోకనాథం మహద్భూతం సర్వభూత భవోద్భవమ్॥

వేదమయుడూ, సకల ధర్మాలను ఎరిగినవాడూ, లోకాలకు కీర్తిని పెంపొందించు వాడూ, జగన్నాథుడూ విరాట్ స్వరూపుడూ, సర్వజీవుల ఉద్భవానికి కారణభూతుడూ అయిన విష్ణుదేవుణ్ణి స్తుతిస్తే సకల కష్టాలు తొలుగుతాయి.

14. ఏష మే సర్వధర్మాణాం ధర్మోఽధికతమో మతః।
యద్భక్త్యా పుణ్డరీకాక్షం స్తవై రర్చే న్నరః సదా॥

పుండరీకం వంటి కన్నులు గల విష్ణువును సదా భక్తితో స్తోత్రం చేసి పూజించడమే – ఎవరికైనా సకల ధర్మాలలో మేలైన ధర్మమని నా అభిప్రాయం.

15. పరమం యో మహత్తేజః పరమం యో మహత్తపః।
పరమం యో మహద్బ్రహ్మ పరమం యః పరాయణమ్॥

ఎవరు మహా తేజస్స్వరూపమో, ఎవరు సమస్తాన్నీ శాసిస్తాడో, ఎవరు సర్వత్రా వ్యాప్తిచెంది ఉన్న పరబ్రహ్మమో, ఎవరు సర్వానికీ ఆధారభూతమై ఉన్నాడో, అతడే పరప్రాప్య స్థానమైన విష్ణువు.

16. పవిత్రాణాం పవిత్రం యో మంగళానాం చ మంగళం।
దైవతం దేవతానాం చ భూతానాం యోఽవ్యయః పితా॥

పవిత్రమైన తీర్థాదులకు కూడా పవిత్రుడై, సకల శుభాలకు శుభుడై, దేవతలకు దేవుడై, శాశ్వతుడైనట్టి విష్ణువే సకల భూతాలకూ తండ్రి.

17. యతః సర్వాణి భూతాని భవంత్యాది యుగాగమే।
యస్మింశ్చ ప్రళయం యాంతి పునరేవ యుగక్షయే॥

కల్పాదిలో సకల భూతాలూ, ఎవరినుండి ఉద్భవిస్తున్నాయో, అలాగే యుగాలు నశించినప్పుడు మళ్ళీ అతని లోనే లయమవుతున్నాయి.

18. తస్య లోక ప్రధానస్య జగన్నాథస్య భూపతే।
విష్ణో ర్నామసహస్రం మే శృణు పాప భయాపహమ్॥

ఓ ధర్మారాజా! సకల శాస్త్రాలచే ప్రతిపాదింపబడుతున్న, జగత్తులకు నాథుడు అయిన విష్ణువు యొక్క సహస్రనామాలు పాపాన్ని, భయాన్ని పోగొడతాయి. ఆ సహస్ర నామాలు నా ముఖతా విను.

19. యాని నామాని గౌణాని విఖ్యాతాని మహాత్మనః।
ఋషిభిః పరిగీతాని తాని వక్ష్యామి భూతయే॥

ఏ నామాలు మహాత్ముడైన విష్ణువుకు గుణసంబంధంచే ప్రసిద్ధి గాంచాయో, ఏ నామాలు మునుల చేత గానం చెయ్యబడ్డాయో, అటువంటి శ్రీ విష్ణు సహస్రనామాలు పురుషార్థ సిద్ధికై నీకు చెబుతాను.

20. విష్ణోర్నామ(ఋషిర్నామ్నాం) సహస్రస్య వేదవ్యాసో
మహాముని:(నృషిః)।
చన్దోఽ(అ)నుష్టుప్ తథా దేవో భగవాన్ దేవకీసుతః॥

సహస్రనామ మంత్రానికి వేదవ్యాసుడు ఋషి. అనుష్టుప్ ఛందస్సు. దేవకీ సుతుడైన భగంతుడు దేవత.

21. అమృతాం శూద్భవో బీజం శక్తి ర్దేవకి నందనః।
త్రిసామా హృదయం తస్య శాంత్యర్థే వినియుజ్యతే!॥

"అమృతాంశూద్భవో" అనేది బీజం. "దేవకీనందన" అనేది శక్తి. "త్రిసామా" అనేది హృదయం. శాంతి కొరకు సహస్రనామ మంత్రం జపించబడుతోంది.

22. విష్ణుం జిష్ణుం మహావిష్ణుం ప్రభవిష్ణుం మహేశ్వరమ్।
అనేకరూప దైత్యాంతం నమామి పురుషోత్తమమ్॥

విశ్వవ్యాపకుడూ, జయశీలుడూ, సర్వకార్య నిర్వాహణా సమర్థుడూ, మహేశ్వరుడూ, అనేక రూపాలుగల దానవులను సంహరించినవాడూ, పురుషోత్తముడూ అయిన విష్ణువుకు నమస్కరిస్తున్నాను.

అస్య శ్రీ విష్ణోః ర్దివ్య సహస్రనామ స్తోత్ర మహామంత్రస్య। శ్రీ వేదవ్యాసో భగవాన్ ఋషిః। అనుష్టుప్ ఛన్దః। శ్రీ మహావిష్ణుః పరమాత్మా

శ్రీమన్నారాయణో దేవతా। అమృతాంశూద్భవో భానురితి బీజమ్।
దేవకీ నందనః స్రష్టేతి శక్తిః ఉద్భవః క్షోభణోదేవ ఇతి పరమోమంత్రః
। శంఖభృన్నందకీ చక్రీతి కీలకమ్। శార్ఙ్గధన్వా గదాధర ఇత్యస్త్రమ్।
రథాంగపాణి రక్షోభ్య ఇతినేత్రమ్। త్రిసామా సామగః స్సామేతి కవచం।
ఆనందం పరబ్రహ్మేతి యోనిః। ఋతుస్సుదర్శనః కాల ఇతి దిగ్బంధః
శ్రీ విశ్వరూప ఇతి ధ్యానమ్। శ్రీ మహావిష్ణు ప్రీత్యర్థే(కైంకర్య రూపే)
శ్రీ సహస్రనామ జపే వినియోగః॥

శ్రీ విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రం అని పిలవబడే ఈ దివ్యమైన మహా మంత్రానికి – -- ఋషి – వేదవ్యాసుడు; ఛందస్సు – “అనుష్టుప్”; మంత్రాదిష్టాన దైవము – శ్రీమన్నారాయణుడు; బీజము – అమృతాం శూద్భవః భానుః; శక్తి – దేవకీ నందనః స్రష్టా; మంత్రము – ఉద్భవః క్షోభణః దేవః; కీలకము – శంఖభృత్ నందకీ చక్రీ; అస్త్రము – శార్జ్గ ధన్వా గదాధరః; నేత్రము – రథాంగపాణి రక్షోభ్యః; కవచము – త్రిసామా సామగః సామః; యోని – ఆనందం పరబ్రహ్మ; దిగ్బంధము – ఋతుః సుదర్శనః కాలః; ధ్యానము చేయు దేవుడు – విశ్వరూపమని భావించే విష్ణువు; చేసే పని – సహస్రనామ జపము; కారణము – శ్రీమహావిష్ణువు ప్రీతి కొరకు.॥

ధ్యానమ్:

01. క్షీరోదన్వత్ ప్రదేశే శుచి మణి విలసత్ సైకతే మౌక్తి కానాం
మాలా క్లుప్తా సనస్థః స్పటిక మణినిభైః మౌక్తి కైర్మండితాంగః।
శుభ్రై రభ్రై రదభ్రై రుపరి విరచితై ర్ముక్త పీయూష వర్షైః
ఆనన్దీ నః పునీయా దరి నలిన గదా శంఖపాణి ర్ముకుందః॥

స్వచ్ఛమైన మణులతో కూడిన ఇసుక తిన్నెలు గల క్షీరసాగరంలో, ముత్యాల హారాలు ధరించి, మణులతో అలంకరింపబడిన సింహాసనంపై ఆసీనుడై, తెల్లని మేఘ సమూహాల నుండి జాలువారిన అమృతవర్ష ధారలచే ప్రకాశిస్తూ, శంఖం, చక్రం, గద పద్మాలను ధరించి ఆనందమయుడైన శ్రీ మహావిష్ణువు మనలను పవిత్రులను చేయుగాక!

02. భూః పాదౌ యస్య నాభిర్వియదసురనిల శ్చంద్రసూర్యౌచనేత్రే
కర్ణా వాశాః శిరోద్యౌర్ముఖమపి దహనో యస్యవాస్తే(సో౽)య మబ్ధిః
అంతస్థం యస్య విశ్వం సుర నర ఖగ గో భోగి గంధర్వదైత్యైః
చిత్రం రం రమ్యతే తం త్రిభువన వపుషం విష్ణుమీశం నమామి॥

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

భూమి పాదాలుగా, ఆకాశం నాభిగా, వాయువు ప్రాణంగా, సూర్య చంద్రులు నేత్రాలుగా, దిక్కులు కర్ణాలుగా, ఆకాశం శిరస్సుగా, అగ్ని ముఖంగా, సముద్రం వస్త్రంగా ఏ దేవునకు ఉన్నాయో, దేవ, మానవ, పశు, పక్షి, నాగ, గంధర్వ, రాక్షసులతో కూడిన జగత్తు ఏ దేవుని కుక్షిలో చిత్రంగా భాసిస్తున్నదో – అలాంటి త్రిభువన శరీరుడు, ఈశ్వరుడూ అయిన విష్ణువుకు నమస్కరిస్తున్నాను.

03. శాన్తాకారం భుజగశయనం పద్మనాభం సురేశం
విశ్వాకా(ధా)రం గగన సదృశం మేఘవర్ణం శుభాఙ్గమ్।
లక్ష్మీకాన్తం కమల నయనం యోగి హృద్ధ్యాన గమ్యం
వన్దే విష్ణుం భవభయహరం సర్వలోకైక నాథమ్॥

శాంతస్వరూపుడూ, ఆదిశేషునిపై శయనించినవాడూ, నాభిలో పద్మం గలవాడూ, దేవతలకు ప్రభువూ, విశ్వానికి ఆధారమైనవాడూ, ఆకాశంతో సమానుడూ, మేఘం వంటి శరీరకాంతి గలవాడూ, పుణ్యప్రదమైన శరీరుడూ, లక్ష్మీదేవికి భర్త, పద్మములవంటి కన్నులు గలవాడూ, యోగుల హృదయంలో ధ్యానింపబడేవాడూ, సంసారభయాన్ని హరించేవాడూ, సర్వ లోకాలకు ఏకైక నాయకుడు – అయిన విష్ణుదేవునికి నమస్కరిస్తున్నాను.

04. మేఘశ్యామం పీతకౌశేయవాసం।
శ్రీవత్సాంఙ్కం కౌస్తుభోద్భాసితాఙ్గమ్।
పుణ్యోపేతం పుణ్డరీకాయ తాక్షం।
విష్ణుం వన్దే సర్వలోకైక నాథమ్॥

మేఘవర్ణంతో కూడిన శరీరం కలవాడూ, పసుపు పచ్చని పట్టువస్త్రం ధరించినవాడూ, శ్రీవత్సమనే లాంచనాన్ని దాల్చినవాడూ, కౌస్తుభమణితో ప్రకాశించే శరీరం కలవాడూ, మూర్తీభవించిన పుణ్యస్వరూపుడూ, పద్మాలవలె విశాలమైన నేత్రాలు గలవాడూ, సర్వలోకాలకు ఈశ్వరుడూ - అయిన విష్ణుదేవునికి నమస్కరిస్తున్నాను.

నమః సమస్త భూతానాం ఆదిబూతాయ భూభృతే

అనేకరూప రూపాయ విష్ణవే ప్రభవిష్ణవే

05. సశఙ్ఖ చక్రం సకిరీట కుణ్డలం। సపీత వస్త్రం సరసీరుహేక్షణమ్।
సహార వక్షః స్థలశోభికౌస్తుభం। నమామి విష్ణుం శిరసా చతుర్భుజమ్॥

ఓమ్ నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శంఖచక్రాలు, కిరీటకుండలాలు, పచ్చని వస్త్రాలు, కమలాల వంటి కన్నులు, ముత్యాల హారంతో కూడిన వక్షఃస్థలంపై కౌస్తుభం, నాలుగు భుజాలు - మొదలైన వాటితో ప్రకాశించే విష్ణుదేవునికి శిరస్సువంచి నమస్కారం చేస్తున్నాను.

06. ఛాయాయాం పారిజాతస్య హేమసింహాసనో పరి।
ఆశీ(సీ)న మంబుద శ్యామ మాయతాక్ష మలఙ్కృతమ్॥

07. చంద్రాననం చతుర్బాహుం శ్రీ వత్సాఙ్కితవక్షసం।
రుక్మిణీ సత్యభామాభ్యాం సహితం కృష్ణమాశ్రయే॥

- - -

కరన్యాసః।

విశ్వం విష్ణుర్-వషట్కార ఇత్యంగుష్ఠాభ్యాం నమః।
అమృతాం శూద్భవో భానురితితర్జనీభ్యాం నమః।
బ్రహ్మణ్యో బ్రహ్మకృత్ బ్రహ్మేతి మధ్యమాభ్యాం నమః
సువర్ణబిందు రక్షోభ్య ఇతి అనామికాభ్యాం నమః।
నిమిషో ఉనిమిషః స్రగ్వీతి కనిష్ఠికాభ్యాం నమః।
రథాంగపాణి రక్షోభ్య ఇతి కరతల కరపృష్ఠాభ్యాం నమః

అంగన్యాసః। సువ్రతః సుముఖః సూక్ష్మ ఇతి జ్ఞానాయ హృదయాయ నమః।
సహస్రమూర్తిః విశ్వాత్మా ఇతి ఐశ్వర్యాయ శిరసే స్వాహా।
సహస్రార్చిః సప్తజిహ్మ ఇతి శక్త్యై శిఖాయై వషట్।
త్రిసామా సామగస్సామేతి బలాయ కవచాయ హుం।
రథాంగపాణి రక్షోభ్య ఇతి నేత్రాభ్యాం వౌషట్।
శాంగధన్వా గదాధర ఇతి వీర్యాయ అస్త్రాయఫట్।

ఋతుః సుదర్శనః కాల ఇతి దిగ్బంధః।

అథః శ్రీ విష్ణు సహస్ర నామ స్తోత్రమ్

01.విశ్వం-విష్ణు-ర్వషట్కారో-భూతభవ్యభవత్ప్రభుః। (1-9)

001. విశ్వం (ఓం విశ్వస్మై నమః)

విశ్వం = మనకు గోచరమగు దృశ్యమాన జగత్తంతయు తానైన వాడు.

002. విష్ణుః (ఓం విష్ణవే నమః)

విష్ణుః = విశ్వమంతయు వ్యాపించి ఉన్నవాడు.

003. వషట్కారః (ఓం వషట్ కారాయ నమః)

వషట్కారః = వేదస్వరూపుడు

004. భూత భవ్య భవత్ ప్రభుః (ఓం భూతభవ్యభవత్ ప్రభవే నమః)

భూత భవ్య భవత్ ప్రభుః = భూత భవిష్యత్ వర్త మానము లందలి సర్వమునకు ప్రభువైన వాడు.

భూతకృద్-భూతభృ-ద్భావో-భూతాత్మా-భూతభావనః॥

005. భూతకృద్ (ఓం భూతకృతే నమః)

భూతకృద్ = భూతములను సృష్టించిన వాడు.

006. భూతభృత్ (ఓం భూతభృతే నమః)

భూతభృత్ = జీవులనందరిని పోషించు వాడు.

007. భావాః (ఓం భావాయ నమః)

భావాః = సమస్త చరాచర ప్రపంచమంతయు తానే వ్యాపించిన వాడు.

008. భూతాత్మా (ఓం భూతాత్మనే నమః)

భూతాత్మా = సర్వ జీవ కోటి యందు అంతర్యామిగ ఉండువాడు.

009. భూత భావనః (ఓం భూతభావనాయ నమః)

భూత భావనః = జీవులు పుట్టి పెరుగుటకు కారణమైన వాడు.

02.పూతాత్మా-పరమాత్మా చ-ముక్తానాంపరమాగతిః। (10-17)

010. పూతాత్మా (ఓం పూతాత్మనే నమః)

పూతాత్మా = పవిత్రాత్ముడు.

011. పరమాత్మ (ఓం పరమాత్మనే నమః)

పరమాత్మ = నిత్య శుద్ధ బుద్ధ ముక్త స్వరూపమై కార్య కారణముల కంటే విలక్షణమైన వాడు.

012. ముక్తానాం పరమాగతిః (ఓం ముక్తానాంపరమాగతయే నమః)

ముక్తానాం పరమాగతిః = ముక్త పురుషులకు పరమ గమ్యమైన వాడు.

అవ్యయః-పురుషః-స్సాక్షీ-క్షేత్రజ్ఞో-ఽ(అ)క్షరఏవచ॥

013. అవ్యయః (ఓం అవ్యయాయ నమః)

అవ్యయః = వినాశము కానివాడు. వినాశము లేని వాడు.

014. పురుషః (ఓం పురుషాయ నమః)

పురుషః = నవద్వారములు కలిగిన పురములో ఉండువాడు.

015. సాక్షీ (ఓం సాక్షిణే నమః)

సాక్షీ = చక్కగా సమస్తమును దర్శించువాడు.

016. క్షేత్రజ్ఞః (ఓం క్షేత్రజ్ఞాయ నమః)

క్షేత్రజ్ఞః = శరీరములో జరుగు క్రియలన్నింటినీ గ్రహించువాడు.

017. అక్షరః (ఓం అక్షరాయ నమః)

అక్షరః = నాశరహితుడు.

03. యోగో-యోగవిదాంనేతా-ప్రధానపురుషేశ్వరః।

018. యోగః (ఓం యోగాయ నమః)

యోగః = యోగముచే పొందదగిన వాడు.

019. యోగవిదాంనేతా (ఓం యోగవిదాంనేత్రే నమః)

యోగవిదాంనేతా = యోగ విదులకు ప్రభువైన వాడు.

020. ప్రధాన పురుషేశ్వరః (ఓం ప్రధానపురుషేశ్వరాయ నమః)

ప్రధాన పురుషేశ్వరః = ప్రకృతి పురుషులకు అధినేత.

నారసింహవపుః-శ్రీమాన్-కేశవః-పురుషోత్తమః॥(18-24)

021. నారసింహవపుః (ఓం నారసింహవపుషే నమః)

నారసింహవపుః = నరుని సింహమును బోలిన అవయవములు గల వాడు.

022. శ్రీమాన్ (ఓం శ్రీమతే నమః)

శ్రీమాన్ = సదా లక్ష్మీ దేవితో కూడి యుండువాడు.

023. కేశవః (ఓం కేశవాయ నమః)

కేశవః = కేశి యనెడు అసురుని వధించిన వాడు.

024. పురుషోత్తమః (ఓం పురుషోత్తమాయ నమః)

పురుషోత్తమః = పురుషులందరిలోను ఉత్తముడు.

04.సర్వః-శ్శర్వః-శ్శివః-స్థాణుః-భూతాది-ర్నిధిరవ్యయః

025. సర్వః (ఓం సర్వస్మై నమః)

సర్వః = సమస్తము తానై అయినవాడు.

026. శర్వః (ఓం శర్వాయ నమః)

శర్వః = సకల జీవులను సంహరింప జేయువాడు.

027. శివః (ఓం శివాయ నమః)

శివః = శాశ్వతుడు.

028. స్థాణుః (ఓం స్థాణవే నమః)

స్థాణుః = స్థిరమైనవాడు.

029. భూతాదిః (ఓం భూతాదయే నమః)

భూతాదిః = భూతములకు ఆదికారణమైన వాడు.

030. అవ్యయనిధిః (ఓం నిధయేఽ(అ)వ్యయాయ నమః)

అవ్యయనిధిః = నశించని ఐశ్వర్యము గలవాడు.

సంభవో-భావనో-భర్తా-ప్రభవః-ప్రభు-రీశ్వరః॥ (25-36)

031. సంభవః (ఓం సంభవాయ నమః)(సమ్భవాయ)

సంభవః = వివిధ అవతారములను ఎత్తినవాడు.

032. భావనః (ఓం భావనాయ నమః)

భావనః = సర్వ జీవులకు సమస్త ఫలముల నొసగువాడు.

033. భర్తాః (ఓం భర్త్రే నమః)

భర్తాః = సకలమును కనిపెట్టి పోషించువాడు. సకలమును భరించువాడు.

034. ప్రభవః (ఓం ప్రభవాయ నమః)

ప్రభవః = పంచభూతములకు, దేశకాలాదులకు మూలమైనవాడు.

035. ప్రభుః (ఓం ప్రభవే నమః)

ప్రభుః = సర్వశక్తి సమన్వితమైనవాడు.

036. ఈశ్వరః (ఓం ఈశ్వరాయ నమః)

ఈశ్వరః = ఒకరి సహాయములేకనే సమస్త కార్యములు నెరవేర్చ గల్గినవాడు.

05.స్వయంమ్భూ-శమ్భు-రాదిత్యః-పుష్కరాక్షో-మహాస్వనః

037. స్వయంభూః (ఓం స్వయంభువే నమః)(స్వయమ్భువే)

స్వయంభూః = తనంతట తానే ఉద్భవించిన వాడు.

038. శంభుః (ఓం శంభవే నమః)

శంభుః = సర్వశ్రేయములకు మూలపురుషుడు.

039. ఆదిత్యః (ఓం ఆదిత్యాయ నమః)

ఆదిత్యః = సూర్యుని యందు స్వర్ణకాంతితో ప్రకాశించువాడు.

040. పుష్కరాక్షః (ఓం పుష్కరాక్షాయ నమః)

పుష్కరాక్షః = పద్మముల వంటి కన్నులు గలవాడు.

041. మహాస్వనః (ఓం మహాస్వనాయ నమః)

మహాస్వనః = గొప్పదియగు వేదరూపనాదము గలవాడు.

అనాదినిధనో-ధాతా-విధాతా-ధాతురుత్తమః॥(37-45)

042. అనాదినిధనః (ఓం అనాదినిధనాయ నమః)

అనాదినిధనః = ఆద్యంతములు లేని వాడు.

043. ధాతా (ఓం ధాత్రే నమః)

ధాతా = నామరూపాత్మకమైన ఈ జగత్తునకు అద్వితీయుడై ఆధారమై యున్నవాడు.

044. విధాతా (ఓం విధాత్రే నమః)

విధాతా = కర్మఫలముల నందించువాడు.

045. ధాతురుత్తమః (ఓం ధాతురుత్తమాయ నమః)

ధాతురుత్తమః = సర్వ ధాతువులలో ఉత్తమమైన చిద్రూప ధాతువు తానైనవాడు.

06.అప్రమేయో-హృషీకేశః-పద్మనాభో-ఽ(అ)మరప్రభుః।

046. అప్రమేయః (ఓం అప్రమేయాయ నమః)

అప్రమేయః = ఏ విధమైన ప్రమాణములకు అందనివాడు.

047. హృషీకేశః (ఓం హృషీకేశాయ నమః)

హృషీకేశః = ఇంద్రియములకు ప్రభువు.

048. పద్మనాభః (ఓం పద్మనాభాయ నమః)

పద్మనాభః = నాభియందు పద్మము గలవాడు.

049. అమరప్రభుః (ఓం అమరప్రభవే నమః)

అమరప్రభుః = దేవతలకు ప్రభువైనవాడు.

విశ్వకర్మా-మను-స్త్వష్టా-స్థవిష్ఠః-స్థవిరో్ధ్రువః॥ (46-54)

050. విశ్వకర్మా (ఓం విశ్వకర్మణే నమః)

విశ్వకర్మా = విశ్వరచన చేయగల్గినవాడు.

051. మనుః (ఓం మనవే నమః)

మనుః = మననము (ఆలోచన) చేయువాడు.

052. త్వష్టా (ఓం త్వష్ట్రే నమః)

త్వష్టా = ప్రళయకాలమున సమస్త భూతములను కృశింపజేసి నశింపజేయువాడు.

053. స్థవిష్ఠః (ఓం స్థవిష్ఠాయ నమః)

స్థవిష్ఠః = అతిశయ స్థూలమైన వాడు.

054. స్థవిరో్ధ్రువః (ఓం స్థవిరాయ ధ్రువాయ నమః)

(ఓం స్థవిరో్ధ్రువాయ నమః)

స్థవిరో్ధ్రువః = సనాతనుడు, శాశ్వతుడైనవాడు.

07. అగ్రాహ్యః-శాశ్వతః-కృష్ణో-లోహితాక్షః-ప్రతర్దనః।

055. అగ్రాహ్యః (ఓం అగ్రాహ్యాయ నమః)

అగ్రాహ్యః = ఇంద్రియ మనోబుద్ధులచే గ్రహించుటకు వీలులేనివాడు.

056. శాశ్వతః (ఓం శాశ్వతాయ నమః)

శాశ్వతః = సర్వ కాలములందున్నవాడు.

057. కృష్ణః (ఓం కృష్ణాయ నమః)

కృష్ణః = సచ్చిదానంద స్వరూపుడైన భగవానుడు. సర్వమును ఆకర్షించువాడు.

058. లోహితాక్షః (ఓం లోహితాక్షాయ నమః)

లోహితాక్షః = ఎఱ్ఱని నేత్రములు గలవాడు.

059. ప్రతర్దనః (ఓం ప్రతర్దనాయ నమః)

ప్రతర్దనః = ప్రళయకాలమున సర్వమును నశింపచేయువాడు.

ప్రభూత-స్త్రికకుద్ధామ-పవిత్రం-మఙ్గళంపరమ్॥ (55-63)

060. ప్రభూతః (ఓం ప్రభూతాయ నమః)

ప్రభూతః = జ్ఞానైశ్వర్యాది గుణసంపన్నుడు.

061. త్రికకుబ్ధామ (ఓం త్రికకుబ్ధామ్నే నమః)

త్రికకుబ్ధామ = ముల్లోకములకు ఆధారభూతమైనవాడు.

062. పవిత్రం (ఓం పవిత్రాయ నమః)

పవిత్రం = పరిశుద్ధుడైనవాడు.

063. పరం మంగళం (ఓం మంగళాయ పరస్మై నమః)

(ఓం పరస్మై మఙ్గళాయ నమః)

పరం మంగళం = స్మరణ మాత్రముచే అద్భుతముల నంతమొందించి శుభముల నందించువాడు.

08. ఈశానః-ప్రాణదః-ప్రాణో-జ్యేష్ఠః-శ్రేష్ఠః-ప్రజాపతిః।

064. ఈశానః (ఓం ఈశానాయ నమః)

ఈశానః = సర్వ భూతములను శాసించువాడు.

065. ప్రాణదః (ఓం ప్రాణాదాయ నమః)

ప్రాణదః = ప్రాణి కోటికి ప్రాణశక్తి నొసగువాడు.

066. ప్రాణః (ఓం ప్రాణాయ నమః)

ప్రాణః = ప్రాణశక్తి స్వరూపమైనవాడు.

067. జ్యేష్ఠః (ఓం జ్యేష్ఠాయ నమః)

జ్యేష్ఠః = వృద్ధతముడు (సృష్టికి పూర్వమునుండే ఉన్నవాడు)

068. శ్రేష్ఠః (ఓం శ్రేష్ఠాయ నమః)

శ్రేష్ఠః = అత్యంత ప్రశంసాపాత్రుడు.

069. ప్రజాపతిః (ఓం ప్రజాపతయే నమః)

ప్రజాపతిః = సమస్త ప్రజలకు పతి

హిరణ్యగర్భో-భూగర్భో-మాధవో-మధుసూదనః।।(64-73)

070. హిరణ్యగర్భః (ఓం హిరణ్యగర్భాయ నమః)

హిరణ్యగర్భః = విశ్వగర్భమున నుండువాడు.

071. భూగర్భః (ఓం భూగర్భాయ నమః)

భూగర్భః = భూమిని తన గర్భమునందు ఉంచుకొన్నవాడు.

072. మాధవః (ఓం మాధవాయ నమః)

మాధవః = శ్రీదేవికి భర్తయైనవాడు.

073. మధుసూదనః (ఓం మధుసూదనాయ నమః)

మధుసూదనః = మధువను రాక్షసుని వధించినవాడు.

09. ఈశ్వరో-విక్రమీ-ధన్వీ-మేధావీ-విక్రమః-క్రమః।

074. ఈశ్వరః (ఓం ఈశ్వరాయ నమః)(చూడుము 36)

ఈశ్వరః = సర్వశక్తి సంపన్నుడైనవాడు.

075. విక్రమీ (ఓం విక్రమిణే నమః)

విక్రమీ = శౌర్యము గలవాడు.

076. ధన్వీ (ఓం ధన్వినే నమః)

ధన్వీ = ధనస్సును ధరించినవాడు.

077. మేధావీ (ఓం మేధావినే నమః)

మేధావీ = ఏకకాలములో సర్వ విషయగ్రహణ సామర్థ్యము కలిగినవాడు.

078. విక్రమః (ఓం విక్రమాయ నమః)

విక్రమః = గరుడుని వీపుపై ఎక్కి ఇచ్ఛామాత్రముచే ఎచ్చటైనను విహరించగలవాడు.

079. క్రమః (ఓం క్రమాయ నమః)

క్రమః = నియమానుసారము చరించువాడు.

అనుత్తమో-దురాధర్షః-కృతజ్ఞః-కృతి-రాత్మవాన్॥(74-84)

080. అనుత్తమః (ఓం అనుత్తమాయ నమః)

అనుత్తమః = తనకంటె ఉత్తములు లేనివాడు.

081. దురాధర్షః (ఓం దురాధర్షాయ నమః)

దురాధర్షః = రాక్షసులు కూడా ఎదుర్కొను శక్యము గానివాడు.

082. కృతజ్ఞః (ఓం కృతజ్ఞాయ నమః)

కృతజ్ఞః = ప్రాణులు చేయు కర్మములను చేయువాడు

083. కృతిః (ఓం కృతయే నమః)

కృతిః = కర్మకు లేదా పురుష ప్రయత్నమునకు ఆధారభూతుడై యున్నవాడు.

084. ఆత్మవాన్ (ఓం ఆత్మవతే నమః)

ఆత్మవాన్ = తన వైభవమునందే సర్వదా సుప్రతిష్ఠుడై యుండువాడు.

10. సురేశ - శ్శరణం - శర్మ - విశ్వరేతాః - ప్రజాభవః।

085. సురేశః (ఓం సురేశాయ నమః)

సురేశః = దేవతలకు ప్రభువైనవాడు.

086. శరణః (ఓం శరణాయ నమః)

శరణః = దుఃఖార్తులను బ్రోచువాడై, వారి ఆర్తిని హరించువాడు

.

087. శర్మ (ఓం శర్మణే నమః)

శర్మ = పరమానంద స్వరూపుడు.

088. విశ్వరేతాః (ఓం విశ్వరేతసే నమః)

విశ్వరేతాః = సర్వ ప్రపంచమునకు కారణమైన పరంధాముడు.

089. ప్రజాభవః (ఓం ప్రజాభవాయ నమః)

ప్రజాభవః = ప్రజోత్పత్తికి కారణభూతుడైనవాడు.

అహః-స్సంవత్సరో-వ్యాళః-ప్రత్యయ-స్సర్వదర్శనః॥(85-94)

090. అహః (ఓం అహ్నే నమః)(ఓం అహ్నే నమః)

అహః = పగలువలె ప్రకాశించు వాడు.

091. సంవత్సరః (ఓం సంవత్సరాయ నమః)

సంవత్సరః = కాలస్వరూపుడైనవాడు.

092. వ్యాళః (ఓం వ్యాళాయ నమః)

వ్యాళః = పాము వలె పట్టశక్యము గానివాడు.

093. ప్రత్యయః (ఓం ప్రత్యయాయ నమః)

ప్రత్యయః = ప్రజ్ఞా స్వరూపుడైనవాడు.

094. సర్వదర్శనః (ఓం సర్వదర్శనాయ నమః)

సర్వదర్శనః = సమస్తమును దర్శించగలవాడు.

11.అజ-స్సర్వేశ్వర-స్సిద్ధ-స్సిద్ధి-స్సర్వాది-రచ్యుతః।

095. అజః (ఓం అజాయ నమః)

అజః = పుట్టుకలేని వాడు.

096. సర్వేశ్వరః (ఓం సర్వేశ్వరాయ నమః)

సర్వేశ్వరః = ఈశ్వరులందరికి ఈశ్వరుడైనవాడు.

097. సిద్ధః (ఓం సిద్ధాయ నమః)

సిద్ధః = పొందవలసిన దంతయు పొందినవాడు.

098. సిద్ధిః (ఓం సిద్ధయే నమః)

సిద్ధిః = ఫలరూపుడైనవాడు.

099. సర్వాదిః (ఓం సర్వాదయే నమః)

సర్వాదిః = సర్వమునకు మూలమైనవాడు.

100. అచ్యుతః (ఓం అచ్యుతాయ నమః)

అచ్యుతః = స్వరూప సామర్థ్యముల యందు పతనము లేనివాడు.

వృషాకపి-రమేయాత్మా-సర్వయోగవినిస్సృతః॥(95-103)

101. వృషాకపిః (ఓం వృషాకపయే నమః)

వృషాకపిః = అధర్మముచే మునిగియున్న భూమిని వరహావతారమెత్తి ఉద్ధరించినవాడు.

102. అమేయాత్మ (ఓం అమేయాత్మనే నమః)

అమేయాత్మ = అపరిమిత స్వరూపము గలవాడు.

103. సర్వయోగ వినిస్సృతః (ఓం సర్వయోగ వినిస్సృతాయ నమః)

సర్వయోగ వినిస్సృతః = సర్వ విధములైన సంగత్యములనుండి విడిపడినవాడు.

12.వసు-ర్వసుమనాః-స్సత్యః-సమాత్మా-సమ్మితః-స్సమః।

104. వసుః (ఓం వసవే నమః)

వసుః = సర్వ భూతములయందు వశించువాడు.

105. వసుమనాః (ఓం వసుమనసే నమః)

వసుమనాః = పరిశుద్ధమైన మనస్సు గలవాడు.

106. సత్యః (ఓం సత్యాయ నమః)

సత్యః = సత్య స్వరూపుడు.

107. సమాత్మాః (ఓం సమాత్మనే నమః)

సమాత్మాః = సర్వప్రాణుల యందు సమముగా వర్తించువాడు.

108. సమ్మితః (ఓం సమ్మితాయ నమః)

సమ్మితః = భక్తులకు చేరువై భక్తాధీనుడైనవాడు.

109. సమః (ఓం సమాయ నమః)

సమః = సదా లక్ష్మీదేవితో కలిసి విరాజిల్లువాడు.

అమోఘః-పుణ్డరీకాక్షో-వృషకర్మా-వృషాకృతిః॥ (104-113)

110. అమోఘః (ఓం అమోఘాయ నమః)

అమోఘః = భక్తుల స్తుతులను ఆలకించి ఫలముల నొసగువాడు.

111. పుండరీకాక్షః (ఓం పుండరీకాక్షాయ నమః)

పుండరీకాక్షః = భక్తుల హృదయ పద్మమున దర్శనీయుడైనవాడు. పద్మనయునుడు.

112. వృషకర్మా (ఓం వృషకర్మణే నమః)

వృషకర్మా = ధర్మకార్యములు నిర్వర్తించువాడు.

113. వృషాకృతిః (ఓం వృషాకృతయే నమః)

వృషాకృతిః = ధర్మమే తన స్వరూపముగా గలవాడు.

13. రుద్రో-బహుశిరా-బభ్రుః-విశ్వయోని-శ్శుచిశ్రవాః। (114-122)

114. రుద్రః (ఓం రుద్రాయ నమః)

రుద్రః = దుఃఖమును లేదా దుఃఖ కారణమును పారద్రోలువాడు.

115. బహుశిరాః (ఓం బహుశిరసే నమః)

బహుశిరాః = అనేక శిరములు కలవాడు.

116. బభ్రుః (ఓం బభ్రవే నమః)

బభ్రుః = లోకములను భరించువాడు.

117. విశ్వయోనిః (ఓం విశ్వయోనయే నమః)

విశ్వయోనిః = విశ్వమునకు కారణమైనవాడు.

118. శుచిశ్రవాః (ఓం శుచిశ్రవసే నమః)

శుచిశ్రవాః = శుభప్రథమై శ్రవణము చేయదగిన దివ్య నామములు కలిగినవాడు.

అమృత-శ్శాశ్వతఃస్థాణుః-వరారోహో-మహాతపాః॥

119. అమృతః (ఓం అమృతాయ నమః)

అమృతః = మరణము లేనివాడు.

120. శాశ్వతస్థాణుః (ఓం శాశ్వతస్థాణవే నమః)

శాశ్వతస్థాణుః = నిత్యుడై, నిశ్చలుడైనవాడు.

121. వరారోహః (ఓం వరారోహాయ నమః)

వరారోహః = జ్ఞానగమ్యమైనవాడు.

122. మహాతపాః (ఓం మహాతపసే నమః)

మహాతపాః = మహాద్భుత జ్ఞానము కలవాడు.

14. సర్వగ-స్సర్వవిద్భానుః-(ర్వి)విష్వక్సేనో-జనార్దనః।

123. సర్వగః (ఓం సర్వగాయ నమః)

సర్వగః = సర్వత్ర వ్యాపించియున్నవాడు.

124. సర్వవిద్భానుః (ఓం సర్వవిద్భానవే నమః)

సర్వవిద్భానుః = సర్వము తెలిసినవాడు.

125. విష్వక్సేనః (ఓం విష్వక్సేనాయ నమః)

విష్వక్సేనః = అసురుల సేనలను నిర్జించినవాడు. తాను యుద్ధమునకు ఉపక్రమించినంతనే అసురసేన యంతయు భీతితో పారిపోవుటచే భగవానుడు విష్వక్సేనుడాయెను.

126. జనార్దనః (ఓం జనార్దనాయ నమః)

జనార్దనః = దుఃఖమును తొలగించువాడు. ఆనందము నొసగూర్చువాడు.

వేదో-వేదవి-దవ్యంగో-వేదాంగో-వేదవి-త్కవిః॥(123-132)

127. వేదః (ఓం వేదాయ నమః)

వేదః = మోక్షదాయకమైన జ్ఞానమును ప్రసాదించు వేదము తన స్వరూపముగా గలవాడు.

128. వేదవిత్ (ఓం వేదవిదే నమః)

వేదవిత్ = వేదజ్ఞానమును అనుభవములో కలిగినవాడు.

129. అవ్యంగః (ఓం అవ్యఙ్గాయ నమః)(అవ్యంగాయ)

అవ్యంగః = ఏ కొఱతయు, లోపము లేనివాడు.

130. వేదాంగః (ఓం వేదాఙ్గాయ నమః)(వేదాంగాయ)

వేదాంగః = వేదములనే అంగములుగా కలిగినవాడు.

131. వేదవిత్ (ఓం వేదవిదే నమః)(చూడుము 128)

వేదవిత్ = వేదములను విచారించువాడు.

132. కవిః (ఓం కవయే నమః)

కవిః = సర్వద్రష్ట యైనవాడు.

15.లోకాధ్యక్షః-స్సురాధ్యక్షో-ధర్మాధ్యక్షః-కృతాకృతః।(133-140)

133. లోకాధ్యక్షః (ఓం లోకాధ్యక్షాయ నమః)

లోకాధ్యక్షః = లోకములను పరికించువాడు.

134. సురాధ్యక్షః (ఓం సురాధ్యక్షాయ నమః)

సురాధ్యక్షః = దేవతలకు కూడా తానే అధ్యక్షుడైనవాడు.

135. ధర్మాధ్యక్షః (ఓం ధర్మాధ్యక్షాయ నమః)

ధర్మాధ్యక్షః = ధర్మా ధర్మములను వీక్షించువాడు.

136. కృతాకృతః (ఓం కృతాకృతాయ నమః)

కృతాకృతః = కార్య, కారణ రూపములతో భాసించువాడు.

చతురాత్మా-చతుర్వ్యూహః-చతుర్దంష్ట్ర-శ్చతుర్భుజః॥

137. చతురాత్మా (ఓం చతురాత్మనే నమః)

చతురాత్మా = విభూతి చతుష్టయము తన స్వరూపముగా గలవాడు.

138. చతుర్వ్యూహః (ఓం చతుర్వ్యూహాయ నమః)

చతుర్వ్యూహః = నాలుగు విధముల వ్యూహము నొంది సృష్టి కార్యములను చేయువాడు.

139. చతుర్దంష్ట్రః (ఓం చతుర్దంష్ట్రాయ నమః)

చతుర్దంష్ట్రః = నాలుగు కోరపండ్లు గలిగినవాడు.

140. చతుర్భుజః (ఓం చతుర్భుజాయ నమః)

చతుర్భుజః = నాలుగు భుజములు కలిగినవాడు.

16.భ్రాజిష్ణు -ర్భోజనం -భోక్తా -సహిష్ణు -ర్జగదాదిజః।

141. భ్రాజిష్ణుః (ఓం భ్రాజిష్ణవే నమః)

భ్రాజిష్ణుః = అద్వయ ప్రకాశరూపుడు.

142. భూజనః (ఓం భోజనాయ నమః)

భూజనః = భోజ్యరూపమైనవాడు.

143. భ్రోక్తాః (ఓం భోక్త్రే నమః)

భ్రోక్తాః = ప్రకృతిలోని సర్వమును అనుభవించు పురుషుడు.

144. సహిష్ణుః (ఓం సహిష్ణవే నమః)

సహిష్ణుః = భక్తుల అపరాధములను మన్నించి క్షమించ గలిగినవాడు.

145. జగదాదిజః (ఓం జగదాదిజాయ నమః)

జగదాదిజః = సృష్ట్యారంభముననే వ్యక్తమైనవాడు.

అనఘో-విజయో-జేతా-విశ్వయోనిః-పునర్వసుః॥(141-150)

146. అనఘః (ఓం అనఘాయ నమః)

అనఘః = పాపరహితుడైనవాడు.

147. విజయః (ఓం విజయాయ నమః)

విజయః = ఆత్మజ్ఞానముతో వైరాగ్యసంపన్నుడై, శ్రేష్టమైన జయము నొందువాడు.

148. జేతాః (ఓం జేత్రే నమః)

జేతాః = సదాజయము నొందువాడు.

149. విశ్వయోనిః (ఓం విశ్వయోనయే నమః)(చూడుము 117)

విశ్వయోనిః = విశ్వమునకుకారణభూతమైనవాడు.

150. పునర్వసుః (ఓం పునర్వసవే నమః)

పునర్వసుః = పదే పదే క్షేత్రజ్ఞుని రూపమున ఉపాధుల నాశ్రయించువాడు.

17.ఉపేన్ద్రో-వామనః-ప్రాంశుః-అమోఘు-శ్శుచి-రూర్జితః।

151. ఉపేంద్రః (ఓం ఉపేన్ద్రాయ నమః)(ఉపేంద్రాయ)

ఉపేంద్రః = ఇంద్రునికి పై నుండువాడు.

152. వామనః (ఓం వామనాయ నమః)

వామనః = చక్కగా సేవించదగినవాడు.

153. ప్రాంశుః (ఓం ప్రాంశవే నమః)

ప్రాంశుః = ఉన్నతమైన శరీరము గలవాడు.

154. అమోఘః (ఓం అమోఘాయ నమః)

అమోఘః = వ్యర్ధముకాని పనులు గలవాడు.

155. శుచిః (ఓం శుచయే నమః)

శుచిః = తన దరిచేరు భక్తులను పవిత్రము చేయువాడు.

156. ఊర్జితః (ఓం ఊర్జితాయ నమః)

ఊర్జితః = మహా బలవంతుడు.

అతీన్ద్ర-సంగ్రహ-స్సర్గో-ధృతాత్మా-నియమో-యమః॥(151-162)

157. అతీంద్రః (ఓం అతీన్ద్రాయ నమః)

అతీంద్రః = ఇంద్రుని అతిక్రమించినవాడు.

158. సంగ్రహః (ఓం సంగ్రహాయ నమః)

సంగ్రహః = ప్రళయకాలమున సమస్తమును ఒక్కచోటికి సంగ్రహించువాడు.

159. సర్గః (ఓం సర్గాయ నమః)

సర్గః = సృష్టియు, సృష్టికారణమును అయినవాడు.

160. ధృతాత్మా (ఓం ధృతాత్మనే నమః)

ధృతాత్మా = తనపై తాను ఆధారపడినవాడు.

161. నియమః (ఓం నియమాయ నమః)

నియమః = జీవులను వారి వారి కార్యములలో నియమింప జేయువాడు.

162. యమః (ఓం యమాయ నమః)

యమః = లోపలనుండి నడిపించువాడు.

163. వేద్యః (ఓం వేద్యాయ నమః)

వేద్యః = సర్వులచేత తెలుసుకొనదగినవాడు.

18.వేద్యో-వైద్యః-స్సదాయోగీ-వీరహా-మాధవో-మధుః।(163-172)

164. వైద్యః (ఓం వైద్యాయ నమః)

వైద్యః = సమస్త విద్యలకు నిలయమైనవాడు.

165. సదాయోగి (ఓం సదాయోగినే నమః)

సదాయోగి = నిత్యము స్వస్వరూపమునందు విరాజిల్లువాడు.

166. వీరహా (ఓం వీరఘ్నే నమః)

వీరహా = ధర్మరక్షణ నిమిత్తము వీరులైన అసురులను వధించినవాడు.

167. మాధవః (ఓం మాధవాయ నమః)(చూడుము 72)

మాధవః = అర్హులగు వారికి ఆత్మజ్ఞానమును ప్రసాదించువాడు.

168. మధుః (ఓం మధవే నమః)

మధుః = భక్తులకు మధురమైన మకరందము వంటివాడు.

అతీన్ద్రియో-మహామాయో-మహోత్సాహో-మహాబలః॥

169. అతీంద్రియః (ఓం అతీన్ద్రియాయ నమః)

అతీంద్రియః = ఇంద్రియములద్వారా గ్రహించుటకు వీలులేనివాడు.

170. మహామాయః (ఓం మహామాయాయ నమః)

మహామాయః = మాయావులకు మాయావియైనవాడు.

171. మహోత్సాహః (ఓం మహోత్సాహాయ నమః)

మహోత్సాహః = ఉత్సాహవంతుడు.

172. మహాబలః (ఓం మహాబలాయ నమః)

మహాబలః = బలవంతులకంటెను బలవంతుడైనవాడు.

19. మహాబుద్ధి - ర్మహావీర్యో - మహాశక్తి - ర్మహాద్యుతిః।

173. మహాబుద్ధిః (ఓం మహాబుద్ధయే నమః)

మహాబుద్ధిః = బుద్ధిమంతులలో బుద్ధిమంతుడు.

174. మహావీర్యః (ఓం మహావీర్యాయ నమః)

మహావీర్యః = బ్రహ్మాండములను సృష్టించి, పోషించి, లయింపచేయు శక్తి సామర్థ్యములు కలిగియున్నవాడు.

175. మహాశక్తిః (ఓం మహాశక్తయే నమః)

మహాశక్తిః = మహిమాన్విత శక్తిపరుడైనవాడు.

176. మహోధ్యుతిః (ఓం మహోద్యుతయే నమః)

మహోధ్యుతిః = గొప్ప ప్రకాశము అయినవాడు.

అనిర్దేశ్యవపు-శ్రీమాన్-అమేయాత్మా-మహాద్రిధృత్॥(173-180)

177. అనిర్దేశ్యవపుః (ఓం అనిర్దేశ్యవపుషే నమః)

అనిర్దేశ్యవపుః = నిర్దేశించుటకు, నిర్ణయించుటకు వీలుకానివాడు.

178. శ్రీమాన్ (ఓం శ్రీమతే నమః)(చూడుము 22)

శ్రీమాన్ = శుభప్రదుడు

179. అమేయాత్మా (ఓం అమేయాత్మనే నమః)

అమేయాత్మా = ఊహించుటకు వీలులేని మేధాసంపత్తి కలిగినవాడు.

180. మహాద్రిధృక్ (ఓం మహాద్రిధృతే నమః)

మహాద్రిధృక్ = మందర, గోవర్ధన పర్వతములను అవలీలగా ఎత్తినవాడు.

20. మహేష్వాసో-మహీభర్తా-శ్రీనివాసః-స్సతాంగతిః।

181. మహేష్వాసః (ఓం మహేష్వాసాయ నమః)

మహేష్వాసః = శారంగ మను గొప్ప ధనువును ధరించినవాడు.

182. మహీభర్తాః (ఓం మహీభర్త్రే నమః)

మహీభర్తాః = భూదేవికి భర్తయై, రక్షకుడైనవాడు.

183. శ్రీనివాసః (ఓం శ్రీనివాసాయ నమః)

శ్రీనివాసః = శ్రీమహాలక్ష్మికి నివాస స్థానమైనవాడు.

184. సతాంగతిః (ఓం సతాంగతయే నమః)

సతాంగతిః = సత్పురుషులకు పరమగతి అయినవాడు.

అనిరుద్ధ-స్సురానన్దో-గోవిన్దో-గోవిదాంపతిః॥(181-188)

185. అనిరుద్ధః (ఓం అనిరుద్ధాయ నమః)

అనిరుద్ధః = మరొకరు ఎదురించువారు లేనివాడు.

186. సురానందః (ఓం సురానన్దాయ నమః)

సురానందః = దేవతలకు ఆనందము నొసంగువాడు.

187. గోవిందః (ఓం గోవిన్దాయ నమః)

గోవిందః = గోవులను రక్షించువాడు.

188. గోవిందాంపతిః (ఓం గోవిదాంపతయే నమః)

గోవిందాంపతిః = వాగ్విదులు, వేదవిదులైనవారికి ప్రభువైనవాడు.

21. మరీచి ః-ర్దమనో-హంసః-సుపర్ణో-భుజగోత్తమః।

189. మరీచిః (ఓం మరీచయే నమః)

మరీచిః = తేజోవంతులలో తేజోవంతుడైనవాడు.

190. దమనః (ఓం దమనాయ నమః)

దమనః = తమకప్పగించబడిన బాధ్యతలనుండి తప్పిపోవు వారిని శిక్షించువాడు.

191. హంసః (ఓం హంసాయ నమః)

హంసః = నేను అతడే (అహం బ్రహ్మాస్మి)

192. సుపర్ణః (ఓం సుపర్ణాయ నమః)

సుపర్ణః = అందమైన రెక్కలు గలవాడు.

193. భుజగోత్తమః (ఓం భుజగోత్తమాయ నమః)

భుజగోత్తమః = భుజంగములలో ఉత్తముడు.

హిరణ్యనాభః-సుతపాః-పద్మనాభః-ప్రజాపతిః॥(189-197)

194. హిరణ్యనాభః (ఓం హిరణ్యనాభాయ నమః)

హిరణ్యనాభః = బ్రహ్మకు పుట్టుకనిచ్చిన బంగారు బొడ్డుగల సర్వోత్తముడు.

195. సుతపాః (ఓం సుతపసే నమః)

సుతపాః = చక్కటి తపమాచరించువాడు.

196. పద్మనాభః (ఓం పద్మనాభాయ నమః)(చూడుము 48)

పద్మనాభః = హృదయపద్మమధ్యమున భాసించువాడు.

197. ప్రజాపతిః (ఓం ప్రజాపతయే నమః)(చూడుము 169)

ప్రజాపతిః = అనంతజీవకోటికి ప్రభువైనవాడు.

22. అమృత్యు-స్సర్వదృ-క్సింహః-సన్ధాతా-సన్ధిమాన్ - స్థిరః

198. అమృత్యుః (ఓం అమృత్యవే నమః)

అమృత్యుః = మరణముగాని, మరణ కారణముగాని లేనివాడు.

199. సర్వదృక్ (ఓం సర్వదృశే నమః)

సర్వదృక్ = తన సహజ జ్ఞానముచే ప్రాణులు చేసినది, చేయునది అంతయు చూచుచుండువాడు.

200. సింహః (ఓం సింహాయ నమః)

సింహః = సింహము. పాపములను నశింపజేయువాడు.

201. సంధాతా (ఓం సన్ధాత్రే నమః)

సంధాతా = జీవులను కర్మఫలములతో జోడించువాడు.

202. సంధిమాన్ (ఓం సన్ధిమతే నమః)

సంధిమాన్ = భక్తులతో సదాకూడియుండువాడు.

203. స్థిరః (ఓం స్థిరాయ నమః)

స్థిరః = సదా ఏకరూపము గలవాడు.

అజో-దుర్మర్షణ-శ్శాస్తా-విశ్రుతాత్మా-సురారిహా॥(198-208)

204. అజః (ఓం అజాయ నమః)(చూడుము 95)

అజః = పుట్టుకలేనివాడు.

205. దుర్మర్షణః (ఓం దుర్మర్షణాయ నమః)

దుర్మర్షణః = అసురులకు భరింపశక్యము గానివాడు.

206. శాస్తా (ఓం శాస్త్రే నమః)

శాస్తా = శృతి, స్మృతుల ద్వారా శాసించువాడు.

207. విశ్రుతాత్మా (ఓం విశ్రుతాత్మనే నమః)

విశ్రుతాత్మా = విశేషముగా శ్రవణము చేయబడినవాడు.

208. సురారిహా (ఓం సురారిఘ్నే నమః)

సురారిహా = దేవతల శత్రువులను నాశనము చేసినవాడు.

23.గురు - ర్గురుతమో - ధామ - సత్యః - స్సత్యపరాక్రమః।

209. గురుః (ఓం గురవే నమః)

గురుః = ఆత్మవిద్యను బోధించువాడు.

210. గురుత్తమః (ఓం గురుతమాయ నమః)

గురుత్తమః = గురువులకు గురువైనవాడు.

211. ధామః (ఓం ధామ్నే నమః)

ధామః = జీవులు చేరవలసిన పరమోత్కృష్ట స్థానము.

212. సత్యః (ఓం సత్యాయ నమః)(చూడుము 106)

సత్యః = సత్య స్వరూపుడు.

213. సత్యపరాక్రమః (ఓం సత్యపరాక్రమాయ నమః)

సత్యపరాక్రమః = సత్యనిరూపణలో అమోఘమైన పరాక్రమము కలవాడు.

నిమిషో - ఽ(అ)నిమిష - స్స్రగ్వీ - వాచస్పతిరుదారధీః॥(209-217)

214. నిమిషః (ఓం నిమిషాయ నమః)

నిమిషః = నేత్రములు మూసుకొనినవాడు.

215. అనిమిషః (ఓం అనిమిషాయ నమః)

అనిమిషః = సదా మేలికొనియున్న వాడు.

216. స్రగ్వీ (ఓం స్రగ్విణే నమః)

స్రగ్వీ = వాడని పూలమాలను ధరించినవాడు.

217. వాచస్పతి రుదారధీః (ఓం వాచస్పతయే ఉదారధియే నమః)
(ఓం వాచస్పతిరుదారధియే నమః)

వాచస్పతి రుదారధీః = విద్యలకు పతియైనవాడు.

24.అగ్రణీ - ర్గ్రామణీః - శ్శ్రీమాన్ - న్యాయో - నేతా - సమీరణః।

218. అగ్రణీః (ఓం అగ్రణ్యే నమః)

అగ్రణీః = భక్తులకు దారిచూపువాడు.

219. గ్రామణీః (ఓం గ్రామణ్యే నమః)

గ్రామణీః = సకల భూతములకు నాయకుడు.

220. శ్రీమాన్ (ఓం శ్రీమతే నమః)(చూడుము 22,178)

శ్రీమాన్ = ఉత్కృష్టమైన కాంతి గలవాడు.

221. న్యాయః (ఓం న్యాయాయ నమః)

న్యాయః = సత్యజ్ఞానమును పొందుటకు అవసరమైన తర్కము, యుక్తి తానే అయినవాడు.

222. నేతా (ఓం నేత్రే నమః)

నేతా = జగత్తు యనెడి యంత్రమును నడుపువాడు.

223. సమీరణః (ఓం సమీరణాయ నమః)

సమీరణః = ప్రాణవాయు రూపములో ప్రాణులకు చేష్టలు కలిగించువాడు.

సహస్రమూర్ధా-విశ్వాత్మా-సహస్రాక్షః-సహస్రపాత్॥(218-227)

224. సహస్రమూర్ధా (ఓం సహస్రమూర్ద్న్ నమః)

సహస్రమూర్ధా = సహస్ర శిరస్సులు గలవాడు.

225. విశ్వాత్మా (ఓం విశ్వాత్మనే నమః)

విశ్వాత్మా = విశ్వమునకు ఆత్మయైనవాడు.

226. సహస్రాక్షః (ఓం సహస్రాక్షాయ నమః)

సహస్రాక్షః = సహస్ర నేత్రములు కలవాడు.

227. సహస్రపాత్ (ఓం సహస్రపదే నమః)

సహస్రపాత్ = సహస్ర పాదములు కలవాడు.

25.ఆవర్తనో - నివృత్తాత్మా - సంవృత - స్సంప్రమర్ధనః।

228. ఆవర్తనః (ఓం ఆవర్తనాయ నమః)

ఆవర్తనః = జగత్ చక్రమును లేదా సంసార చక్రమును సదా త్రిప్పుచుండువాడు.

229. నివృత్తాత్మా (ఓం నివృతాత్మనే నమః)

నివృత్తాత్మా = ప్రపంచముతో ఎట్టి సంబంధము లేనివాడు.

230. సంవృతౌ (ఓం సంవృతాయ నమః)

సంవృతౌ = అవిద్యారూపమైన మాయచే కప్పబడినవాడు

.

231. సంప్రమర్దనః (ఓం సంప్రమర్ధనాయ నమః)

సంప్రమర్దనః = తమోగుణ ప్రధానులైన అజ్ఞానులను పీడించువాడు.

అహస్సంవర్తకో- వహ్నిః- అనిలో- ధరణీధరః॥(228-235)

232. అహస్సంవర్తకః (ఓం అహస్సంవర్తకాయ నమః)

అహస్సంవర్తకః = రోజులను చక్కగా నడిపెడి ఆదిత్యరూపుడు.

233. వహ్నిః (ఓం వహ్నయే నమః)

వహ్నిః = యజ్ఞమునందు హోమకుండములలో హవిస్సును మోసెడి అగ్ని.

234. అనిలః (ఓం అనిలాయ నమః)

అనిలః = ప్రకృతిలో వాయు రూపమునను, ప్రాణులలో ప్రాణ రూపమునను ఉండువాడు.

235. ధరణీధరః (ఓం ధరణీధరాయ నమః)

ధరణీధరః = భూభారమును భరించువాడు.

26.సుప్రసాదః-ప్రసన్నాత్మా-విశ్వదృ-గ్విశ్వభు-గ్విభుః।(236-246)

236. సుప్రసాదః (ఓం సుప్రసాదాయ నమః)

సుప్రసాదః = చక్కని అనుగ్రహము కలవాడు.

237. ప్రసన్నాత్మా (ఓం ప్రసన్నాత్మనే నమః)

ప్రసన్నాత్మా = రాగద్వేషాదులతో కలుషితముగాని పరిశుద్ధ అంతఃకరణ కలవాడు.

238. విశ్వదృక్ (ఓం విశ్వధృషే నమః)(విశ్వసృజే)

విశ్వదృక్ = విశ్వమునంతటిని ధరించినవాడు.

239. విశ్వభుక్ (ఓం విశ్వభుజే నమః)

విశ్వభుక్ = విశ్వమును భక్షించువాడు.

240. విభుః (ఓం విభవే నమః)

విభుః = బ్రహ్మ మొదలు సకల రూపములలో గోచరించువాడు.

సత్కర్తా-సత్కృత-స్సాధుః-జహ్ను-ర్నారాయణో-నరః॥

241. సత్కర్తా (ఓం సత్కర్త్రే నమః)

సత్కర్తా = సజ్జనులను సత్కరించువాడు.

242. సత్కృతః (ఓం సత్కృతాయ నమః)

సత్కృతః = పూజ్యులచే పూజింపబడువాడు.

243. సాధుః (ఓం సాధవే నమః)

సాధుః = ధర్మప్రవర్తన గలవాడు.

244. జుహ్నుః (ఓం జాహ్నవే నమః)

జుహ్నుః = భక్తులను పరమపదమునకు నడిపించువాడు.

245. నారాయణః (ఓం నారాయణాయ నమః)

నారాయణః = నరులకు ఆశ్రయమైనవాడు.

246. నరః (ఓం నరాయ నమః)

నరః = జీవులను కర్మానుసారము ఉత్తమగతికి నడుపువాడు.

27.అసంఖ్యేయో – ఽ(అ)ప్రమేయాత్మా – విశిష్టః – శ్శిష్టకృ – చ్ఛుచిః

247. అసంఖ్యేయః (ఓం అసంఖ్యేయాయ నమః)

అసంఖ్యేయః = అనంతమైన నామరూపాదులు కలవాడు.

248. అప్రమేయాత్మా (ఓం అప్రమేయాత్మనే నమః)

అప్రమేయాత్మా = అప్రమేయమైన స్వరూపము కలవాడు.

249. విశిష్టః (ఓం విశిష్టాయ నమః)

విశిష్టః = శ్రేష్ఠతముడు, మిక్కిలి గొప్పవాడు.

250. శిష్టకృత్ (ఓం శిష్టకృతే నమః)

శిష్టకృత్ = శాసనము చేయువాడు.

251. శుచిః (ఓం శుచయే నమః)(చూడుము 155)

శుచిః = నిర్మలుడై, నిరంజనుడైనవాడు.

సిద్ధార్థః – సిద్ధసంకల్పః – సిద్ధిద – స్సిద్ధిసాధనః॥ (247–255)

252. సిద్ధార్థః (ఓం సిద్ధార్థాయ నమః)

సిద్ధార్థః = పొందదగినదంతయు పొందినవాడు.

253. సిద్ధసంకల్పః (ఓం సిద్ధసంకల్పాయ నమః)

సిద్ధసంకల్పః = నెఱవేరిన సంకల్పములు కలవాడు.

254. సిద్ధిదః (ఓం సిద్ధిదాయ నమః)

సిద్ధిదః = జీవుల కర్మానుసారముగా ఫలముల నందించువాడు.

255. సిద్ధిసాధనః (ఓం సిద్ధిసాధనాయ నమః)

సిద్ధిసాధనః = కార్యసిద్ధి కనుకూలించు సాధన సంపత్తి తానే అయినవాడు.

28. వృషాహీ- వృషభో- విష్ణుః- వృషపర్వా- వృషోదరః।

256. వృషాహీ (ఓం వృషాహిణే నమః)

వృషాహీ = అనేక వృషాహములు (ధర్మ దినములు) ద్వారా సేవింపబడువాడు.

257. వృషభః (ఓం వృషభాయ నమః)

వృషభః = భక్తుల అభీష్టములను నెరవేర్చువాడు.

258. విష్ణుః (ఓం విష్ణవే నమః)(చూడుము 2)

విష్ణుః = సర్వత్రా వ్యాపించి ఉన్నవాడు.

259. వృషపర్వాః (ఓం వృషపర్వణే నమః)

వృషపర్వాః = ధర్మమునకు భక్తుల ధర్మ సోపానములను నిర్మించినవాడు.

260. వృషోదరః (ఓం వృషోదరాయ నమః)

వృషోదరః = ధర్మమును ఉదరమున ధరించువాడు. (ప్రజలను వర్షించునదిగాయున్న ఉదరము గలవాడు)

వర్ధనో- వర్ధమానశ్చ- వివిక్త- శ్రుతిసాగరః॥(256-264)

261. వర్ధనః (ఓం వర్ధనాయ నమః)

వర్ధనః = ఆశ్రితులైనవారి శ్రేయములను వృద్ధినొందించువాడు.

262. వర్ధమానః (ఓం వర్ధమానాయ నమః)

వర్ధమానః = ప్రపంచరూపమున వృద్ధినొందువాడు.

263. వివిక్తః (ఓం వివిక్తాయ నమః)

వివిక్తః = మాయాస్వరూపమగువాడు.

264. శృతిసాగరః (ఓం శ్రుతిసాగరాయ నమః)

శృతిసాగరః = శృతులకు నిధియైనవాడు.

29.సుభుజో- దుర్ధరో- వాగ్మీ- మహేన్ద్రో- వసుదో- వసుః

265. సుభుజః (ఓం సుభుజాయ నమః)

సుభుజః = జగద్రక్షణము గావించు సుందరమైన భుజములు గలవాడు.

266. దుర్ధరః (ఓం దుర్ధరాయ నమః)

దుర్ధరః = లోకములను ధరించి తనను ఒరులు ధరించేందుకు వీలుపడని భూమాతను ధరించినవాడు.

267. వాగ్మీ (ఓం వాగ్మినే నమః)

వాగ్మీ = వేదజ్ఞానమును వెలువరించినవాడు.

268. మహేంద్రః (ఓం మహేంద్రాయ నమః)

మహేంద్రః = దేవేంద్రునకు కూడా ప్రభువైనవాడు.

269. వసుదః (ఓం వసుదాయ నమః)

వసుదః = భక్తుల అవసరములను సకాలములో సమకూర్చువాడు.

270. వసుః (ఓం వసవే నమః)(చూడుము 104)

వసుః = తాను ఇచ్చు ధనము కూడా తానే అయినవాడు.

నైకరూపో- బృహద్రూపః- శిపివిష్టః- ప్రకాశనః॥(265-274)

271. నైకరూపః (ఓం నైకరూపాయ నమః)

నైకరూపః = ఒక రూపము లేనివాడై, అనేక రూపములు గలవాడు.

272. బృహద్రూపః (ఓం బృహద్రూపాయ నమః)

బృహద్రూపః = బ్రహ్మాండ స్వరూపము గలవాడు.

273. శిపివిష్టః (ఓం శిపివిష్టాయ నమః)

శిపివిష్టః = సూర్యునియందలి కిరణప్రతాపము తానైనవాడు.

274. ప్రకాశనః (ఓం ప్రకాశనాయ నమః)

ప్రకాశనః = సర్వమును ప్రకాశింప చేయువాడు.

30.ఓజస్తేజోద్యుతిధరః- ప్రకాశాత్మా- ప్రతాపనః।(275-282)

275. ఓజస్తేజో ద్యుతిధరః (ఓం ఓజస్తేజోద్యుతిధరాయ నమః)

ఓజస్తేజో ద్యుతిధరః = ఓజస్సు, తేజస్సు, ద్యుతి కలవాడు.

276. ప్రకాశాత్మా (ఓం ప్రకాశాత్మనే నమః)

ప్రకాశాత్మా = తేజోమయ స్వరూపుడు.

277. ప్రతాపనః (ఓం ప్రతాపనాయ నమః)

ప్రతాపనః = సూర్యాగ్నుల రూపమున భూమిని తపింపచేయువాడు.

ఋద్ధః-స్స్పష్టాక్షరో-మన్త్రః-చన్ద్రాంశు-ర్భాస్కరద్యుతిః॥

278. ఋద్ధః (ఓం ఋద్ధాయ నమః)

ఋద్ధః = ధర్మ, జ్ఞాన, వైరాగ్యములకు నిలయమైనవాడు.

279. స్పష్టాక్షరః (ఓం స్పష్టాక్షరాయ నమః)

స్పష్టాక్షరః = ఓం అనెడి దివ్యాక్షరముద్వారా సూచించబడినవాడు.

280. మంత్రః (ఓం మంత్రాయ నమః)

మంత్రః = వేదమంత్రముల ద్వారా తెలియదగినవాడు.

281. చంద్రాంశుః (ఓం చంద్రాంశవే నమః)

చంద్రాంశుః = చంద్రకిరణముల వంటివాడు.

282. భాస్కరద్యుతిః (ఓం భాస్కరద్యుతయే నమః)

భాస్కరద్యుతిః = సూర్యతేజమువంటివాడు.

31.అమృతాంశూద్భవో- భానుః- శశిబిన్దు- స్సురేశ్వరః।

283. అమృతాంశూద్భవః (ఓం అమృతాంశూద్భవాయ నమః)

అమృతాంశూద్భవః = చంద్రుని ఆవిర్భావమునకు కారణమైనవాడు.

284. భానుః (ఓం భానవే నమః)

భానుః = స్వప్రకాశ స్వరూపుడు.

285. శశిబిందుః (ఓం శశిబిందవే నమః)

శశిబిందుః = చంద్రునివలె ప్రజలను పోషించువాడు.

286. సురేశ్వరః (ఓం సురేశ్వరాయ నమః)

సురేశ్వరః = దేవతలకు ప్రభువైనవాడు.

ఔషధం - జగతస్సేతుః - సత్యధర్మపరాక్రమః॥(283-289)

287. ఔషధం (ఓం ఔషధాయ నమః)

ఔషధం = భవరోగహరమగు దివ్యౌషధము తానైనవాడు.

288. జగతస్సేతుః (ఓం జగతస్సేతవే నమః)

జగతస్సేతుః = ప్రపంచమునకు పరమాత్మకు మధ్య వంతెన వంటివాడు.

289. సత్యధర్మ పరాక్రమః (ఓం సత్యధర్మపరాక్రమాయ నమః)

సత్యధర్మ పరాక్రమః = సత్యజ్ఞానాది ధర్మములు, పరాక్రమము కలవాడు.

32.భూతభవ్యభవన్నాథః-పవనః-పావనో-ఽ(అ)నలః।(290-299)

290. భూతభవ్య భవన్నాదః (ఓం భూతభవ్యభవన్నాదాయ నమః)

భూతభవ్య భవన్నాదః = జీవులచే మూడుకాలములందు ప్రార్థించబడువాడు.

291. పవనః (ఓం పవనాయ నమః)

పవనః = సకలమును పవిత్ర మొనర్చువాడు.

292. పావనః (ఓం పావనాయ నమః)

పావనః = వాయువునందు చలనశక్తి కల్గించువాడు.

293. అనలః (ఓం అనలాయ నమః)

అనలః = ప్రాణధారణకు అవసరమైన అగ్ని స్వరూపుడు.

కామహా-కామకృ-త్కాన్తః-కామః-కామప్రదః-ప్రభుః॥

294. కామహా (ఓం కామఘ్నే నమః)

కామహా = కామములను అంతము చేయువాడు.

295. కామకృత్ (ఓం కామకృతే నమః)

కామకృత్ = సాత్వికవాంఛలను నెరవేర్చువాడు.

296. కాంతః (ఓం కాంతాయ నమః)

కాంతః = అద్భుత రూపవంతుడై, సర్వులచే ఆకర్షింపబడువాడు.

297. కామః (ఓం కామాయ నమః)

కామః = చతుర్విధ పురుషార్థములను అభిలషించువారిచే కోరబడువాడు.

298. కామప్రదః (ఓం కామప్రదాయ నమః)

కామప్రదః = భక్తుల కోర్కెలను తీర్చువాడు.

299. ప్రభుః (ఓం ప్రభవే నమః)

ప్రభుః = సర్వోత్కృష్టమైనవాడు.

33.యుగాదికృ - ద్యుగావర్తో - నైకమాయో - మహాశనః

300. యుగాదికృత్ (ఓం యుగాదికృతే నమః)

యుగాదికృత్ = కృతాది యుగములను ప్రారంభించినవాడు.

301. యుగావర్తః (ఓం యుగావర్తాయ నమః)

యుగావర్తః = యుగములను త్రిప్పువాడు.

302. నైకమాయః (ఓం నైకమాయాయ నమః)

నైకమాయః = తన మాయాశక్తిచే అనేక రూపములను ధరించి, ప్రదర్శించువాడు.

303. మహాశనః (ఓం మహాశనాయ నమః)

మహాశనః = సర్వమును కబళించువాడు.

అదృశ్యో- వ్యక్తరూపశ్చ- సహస్రజి- దనన్తజిత్॥ (300-307)

304. అదృశ్యః (ఓం అదృశ్యాయ నమః)

అదృశ్యః = దృశ్యము కానివాడు.

305. వ్యక్తరూపః (ఓం వ్యక్తరూపాయ నమః)

వ్యక్తరూపః = భక్తుల హృదయములలో వ్యక్తరూపుడై భాసిల్లువాడు.

306. సహస్రజిత్ (ఓం సహస్రజితే నమః)

సహస్రజిత్ = వేలకొలది రాక్షసులను సంగ్రామమున జయించువాడు.

307. అనంతజిత్ (ఓం అనంతజితే నమః)

అనంతజిత్ = అనూహ్యమైన శక్తి సామర్ధ్యములు కలవాడై, రణరంగమున ఎదిరించువారిని జయించు శక్తి కలవాడు.

34.ఇష్టో – ఽ(అ)విశిష్ట–శ్శిష్టేష్టః –శిఖణ్డీ –నహుషో –వృషః।

308. ఇష్టః (ఓం ఇష్టాయ నమః)

ఇష్టః = ప్రియమైనవాడు.

309. అవిశిష్ఠః (ఓం అవిశిష్టాయ నమః)(చూడుము 249)

అవిశిష్ఠః = సర్వాంతర్యామియైనవాడు.

310. శిష్టేష్టః (ఓం శిష్టేష్టాయ నమః)

శిష్టేష్టః = బుధజనులైన సాధుమహాత్ములకు ఇష్టుడైనవాడు.

311. శిఖండీ (ఓం శిఖండినే నమః)

శిఖండీ = శిరమున నెమలిపించమును ధరించినవాడు.

312. నహుషః (ఓం నహుషాయ నమః)

నహుషః = తన మాయచేత జీవులను సంసారమునందు బంధించువాడు.

313. వృషః (ఓం వృషాయ నమః)

వృషః = ధర్మస్వరూపుడైనవాడు.

క్రోధహా– క్రోధకృత్కర్తా– విశ్వబాహు– ర్మహీధరః॥(308-317)

314. క్రోధహా (ఓం క్రోధఘ్నే నమః)

క్రోధహా = సాధకులలోని క్రోధమును నశింపచేయువాడు.

315. క్రోధ కృత్కర్తా (ఓం క్రోధకృత్కర్త్రే నమః)

క్రోధ కృత్కర్తా = క్రోధాత్ములగువారిని నిర్మూలించువాడు.

316. విశ్వబాహుః (ఓం విశ్వబాహవే నమః)

విశ్వబాహుః = బాహువులు విశ్వమంతట కలవాడు.

317. మహీధరః (ఓం మహీధరాయ నమః)

మహీధరః = భూమిని ధరించినవాడు.

35.అచ్యుతః – ప్రథితః – ప్రాణః – ప్రాణదో – వాసవానుజః

318. అచ్యుతః (ఓం అచ్యుతాయ నమః)(చూడుము 100)

అచ్యుతః = ఎట్టి వికారములకు లోనుగానివాడు. (ఎటువంటి మార్పు పొందనివాడు.)

319. ప్రథితః (ఓం ప్రథితాయ నమః)

ప్రథితః = ప్రఖ్యాతి నొందినవాడు.

320. ప్రాణః (ఓం ప్రాణాయ నమః)(చూడుము 66)

ప్రాణః = అంతటా చైతన్య స్వరూపమై నిండి, ప్రాణులను కదిలించు ప్రాణస్వరూపుడు.

321. ప్రాణదః (ఓం ప్రాణదాయ నమః)(చూడుము 65)

ప్రాణదః = ప్రాణ బలము ననుగ్రహించువాడు.

322. వాసవానుజః (ఓం వాసవానుజాయ నమః)

వాసవానుజః = ఇంద్రునకు తమ్ముడు.

అపాంనిధి - రధిష్ఠాన - మప్రమత్తః - ప్రతిష్ఠితః॥(318-326)

323. అపాంనిధిః (ఓం అపాంనిధయే నమః)

అపాంనిధిః = సాగరమువలె అనంతుడైనవాడు.

324. అధిష్టానం (ఓం అధిష్ఠానాయ నమః)

అధిష్టానం = సర్వమునకు ఆధారమైనవాడు.

325. అప్రమత్తః (ఓం అప్రమత్తాయ నమః)

అప్రమత్తః = ఏమరుపాటు లేనివాడు.

326. ప్రతిష్ఠితః (ఓం ప్రతిష్ఠితాయ నమః)

ప్రతిష్ఠితః = తన మహిమయందే నిలిచియుండువాడు.

36. స్కందః- స్కందధరో- ధుర్యో- వరదో-వాయువాహనః

327. స్కందః (ఓం స్కందాయ నమః)

స్కందః = అమృత రూపమున స్రవించువాడు.

328. స్కందధరః (ఓం స్కందధరాయ నమః)

స్కందధరః = ధర్మమార్గమున నిలుపువాడు.

329. ధుర్యః (ఓం ధుర్యాయ నమః)

ధుర్యః = సర్వ జీవుల ఉత్పత్తి మొదలగు భారములను మోయువాడు.

330. వరదః (ఓం వరదాయ నమః)

వరదః = వరముల నొసగువాడు.

331. వాయువాహనః (ఓం వాయువాహనాయ నమః)

వాయువాహనః = సప్త వాయువులను బ్రహ్మాండమంతటను ప్రవర్తింప చేయువాడు.

వాసుదేవో- బృహద్భానుః- ఆదిదేవః- పురన్దరః॥(327-335)

332. వాసుదేవః (ఓం వాసుదేవాయ నమః)

వాసుదేవః = అంతటను నిండియున్నవాడు.

333. బృహద్భానుః (ఓం బృహద్భానవే నమః)

బృహద్భానుః = ప్రకాశవంతమగు కిరణతేజముచే విశ్వమును ప్రకాశింపచేయువాడు.

334. ఆదిదేవః (ఓం ఆదిదేవాయ నమః)

ఆదిదేవః = సృష్టి కార్యమును ప్రారంభించినవాడు.

335. పురంధరః (ఓం పురందరాయ నమః)

పురంధరః = రాక్షసుల పురములను నశింపచేసినవాడు.

37.అశోక - స్తారణ - స్తారః - శూర - శ్శౌరి - ర్జనేశ్వరః

336. అశోకః (ఓం అశోకాయ నమః)

అశోకః = శోకము లేనివాడు.

337. తారణః (ఓం తారణాయ నమః)

తారణః = సంసార సాగరమును దాటించువాడు.

338. తారః (ఓం తారాయ నమః)

తారః = గర్భ, జన్మ, జరా, మృత్యురూపమైన భయమునుండి తరింప జేయువాడు.

339. శూరః (ఓం శూరాయ నమః)

శూరః = పరాక్రమము గలవాడు.

340. శౌరిః (ఓం శౌరయే నమః)

శౌరిః = బలవత్తరములైన ఇంద్రియ మనోబుద్ధులను అణిచినవాడు.

341. జనేశ్వరః (ఓం జనేశ్వరాయ నమః)

జనేశ్వరః = జనులకు ప్రభువు.

అనుకూల - శ్శతావర్తః - పద్మీ - పద్మనిభేక్షణః॥(336-345)

342. అనుకూలః (ఓం అనుకూలాయ నమః)

అనుకూలః = సర్వులకు అనుకూలుడైనవాడు.

343. శతావర్తః (ఓం శతావర్తాయ నమః)

శతావర్తః = ధర్మ రక్షణార్థము అనేక పర్యాయములు ఆవిర్భవించినవాడు.

344. పద్మీ (ఓం పద్మినే నమః)

పద్మీ = పద్మమును చేతియందు ధరించినవాడు.

345. పద్మనిభేక్షణః (ఓం పద్మనిభేక్షణాయ నమః)

పద్మనిభేక్షణః = పద్మమువంటి నేత్రములు కలవాడు.

38. పద్మనాభో - ఽ(అ)రవిన్దాక్షః - పద్మగర్భ - శరీరభృత్।

346. పద్మనాభః (ఓం పద్మనాభాయ నమః)(చూడుము 48,196)

పద్మనాభః = పద్మము నాభియందుండువాడు.

347. అరవిందాక్షః (ఓం అరవిందాక్షాయ నమః)

అరవిందాక్షః = కమలరేకులవంటి కన్నులు గలవాడు.

348. పద్మగర్భః (ఓం పద్మగర్భాయ నమః)

పద్మగర్భః = పద్మగర్భమున నివసించువాడు.

349. శరీరభృత్ (ఓం శరీరభృతే నమః)

శరీరభృత్ = ప్రాణుల శరీరములను పోషించువాడు.

మహర్ధి-ర్ృద్ధో-వృద్ధాత్మా-మహాక్షో-గరుడధ్వజః॥(346-354)

350. మహర్ధిః (ఓం మహర్ధయే నమః)

మహర్ధిః = మహావిభూతులు కలవాడు.

351. ఋద్ధః (ఓం ఋద్ధాయ నమః)(చూడుము 278)

ఋద్ధః = ప్రపంచాకారముతో భాసించువాడు.

352. వృద్ధాత్మా (ఓం వృద్ధాత్మనే నమః)

వృద్ధాత్మా = సృష్టికి పూర్వమే ఉన్నవాడు.

353. మహాక్షః (ఓం మహాక్షాయ నమః)

మహాక్షః = గొప్ప నేత్రములు గలవాడు.

354. గరుడధ్వజః (ఓం గరుడధ్వజాయ నమః)

గరుడధ్వజః = తన పతాకమునందు గరుడ చిహ్నము కలవాడు.

39.అతుల - శ్శరభో - భీమః - సమయజ్ఞో - హవిర్హరిః

355. అతులః (ఓం అతులాయ నమః)

అతులః = సాటిలేనివాడు

356. శరభః (ఓం శరభాయ నమః)

శరభః = శరీరములందు ప్రత్యగాత్మగా ప్రకాశించువాడు.

357. భీమః (ఓం భీమాయ నమః)

భీమః = భీకరమైన శక్తి సంపన్నుడు.

358. సమయజ్ఞః (ఓం సమయజ్ఞాయ నమః)

సమయజ్ఞః = సర్వులను సమభావముతో దర్శించుటయే తన పూజగా భావించువాడు.

359. హవిర్హరిః (ఓం హవిర్హరయే నమః)

హవిర్హరిః = యజ్ఞములలో హవిర్భాగమును గ్రహించువాడు.

సర్వలక్షణలక్షణ్యో - లక్ష్మీవాన్ - సమితింజయః॥(355-362)

360. సర్వలక్షణలక్షణ్యః (ఓం సర్వలక్షణలక్షణ్యాయ నమః)

సర్వలక్షణలక్షణ్యః = సర్వప్రమాణములచే సిద్ధించు జ్ఞానముచేత నిర్ణయింపబడినవాడు.

361. లక్ష్మీవాన్ (ఓం లక్ష్మీపతే నమః)

లక్ష్మీవాన్ = సదా లక్ష్మీదేవి తన వక్షస్థలమందు కలిగినవాడు.

362. సమితింజయః (ఓం సమితింజయాయ నమః)

సమితింజయః = యుద్ధమున జయించినవాడు.

40.విక్షరో- రోహితో- మార్గో- హేతు - ర్దామోదర - స్సహః

363. విక్షరః (ఓం విక్షరాయ నమః)

విక్షరః = నాశములేనివాడు.

364. రోహితః (ఓం రోహితాయ నమః)

రోహితః = మత్స్యరూపమును ధరించినవాడు.

365. మార్గః (ఓం మార్గాయ నమః)

మార్గః = భక్తులు తరించుటకు మార్గము తాను అయినవాడు.

366. హేతుః (ఓం హేతవే నమః)

హేతుః = సృష్టికి కారణము అయినవాడు.

367. దామోదరః (ఓం దామోదరాయ నమః)

దామోదరః = దమాది సాధనలచేత ఉదారమైన బుద్ధిద్వారా పొందబడువాడు.

368. సహః (ఓం సహాయ నమః)

సహః = సహనశీలుడు.

మహీదరో- మహాభాగో- వేగవా- నమితాశనః॥(363-372)

369. మహీధరః (ఓం మహీధరాయ నమః)(చూడుము 317)

మహీధరః = భూమిని ధరించినవాడు.

370. మహాభాగః (ఓం మహాభాగాయ నమః)

మహాభాగః = భాగ్యవంతుడు.

371. వేగవాన్ (ఓం వేగవతే నమః)

వేగవాన్ = అమితమైన వేగము కలవాడు.

372. అమితాశనః (ఓం అమితాశనాయ నమః)

అమితాశనః = అపరిమితమైన ఆకలి గలవాడు.

41.ఉద్భవః - క్షోభణో - దేవః - శ్రీగర్భః - పరమేశ్వరః।

373. ఉద్భవః (ఓం ఉద్భవాయ నమః)

ఉద్భవః = ప్రపంచసృష్టికి ఉపాదానమైనవాడు.

374. క్షోభణః (ఓం క్షోభణాయ నమః)

క్షోభణః = సృష్టికాలమందు కల్లోలము కల్గించువాడు.

375. దేవః (ఓం దేవాయ నమః)

దేవః = క్రీడించువాడు.

376. శ్రీ గర్భః (ఓం శ్రీగర్భాయ నమః)

శ్రీ గర్భః = సకల ఐశ్వర్యములు తనయందే గలవాడు

377. పరమేశ్వరః (ఓం పరమేశ్వరాయ నమః)

పరమేశ్వరః = ఉత్కృష్టమైనవాడు.

కరణం-కారణం-కర్తా-వికర్తా-గహనో-గుహః॥(373-383)

378. కరణమ్ (ఓం కరణాయ నమః)

కరణమ్ = జగదుత్పత్తికి సాధనము అయినవాడు.

379. కారణమ్ (ఓం కారణాయ నమః)

కారణమ్ = జగత్తునకు కారణమైనవాడు.

380. కర్తా (ఓం కర్త్రే నమః)

కర్తా = సమస్త కార్యములకు కర్తయైనవాడు.

381. వికర్తా (ఓం వికర్త్రే నమః)

వికర్తా = విచిత్రమైన ప్రపంచమును రచించినవాడు.

382. గహనః (ఓం గహనాయ నమః)

గహనః = గ్రహించ శక్యముగానివాడు.

383. గుహః (ఓం గుహాయ నమః)

గుహః = వ్యక్తము కానివాడు. (కప్పబడినవడు)

42.వ్యవసాయో- వ్యవస్థానః- సంస్థానః- స్థానదో- ధ్రువః

384. వ్యవసాయః (ఓం వ్యవసాయాయ నమః)

వ్యవసాయః = మానవాళి అభ్యున్నతికి తానే కృషిచేయువాడు.

385. వ్యవస్థానః (ఓం వ్యవస్థానాయ నమః)

వ్యవస్థానః = సర్వ వ్యవహారములను యథావిధిగ నడుపువాడు.

386. సంస్థానః (ఓం సంస్థానాయ నమః)

సంస్థానః = జీవులకు గమ్యస్థానమైనవాడు.

387. స్థానదః (ఓం స్థానదాయ నమః)

స్థానదః = వారివారి కర్మానుసారముగా స్థానముల నందించువాడు.

388. ధ్రువః (ఓం ధ్రువాయ నమః)

ధ్రువః = అవినాశియై, స్థిరమైనవాడు.

పరర్ధిః- పరమస్పష్టః- తుష్టః- పుష్ట- శ్శుభేక్షణః॥(384-393)

389. పరర్ధిః (ఓం పరర్ధయే నమః)

పరర్ధిః = ఉత్కృష్టమైన వైభవముకలవాడు.

390. పరమస్పష్టః (ఓం పరమస్పష్టాయ నమః)

పరమస్పష్టః = మిక్కిలి స్పష్టముగా తెలియువాడు.

391. తుష్టః (ఓం తుష్టాయ నమః)

తుష్టః = సంతృప్తుడు.

392. పుష్టః (ఓం పుష్టాయ నమః)

పుష్టః = పరిపూర్ణుడు.

393. శుభేక్షణః (ఓం శుభేక్షణాయ నమః)

శుభేక్షణః = శుభప్రధమైన దృష్టిగలవాడు

43.రామో-విరామో-విరజో-మార్గో-నేయో-నయో-నయః

394. రామః (ఓం రామాయ నమః)

రామః = నిత్యానంద చైతన్యములో సదా రమించువాడు..

395. విరామః (ఓం విరామాయ నమః)

విరామః = సకలజీవులకు విశ్రాంతి స్థానమైనవాడు.

396. విరతః (ఓం విరజాయ నమః)

విరతః = విషయ వాంఛలు లేనివాడు.

397. మార్గః (ఓం మార్గాయ నమః)(చూడుము 365)

మార్గః = మోక్షమునకు మార్గము తానైనవాడు.

398. నేయః (ఓం నేయాయ నమః)

నేయః = ఆత్మజ్ఞానము ద్వారా జీవులను నడిపించువాడు.

399. నయః (ఓం నయాయ నమః)

నయః = జీవులను నడిపించి పరమపదస్థితికి గొనిపోవువాడు.

400. అనయః (ఓం అనయాయ నమః)

అనయః = తనను నడుపువాడు మరొకడు లేనివాడు.

వీర- శ్శక్తిమతాంశ్రేష్ఠః- ధర్మో- ధర్మవిదుత్తమః॥(394-404)

401. వీరః (ఓం వీరాయ నమః)

వీరః = పరాక్రమశాలియైనవాడు.

402. శక్తిమతాం శ్రేష్టః (ఓం శక్తిమతాంశ్రేష్టాయ నమః)

శక్తిమతాం శ్రేష్ఠః = శక్తిమంతులలో శ్రేష్ఠుడైన భగవానుడు.

403. ధర్మః (ఓం ధర్మాయ నమః)

ధర్మః = ధర్మ స్వరూపుడు.

404. ధర్మ విదుత్తమః (ఓం ధర్మవిదుత్తమాయ నమః)

ధర్మ విదుత్తమః = ధర్మము నెఱింగినవారిలో శ్రేష్ఠుడు.

44.వైకుణ్ఠః-పురుషః-ప్రాణః- ప్రాణదః- ప్రణవః- పృథుః

405. వైకుంఠః (ఓం వైకుంఠాయ నమః)

వైకుంఠః = సృష్ట్యారంభమున పంచమహాభూతములను సమ్మేళనము చేసినవాడు.

406. పురుషః (ఓం పురుషాయ నమః)

పురుషః = ఈ సర్వముకంటే పూర్వమునుండువాడు.

407. ప్రాణః (ఓం ప్రాణాయ నమః)

ప్రాణః = ప్రాణరూపమున చేష్ట కల్గించువాడు.

408. ప్రాణదః (ఓం ప్రాణదాయ నమః)

ప్రాణదః = ప్రాణమును ప్రసాదించువాడు. (ప్రాణము లిచ్చువాడు)

409. ప్రణవః (ఓం ప్రణవాయ నమః)

ప్రణవః = ఓంకార స్వరూపుడు.

410. పృథుః (ఓం పృథవే నమః)

పృథుః = ప్రపంచరూపమున విస్తరించినవాడు.

హిరణ్యగర్భ-శ్శత్రుఘ్నో-వ్యాప్తో-వాయు-రధోక్షజః॥(405-415)

411. హిరణ్యగర్భః (ఓం హిరణ్యగర్భాయ నమః)

హిరణ్యగర్భః = బ్రహ్మదేవుని పుట్టుకకు కారణమైనవాడు.

412. శత్రుఘ్నః (ఓం శత్రుఘ్నాయ నమః)

శత్రుఘ్నః = శత్రువులను సంహరించువాడు.

413. వ్యాప్తః (ఓం వ్యాప్తాయ నమః)

వ్యాప్తః = సర్వత్ర వ్యాపించియున్నవాడు.

414. వాయుః (ఓం వాయవే నమః)

వాయుః = వాయురూపమున యుండి సకలమును పోషించువాడు.

415. అధోక్షజః (ఓం అధోక్షజాయ నమః)

అధోక్షజః = స్వరూపస్థితి నుండి ఎన్నడును జాఱనివాడు.

45. ఋతు- స్సుదర్శనః- కాలః- పరమేష్ఠీ- పరిగ్రహః

416. ఋతుః (ఓం ఋతవే నమః)

ఋతుః = కాలరూపమై తెలియబడు ఋతువులై భాసించువాడు.

417. సుదర్శనః (ఓం సుదర్శనాయ నమః)

సుదర్శనః = భక్తులకు మనోహరమగు దర్శనము నొసంగువాడు.

418. కాలః (ఓం కాలాయ నమః)

కాలః = శత్రువులను మృత్యురూపమున త్రోయువాడు.

419. పరమేష్ఠీ (ఓం పరమేష్ఠినే నమః)

పరమేష్ఠీ = హృదయగుహాలో తన మహిమచే ప్రకాశించువాడు.

420. పరిగ్రహః (ఓం పరిగ్రహాయ నమః)

పరిగ్రహః = గ్రహించువాడు

ఉగ్ర-స్సంవత్సరో-దక్షో-విశ్రామో-విశ్వదక్షిణః॥(416-425)

421. ఉగ్రః (ఓం ఉగ్రాయ నమః)

ఉగ్రః = ఉగ్రరూపధారి

422. సంవత్సరః (ఓం సంవత్సరాయ నమః)(చూడుము 91)

సంవత్సరః = సర్వజీవులకు వాసమైనవాడు.

423. దక్షః (ఓం దక్షాయ నమః)

దక్షః = సమస్త కర్మలను శీఘ్రముగా సమర్థతతో నిర్వర్తించువాడు.

424. విశ్రామః (ఓం విశ్రామాయ నమః)

విశ్రామః = జీవులకు పరమ విశ్రాంతి స్థానము అయినవాడు.

425. విశ్వదక్షిణః (ఓం విశ్వదక్షిణాయ నమః)

విశ్వదక్షిణః = అశ్వమేధయాగములో విశ్వమునే దక్షిణగా ఇచ్చినవాడు.

46.విస్తారః-స్థావరస్థాణుః-ప్రమాణం-బీజమవ్యయమ్।(426-434)

426. విస్తారః (ఓం విస్తారాయ నమః)

విస్తారః = సమస్త లోకములు తనయందే విస్తరించి ఉన్నవాడు.

427. స్థావరఃస్థాణుః (ఓం స్థావరస్థాణవే నమః)

స్థావరః స్థాణుః = కదులుట మెదలుట లేనివాడు.

428. ప్రమాణః (ఓం ప్రమాణాయ నమః)

ప్రమాణః = సకలమునకు ప్రమాణమైనవాడు.

429. బీజమవ్యయః (ఓం బీజమఅవ్యయాయ నమః)

బీజమవ్యయం = క్షయము కాని బీజము.

అర్ధో-ఽ(అ)నర్ధో-మహాకోశో-మహాభోగో-మహాధనః॥

430. అర్ధః (ఓం అర్ధాయ నమః)

అర్ధః = అందరిచే కోరబడినవాడు.

431. అనర్ధః (ఓం అనర్ధాయ నమః)

అనర్ధః = తాను ఏదియును కోరనివాడు.

432. మహాకోశః (ఓం మహాకోశాయ నమః)

మహాకోశః = అన్నమయాది పంచకోశములచే ఆవరించినవాడు.

433. మహాభోగః (ఓం మహాభోగాయ నమః)

మహాభోగః = ఆనంద స్వరూపమైన భోగము కలవాడు.

434. మహాధనః (ఓం మహాధనాయ నమః)

మహాధనః = గొప్ప ఐశ్వర్యము కలవాడు.

47.అనిర్విణ్ణః - స్థవిష్ఠో - భూ - ర్ధర్మయూపో - మహామఖః

435. అనిర్విణ్ణః (ఓం అనిర్విణ్ణాయ నమః)

అనిర్విణ్ణః = వేదన లేనివాడు.

436. స్థవిష్ఠః (ఓం స్థవిష్ఠాయ నమః)(చూడుము 53)

స్థవిష్ఠః = విరాడ్రూపమై భాసించువాడు.

437. అభూః (ఓం అభూవే నమః)

అభూః = పుట్టుక లేనివాడు.

438. ధర్మయూపః (ఓం ధర్మయూపాయ నమః)

ధర్మయూపః = ధర్మము లన్నియు తనయందే ఉన్నవాడు.

439. మహామఖః (ఓం మహామఖాయ నమః)

మహామఖః = యజ్ఞస్వరూపుడు.

నక్షత్రనేమి - ర్నక్షత్రీ - క్షమః - క్షామ -స్సమీహనః॥(435-444)

440. నక్షత్రనేమిః (ఓం నక్షత్రనేమయే నమః)

నక్షత్రనేమిః = జ్యోతిష చక్రమును ప్రవర్తింపచేయువాడు.

441. నక్షత్రీ (ఓం నక్షత్రిణే నమః)

నక్షత్రీ = చంద్ర రూపమున భాసించువాడు.

442. క్షమః (ఓం క్షమాయ నమః)

క్షమః = సహనశీలుడు

443. క్షామః (ఓం క్షామాయ నమః)

క్షామః = సర్వము నశించినను తాను క్షయ మెరుగక మిగిలియుండువాడు.

444. సమీహనః (ఓం సమీహనాయ నమః)

సమీహనః = సర్వ భూతహితమును కోరువాడు.

48.యజ్ఞ - ఇజ్యో - మహేజ్యశ్చ - క్రతు - స్సత్రం - సతాంగతిః

445. యజ్ఞః (ఓం యజ్ఞాయ నమః)

యజ్ఞః = యజ్ఞ స్వరూపుడు.

446. ఇజ్యః (ఓం ఇజ్యాయ నమః)

ఇజ్యః = యజ్ఞములచే ఆరాధించుబడువాడు.

447. మహేజ్యః (ఓం మహేజ్యాయ నమః)

మహేజ్యః = గొప్పగా పూజింపదగినవాడు.

448. క్రతుః (ఓం క్రతవే నమః)

క్రతుః = యజ్ఞముగా నున్నవాడు.

449. సత్రమ్ (ఓం సత్రాయ నమః)

సత్రమ్ = సజ్జనులను రక్షించువాడు.

450. సతాంగతిః (ఓం సతాంగతయే నమః)(చూడుము 184)

సతాంగతిః = సజ్జనులకు పరమాశ్రయ స్థానమైనవాడు.

సర్వదర్శీ-విముక్తాత్మా-సర్వజ్ఞో-జ్ఞానముత్తమమ్॥(445-454)

451. సర్వదర్శీ (ఓం సర్వదర్శినే నమః)

సర్వదర్శీ = సకలమును దర్శించువాడు.

452. విముక్తాత్మా (ఓం విముక్తాత్మనే నమః)

విముక్తాత్మా = స్వరూపతః ముక్తి నొందినవాడు.

453. సర్వజ్ఞః (ఓం సర్వజ్ఞాయ నమః)

సర్వజ్ఞః = సర్వము తెలిసినవాడు.

454. జ్ఞానముత్తమమ్ (ఓం జ్ఞానముత్తమాయ నమః)

జ్ఞానముత్తమమ్ = ఉత్తమమమైన జ్ఞానము కలవాడు భగవానుడు.

49.సువ్రత-స్సుముఖ-స్సూక్ష్మః-సుఘోష-స్సుఖద-స్సుహృత్।

455. సువ్రతః (ఓం సువ్రతాయ నమః)

సువ్రతః = చక్కని వ్రతదీక్ష కలవాడు.

456. సుముఖః (ఓం సుముఖాయ నమః)

సుముఖః = ప్రసన్న వదనుడు.

457. సూక్ష్మః (ఓం సూక్ష్మాయ నమః)

సూక్ష్మః = సర్వవ్యాపి

458. సఘోషః (ఓం సుఘోషాయ నమః)

సఘోషః = చక్కటి ధ్వని గలవాడు.

459. సుఖదః (ఓం సుఖదాయ నమః)

సుఖదః = సుఖమును అనుగ్రహించువాడు.

460. సుహృత్ (ఓం సుహృదే నమః)

సుహృత్=ఏ విధమైన ప్రతిఫలము నాశించకనే సుహృద్భావముతో ఉపకారము చేయువాడు.

మనోహరో-జితక్రోధో-వీరబాహు-ర్విదారణః॥(455-464)

461. మనోహరః (ఓం మనోహరాయ నమః)

మనోహరః = మనస్సులను హరించువాడు.

462. జితక్రోధః (ఓం జితక్రోధాయ నమః)

జితక్రోధః = క్రోధమును జయించినవాడు.

463. వీరబాహుః (ఓం వీరబాహవే నమః)

వీరబాహుః = పరాక్రమముగల బాహువులు కలవాడు.

464. విదారణః (ఓం విదారణాయ నమః)

విదారణః = దుష్టులను చీల్చి చెండాడువాడు.

50.స్వాపనః- స్వవశో- వ్యాపీ- నైకాత్మా- నైకకర్మకృత్।

465. స్వాపనః (ఓం స్వాపనాయ నమః)

స్వాపనః = తన మాయచేత ప్రాణులను ఆత్మజ్ఞాన రహితులుగాజేసి నిద్రపుచ్చువాడు.

466. స్వవశః (ఓం స్వవశాయ నమః)

స్వవశః = సర్వ స్వతంత్రమైనవాడు.

467. వ్యాపీ (ఓం వ్యాపినే నమః)

వ్యాపీ = సర్వత్ర వ్యాపించియున్నవాడు.

468. నైకాత్మా (ఓం నైకాత్మనే నమః)

నైకాత్మా = అనేక రూపములలో విరాజిల్లువాడు.

469. నైక కర్మకృత్ (ఓం నైకకర్మకృతే నమః)

నైక కర్మకృత్ = సృష్టి, స్థితి, లయము మున్నగు అనేక కార్యములు చేయువాడు.

వత్సరో- వత్సలో- వత్సీ- రత్నగర్భో-ధనేశ్వరః॥(465-474)

470. వత్సరః (ఓం వత్సరాయ నమః)

వత్సరః = సర్వులకు వాసమైనవాడు.

471. వత్సలః (ఓం వత్సలాయ నమః)

వత్సలః = భక్తులపై అపరిమిత వాత్సల్యము కలవాడు.

472. వత్సీ (ఓం వత్సినే నమః)

వత్సీ = తండ్రి వంటివాడు.

473. రత్నగర్భః (ఓం రత్నగర్భాయ నమః)

రత్నగర్భః = సాగరమువలె తన గర్భమున రత్నములు గలవాడు.

474. ధనేశ్వరః (ఓం ధనేశ్వరాయ నమః)

ధనేశ్వరః = ధనములకు ప్రభువు

51.ధర్మగు-బ్ధర్మకృ-ద్ధర్మీ-సత్-ఽ(అ)సత్-క్షరమ్-ఽ(అ)క్షరమ్

475. ధర్మగుప్ (ఓం ధర్మగుపే నమః)

ధర్మగుప్ = ధర్మమును రక్షించువాడు.

476. ధర్మకృత్ (ఓం ధర్మకృతే నమః)

ధర్మకృత్ = ధర్మము నాచరించువాడు.

477. ధర్మీ (ఓం ధర్మిణే నమః)

ధర్మీ = ధర్మమునకు ఆధారమైనవాడు.

478. సత్ (ఓం సతే నమః)

సత్ = మూడు కాలములలో పరిణామ రహితుడై, నిత్యుడై ఉన్నవాడు.

479. అసత్ (ఓం అసతే నమః)

అసత్ = పరిణామయుతమైన జగద్రూపమున గోచరించువాడు.

480. క్షరః (ఓం క్షరాయ నమః)

క్షరః = వ్యయమగు విశ్వరూపమున తెలియబడువాడు.

481. అక్షరః (ఓం అక్షరాయ నమః)(చూడుము 17)

అక్షరః = క్షరమగు ప్రపంచమున అవినాశియై భాసిల్లువాడు.

అవిజ్ఞాతా- సహస్రాంశుః- విధాతా-కృతలక్షణః॥(475-485)

482. అవిజ్ఞాతా (ఓం అవిజ్ఞాత్రే నమః)

అవిజ్ఞాతా = తెలుసుకొనువాని కంటెను విలక్షణమైనవాడు.

483. సహస్రాంశుః (ఓం సహస్రాంశవే నమః)

సహస్రాంశుః = అనంత కిరణములు గలవాడు.

484. విధాతా (ఓం విధాత్రే నమః)(చూడుము 44)

విధాతా = సర్వమునకు ఆధారమైనవాడు.

485. కృతలక్షణః (ఓం కృతలక్షణాయ నమః)

కృతలక్షణః = వేదశాస్త్రములను వెలువరించినవాడు.

52.గభస్తినేమి - స్సత్త్వస్థః - సింహో - భూతమహేశ్వరః

486. గభస్తినేమిః (ఓం గభస్తినేమయే నమః)

గభస్తినేమిః = మయూఖ చక్రమునకు కేంద్రమైనవాడు.

487. సత్త్వస్థః (ఓం సత్త్వస్థాయ నమః)

సత్త్వస్థః = అందరిలో సుండువాడు.

488. సింహః (ఓం సింహాయ నమః)(చూడుము 200)

సింహః = సింహమువలె పరాక్రమశాలియైనవాడు.

489. భూతమహేశ్వరః (ఓం భూతమహేశ్వరాయ నమః)

భూతమహేశ్వరః = సర్వ భూతములకు ప్రభువైనవాడు.

ఆదిదేవో - మహాదేవో - దేవేశో - దేవభృద్గురుః॥(486-493)

490. ఆదిదేవః (ఓం ఆదిదేవాయ నమః)(చూడుము 334)

ఆదిదేవః = తొలి దేవుడు.

491. మహాదేవః (ఓం మహాదేవాయ నమః)

మహాదేవః = గొప్ప దేవుడు.

492. దేవేశః (ఓం దేవేశాయ నమః)

దేవేశః = దేవదేవుడు.

493. దేవభృద్గురుః (ఓం దేవభృద్గురవే నమః)

దేవభృద్గురుః = దేవతల ప్రభువైన మహేంద్రునకు జ్ఞానోపదేశము చేసినవాడు.

53. ఉత్తరో - గోపతి - ర్గోప్తా - జ్ఞానగమ్యః - పురాతనః

494. ఉత్తరః (ఓం ఉత్తరాయ నమః)

ఉత్తరః = అందరికంటెను అధికుడై, ఉత్తముడైనవాడు.

495. గోపతిః (ఓం గోపతయే నమః)

గోపతిః = గోవులను పాలించువాడు.

496. గోప్తా (ఓం గోప్త్రే నమః)

గోప్తా = సర్వులను సంరక్షించువాడు.

497. జ్ఞానగమ్యః (ఓం జ్ఞానగమ్యాయ నమః)

జ్ఞానగమ్యః = జ్ఞానము చేతనే తెలియబడినవాడు.

498. పురాతనః (ఓం పురాతనాయ నమః)

పురాతనః = సృష్టికి పూర్వమే వున్నవాడు.

శరీరభూతభృ - ద్భోక్తా - కపీన్ద్రో - భూరిదక్షిణః॥(494-502)

499. శరీరభూతభృత్ (ఓం శరీరభూతభృతే నమః)

శరీరభూతభృత్ = శరీరముల నుత్పన్నము చేయు పంచభూతములను పోషించువాడు.

500. భోక్తా (ఓం భోక్త్రే నమః)(చూడుము 143)

భోక్తా = అనుభవించువాడు.

501. కపీంద్రః (ఓం కపీంద్రాయ నమః)

కపీంద్రః = వానరులకు ప్రభువైనవాడు.

502. భూరిదక్షిణః (ఓం భూరిదక్షిణాయ నమః)

భూరిదక్షిణః = యజ్ఞ సమయములలో విశేషముగా దక్షిణ లిచ్చువాడు.

54. సోమపో-ఽ(అ)మృతప-స్సోమః-పురుజిత్-పురుసత్తమః

503. సోమపః (ఓం సోమపాయ నమః)

సోమపః = యజ్ఞముల యందు యజింపబడిన దేవతలరూపముతో సోమరసమును పానము చేయువాడు.

504. అమృతపః (ఓం అమృతపాయ నమః)

అమృతపః = ఆత్మానందరసమును అనుభవించువాడు.

505. సోమః (ఓం సోమాయ నమః)

సోమః = చంద్రరూపమున ఓషధులను పోషించువాడు.

506. పురజిత్ః (ఓం పురుజితే నమః)

పురుజిత్ః = ఒక్కడై అనేకమందిని ఎదురించి, జయించగల్గినవాడు.

507. పురుసత్తమః (ఓం పురుసత్తమాయ నమః)

పురుసత్తమః = ఉత్తములలో ఉత్తముడైనవాడు.

వినయో-జయ-స్సత్యసన్ధో-దాశార్హ -స్సాత్వతాంపతిః॥ (503-512)

508. వినయః (ఓం వినయాయ నమః)

వినయః = దుష్టులను దండించి, వినయము కల్గించువాడు.

509. జయః (ఓం జయాయ నమః)

జయః = సర్వులను జయించి వశపరుచుకొనువాడు.

510. సత్యసంధః (ఓం సత్యసంధాయ నమః)

సత్యసంధః = సత్యసంకల్పములు, సత్యవాక్కులు గలవాడు.

511. దాశార్హః (ఓం దాశార్హాయ నమః)

దాశార్హః = దశార్హుడనువాని వంశమున పుట్టినవాడు.

512. సాత్వతాంపతిః (ఓం సాత్వతాంపతయే నమః)

సాత్వతాంపతిః = యదుకులమునకు ప్రభువు.

55.జీవో- వినయితాసాక్షీ- ముకున్దో- ఉ(అ)మితవిక్రమః।

513. జీవః (ఓం జీవాయ నమః)

జీవః = జీవుడు.

514. వినయితాసాక్షీ (ఓం వినయితాసాక్షిణే నమః)

వినయితాసాక్షీ = భక్తుల యందలి వినయమును గాంచువాడు.

515. ముకుందః (ఓం ముకుందాయ నమః)

ముకుందః = ముక్తి నొసగువాడు.

516. అమిత విక్రమః (ఓం అమితవిక్రమాయ నమః)

అమిత విక్రమః = అమితమైన పరాక్రమము గలవాడు.

అమ్భోనిధి-రనన్తాత్మా-మహోదధిశయో-ఽ(అ)న్తకః॥(513-520)

517. అంభోనిధిః (ఓం అంభోనిధయే నమః)

అంభోనిధిః = దేవతలు, మనుష్యులు, పితరులు, అసురులు ఈ నాలుగు వర్గములు అంభశబ్దార్థములు, అంభస్సులు తనయందే ఇమిడి యున్నవాడు.

518. అనంతాత్మా (ఓం అనంతాత్మనే నమః)

అనంతాత్మా = అనంతమైన ఆత్మస్వరూపుడు.

519. మహోదధిశయః (ఓం మహోదధిశయాయ నమః)

మహోదధిశయః = వైకుంఠమునందు క్షీరసాగరమున శేషతల్పముపై శయనించువాడు.

520. అంతకః (ఓం అన్తకాయ నమః)

అంతకః = ప్రళయకాలమున సర్వమును అంతము చేయువాడు.

56.అజో- మహార్హః- స్వాభావ్యో- జితామిత్రః- ప్రమోదనః

521. అజః (ఓం అజాయ నమః)(చూడుము 95,204)

అజః = పుట్టుకలేనివాడు.

522. మహార్హః (ఓం మహార్హాయ నమః)

మహార్హః = విశేష పూజకు అర్హుడైనవాడు.

523. స్వాభావ్యః (ఓం స్వాభావ్యాయ నమః)

స్వాభావ్యః = నిరంతరము స్వరూపజ్ఞానముతో విరాజిల్లువాడు.

524. జితమిత్రః (ఓం జితమిత్రాయ నమః)

జితమిత్రః = శత్రువులను జయించినవాడు.

525. ప్రమోదనః (ఓం ప్రమోదనాయ నమః)

ప్రమోదనః = సదా ఆనందమునందుండువాడు.

ఆనన్దో- నన్దనో- నన్దః- సత్యధర్మా- త్రివిక్రమః॥(521-530)

526. ఆనందః (ఓం ఆనందాయ నమః)

ఆనందః = ఆనందమే తన స్వరూపముగా గలవాడు.

527. నందనః (ఓం నందనాయ నమః)

నందనః = సర్వులకు ఆనందము నొసగువాడు.

528. నందః (ఓం నందాయ నమః)

నందః = విషయ సంబంధమైన సుఖమునకు దూరుడు.

529. సత్యధర్మా (ఓం సత్యధర్మిణే నమః)

సత్యధర్మా = సత్య, ధర్మ స్వరూపుడు.

530. త్రివిక్రమః (ఓం త్రివిక్రమాయ నమః)

త్రివిక్రమః = మూడడుగులచే ముల్లోకములు వ్యాపించినవాడు.

57.మహర్షిఃకపిలాచార్యః - కృతజ్ఞో - మేదినీపతిః।

531. మహర్షిః కపిలాచార్యః (ఓం మహర్షిఃకపిలాచార్యాయ నమః)

మహర్షిః కపిలాచార్యః = వేదవిదుడైన కపిలమునిగా అవతరించినవాడు.

532. కృతజ్ఞః (ఓం కృతజ్ఞాయ నమః)(చూడుము 82)

కృతజ్ఞః = సృష్టి, సృష్టికర్త రెండును తానైనవాడు.

533. మేదినీపతిః (ఓం మేదినీపతయే నమః)

మేదినీపతిః = భూదేవికి భర్తయైనవాడు.

త్రిపద- స్త్రిదశాధ్యక్ష- మహాశృఙ్గః- కృతాన్తకృత్॥(531-537)

534. త్రిపదః (ఓం త్రిపదాయ నమః)

త్రిపదః = మూడు పాదములతో సమస్తము కొలిచినవాడు, వామనుడని భావము.

535. త్రిదశాధ్యక్షః (ఓం త్రిదశాధ్యక్షాయ నమః)

త్రిదశాధ్యక్షః = జీవులనుభవించు జాగ్రుత, స్వప్న, సుషుప్త్య వస్థలకు సాక్షియైనవాడు.

536. మహాశృంగః (ఓం మహాశృంగాయ నమః)

మహాశృంగః = ప్రళయకాల సాగరములోని నావను గొప్పదియైన తన కొమ్మున బంధించి సత్యవ్రతుని ఆయన అనుచరులైన ఋషులను ప్రళయము నుండి రక్షించినవాడు.

537. కృతాంతకృత్ (ఓం కృతాంతకృతే నమః)

కృతాంతకృత్ = మృత్యువును ఖండించినవాడు.

58.మహావరాహో - గోవిన్దః - సుషేణః - కనకాఙ్గదీ।

538. మహావరాహః (ఓం మహావరాహాయ నమః)

మహావరాహః = మహిమగల వరాహమూర్తి.

539. గోవిందః (ఓం గోవిందాయ నమః)

గోవిందః = గోవులకు ఆనందాన్నిచ్చువాడు, భూమికి ఆధారభూతమైనవాడు.

540. సుషేణః (ఓం సుషేణాయ నమః)

సుషేణః = శోభనమైన సేన గలవాడు.

541. కనకాంగదీ (ఓం కనకాంగదినే నమః)

కనకాంగదీ = సువర్ణమయములైన భుజకీర్తులు కలవాడు.

గుహ్యో- గభీరో- గహనో-గుప్త-శ్చక్రగదాధరః॥(538-546)

542. గుహ్యః (ఓం గుహ్యాయ నమః)

గుహ్యః = హృదయగుహలో దర్శించదగినవాడు.

543. గభీరః (ఓం గభీరాయ నమః)

గభీరః = జ్ఞానము, ఐశ్వర్యము, బలము, వీర్యము మొదలగు వానిచే గంభీరముగా నుండువాడు.

544. గహనః (ఓం గహనాయ నమః)(చూడుము 382)

గహనః = సులభముగా గ్రహించుటకు వీలుకానివాడు.

545. గుప్తః (ఓం గుప్తాయ నమః)

గుప్తః = నిగూఢమైన ఉనికి గలవాడు.

546. చక్రగదాధరః (ఓం చక్రగదాధరాయ నమః)

చక్రగదాధరః = సుదర్శనమను చక్రమును, కౌమోదకీ యను గదను ధరించినవాడు.

59.వేధా-స్స్వాంగో-ఽ(అ)జితః-కృష్ణో-దృఢ-స్సఙ్కర్షణో ఽచ్యుతః

547. వేధాః (ఓం వేదసే నమః)

వేధాః = సృష్టి చేయువాడు.

548. స్వాంగః (ఓం స్వాంగాయ నమః)

స్వాంగః = సృష్టి కార్యమును నిర్వహించుటకు అవసరమగు సాధన సామాగ్రి కూడా తానే అయినవాడు.

549. అజితః (ఓం అజితాయ నమః)

అజితః = ఎవనికి తలవొగ్గనివాడై జయింప వీలుకానివాడు.

550. కృష్ణః (ఓం కృష్ణాయ నమః)(చూడుము 57)

కృష్ణః = నీలమేఘ శ్యాముడు.

551. దృఢః (ఓం దృఢాయ నమః)

దృఢః = చలించని స్వభావము కలవాడు.

552. సంకర్షణోచ్యుతః (ఓం సంకర్షణాచ్యుతాయ నమః)

సంకర్షణోచ్యుతః = విశ్వమంతయు ప్రళయకాలములో కదిలిపోయినను తాను ఏవిధమైన పరిణామము చెందనివాడు.

వరుణో-వారుణో-వృక్షః-పుష్కరాక్షో-మహామనాః॥(547-557)

553. వరుణః (ఓం వరుణాయ నమః)

వరుణః = తన కిరణములను ఉపసంహరించుకొను సాయంకాల సూర్యుడు.

554. వారుణః (ఓం వారుణాయ నమః)

వారుణః = వరుణుని కుమారులైన వశిష్ఠుడు మరియు అగస్త్యులుగా వ్యక్తమైనవాడు.

555. వృక్షః (ఓం వృక్షాయ నమః)

వృక్షః = భక్తులకు అనుగ్రహఛాయ నందించువాడు.

556. పుష్కరాక్షః (ఓం పుష్కరాక్షాయ నమః)(చూడుము 40)

పుష్కరాక్షః = ఆకాశమంతయు వ్యాపించినవాడు.

557. మహామనాః (ఓం మహామనసే నమః)

మహామనాః = గొప్ప మనస్సు కలవాడు.

60.భగవాన్-భగహా-ఽఽ(ఆ)నన్దీ-వనమాలీ-హలాయుధః

558. భగవాన్ (ఓం భగవతే నమః)

భగవాన్ = భగమను ఆరు లక్షణములు సమగ్రముగా యున్నవాడు.

559. భగహా (ఓం భగఘ్నే నమః)

భగహా = ప్రళయ సమయమున తన విభూతులను పోగొట్టువాడు.

560. ఆనందీ (ఓం ఆనందినే నమః)

ఆనందీ = ఆనందము నొసంగువాడు.

561. వనమాలీ (ఓం వనమాలినే నమః)

వనమాలీ = వైజయింతి అను వనమాలను ధరించినవాడు.

562. హలాయుధః (ఓం హలాయుధాయ నమః)

హలాయుధః = నాగలి ఆయుధముగా కలవాడు.

ఆదిత్యో- జ్యోతిరాదిత్యః- సహిష్ణు- ర్గతిసత్తమః॥(558-566)

563. ఆదిత్యః (ఓం ఆదిత్యాయ నమః)(చూడుము 334)

ఆదిత్యః = అదితి యొక్క కుమారుడు. వామనుడు.

564. జ్యోతిరాదిత్యః (ఓం జ్యోతిరాదిత్యాయ నమః)

జ్యోతిరాదిత్యః = సూర్యునియందు తేజోరూపమై భాసిల్లువాడు.

565. సహిష్ణుః (ఓం సహిష్ణవే నమః)

సహిష్ణుః = ద్వంద్వములను సహించువాడు.

566. గతిసత్తమః (ఓం గతిసత్తమాయ నమః)

గతిసత్తమః = సర్వులకు గతియై ఉన్నవాడు.

61. సుధన్వా - ఖణ్డపరశు - ర్దారుణో - ద్రవిణప్రదః।

567. సుధన్వా (ఓం సుధన్వనే నమః)

సుధన్వా = శార్ఙ్గశారంగమను గొప్పధనువుని ధరించినవాడు.

568. ఖండ పరుశుః (ఓం ఖండపరశవే నమః)

ఖండ పరశుః = శత్రువులను ఖండించునట్టి గొడ్డలిని ధరించినవాడు.

569. దారుణః (ఓం దారుణాయ నమః)

దారుణః = దుష్టులైన వారికి భయమును కలిగించువాడు.

570. ద్రవిణప్రదః (ఓం ద్రవిణప్రదాయ నమః)

ద్రవిణప్రదః = భక్తులకు కావలిసిన సంపదలను ఇచ్చువాడు.

దివస్పృ- క్సర్వదృగ్వ్యాసో- వాచస్పతిరయోనిజః॥(567-573)

571. దివః స్పృక్ (ఓం దివస్పృశే నమః)

దివః స్పృక్ = దివిని అంటియున్నవాడు.

572. సర్వదృగ్వ్యాసః (ఓం సర్వదృగ్వ్యాసాయ నమః)

సర్వదృగ్వ్యాసః = సమస్తమైన జ్ఞానములను వ్యాపింపచేయు వ్యాసుడు.

573. వాచస్పతి రయోనిజః (ఓం వాచస్పతయేఅయోనిజాయ నమః)

వాచస్పతి రయోనిజః = విద్యలకు పతి, మరియు మాతృగర్భమున జన్మించనివాడు.

62. త్రిసామా- సామగ- స్సామ- నిర్వాణం- భేషజం- భిషక్।

574. త్రిసామా (ఓం త్రిసామ్నే నమః)

త్రిసామా = మూడు సామ మంత్రములచే స్తుతించబడువాడు.

575. సామగః (ఓం సామగాయ నమః)

సామగః = సామగానము చేయు ఉద్గాత కూడా తానే అయినవాడు.

576. సామ (ఓం సామ్నే నమః)

సామ = సామవేదము తానైనవాడు.

577. నిర్వాణమ్ (ఓం నిర్వాణాయ నమః)

నిర్వాణమ్ = సమస్త దుఃఖ విలక్షణమైన పరమానంద స్వరూపుడు.

578. భేషజం (ఓం భేషజాయ నమః)

భేషజం = భవరోగమును నివారించు దివ్యౌషధము తానైనవాడు.

579. భిషక్ (ఓం భిషజే నమః)

భిషక్ = భవరోగమును నిర్మూలించు వైద్యుడు.

సన్న్యాసకృ-చ్ఛమ-శ్శాన్తో-నిష్ఠా-శాన్తిః-పరాయణమ్॥(574-585)

580. సన్న్యాసకృత్ (ఓం సన్న్యాసకృతే నమః)

సన్న్యాసకృత్ = సన్యాస వ్యవస్థను ఏర్పరచినవాడు.

581. శమః (ఓం శమాయ నమః)

శమః =శాంత స్వరూపమైనవాడు.

582. శాంతః (ఓం శాంతాయ నమః)

శాంతః = శాంతి స్వరూపుడు.

583. నిష్ఠా (ఓం నిష్ఠాయై నమః)

నిష్ఠా = ప్రళయ కాలమున సర్వజీవులకు లయస్థానమైనవాడు.

584. శాంతిః (ఓం శాంత్యై నమః)

శాంతిః = శాంతి స్వరూపుడు.

585. పరాయణమ్ (ఓం పరాయణాయ నమః)

పరాయణమ్ = పరమోత్కృష్ట స్థానము.

63.శుభాంగ- శ్శాన్తిద- స్స్రష్టా- కుముదః- కువలేశయః।

586. శుభాంగః (ఓం శుభాంగాయ నమః)

శుభాంగః = మనోహరమైన రూపము గలవాడు.

587. శాంతిదః (ఓం శాంతిదాయ నమః)

శాంతిదః = శాంతిని ప్రసాదించువాడు.

588. స్రష్టా (ఓం స్రష్టే నమః)

స్రష్టా = సృష్ట్యారంభమున జీవులందరిని ఉత్పత్తి చేసినవాడు.

589. కుముదః (ఓం కుమదాయ నమః)

కుముదః = కు అనగా భూమి, ముద అనగా సంతోషము. భూమి యందు సంతోషించువాడు.

590. కువలేశయః (ఓం కువలేశయాయ నమః)

కువలేశయః = భూమిని చుట్టియున్న సముద్రమునందు శయనించువాడు.

గోహితో-గోపతి-ర్గోప్తా-వృషభాక్షో-వృషప్రియః॥(586-595)

591. గోహితః (ఓం గోహితాయ నమః)

గోహితః = భూమికి హితము చేయువాడు.

592. గోపతిః (ఓం గోపతయే నమః)(చూడుము 495)

గోపతిః = భూదేవికి భర్తయైనవాడు.

593. గోప్తా (ఓం గోప్త్రే నమః)(చూ.. 496)

గోప్తా = జగత్తును రక్షించువాడు.

594. వృషభాక్షః (ఓం వృషభాక్షాయ నమః)

వృషభాక్షః = ధర్మదృష్ఠి కలవాడు.

595. వృషప్రియః (ఓం వృషప్రియాయ నమః)

వృషప్రియః = ధర్మమే ప్రియముగా గలవాడు.

64.అనివర్తీ - నివృత్తాత్మా - సంక్షేప్తా - క్షేమకృ - చ్ఛివః

596. అనివర్తీ (ఓం అనివర్తినే నమః)

అనివర్తీ = ధర్మ మార్గమున ఎన్నడూ వెనుకకు మఱలని వాడు.

597. నివృత్తాత్మా (ఓం నివృత్తాత్మనే నమః)(చూ.. 229)

నివృత్తాత్మా = నియమింపబడిన మనసు గలవాడు.

598. సంక్షేప్తా (ఓం సంక్షేప్త్రే నమః)

సంక్షేప్తా = జగత్తును ప్రళయకాలమున సూక్షము గావించువాడు.

599. క్షేమకృత్ (ఓం క్షేమకృతే నమః)

క్షేమకృత్ = క్షేమమును గూర్చువాడు.

600. శివః (ఓం శివాయ నమః)(చూ.. 27)

శివః = తనను స్మరించు వారలను పవిత్రము చేయువాడు.

శ్రీవత్సవక్షాః- శ్రీవాసః- శ్రీపతిః- శ్రీమతాంవరః॥(596-604)

601. శ్రీవత్సవక్షా (ఓం శ్రీ వత్సవక్షసే నమః)

శ్రీవత్సవక్షా = శ్రీ వత్సమనెడి చిహ్నమును వక్షస్థలమున ధరించినవాడు.

602. శ్రీ వాసః (ఓం శ్రీ వాసాయ నమః)

శ్రీ వాసః = వక్షస్థలమున లక్ష్మీదేవికి వాసమైనవాడు.

603. శ్రీపతిః (ఓం శ్రీ పతయే నమః)

శ్రీపతిః = లక్ష్మీదేవికి భర్తయైనవాడు.

604. శ్రీమతాంవరాః (ఓం శ్రీ మతాంవరాయ నమః)

శ్రీమతాంవరాః = శ్రీమంతులైన వారిలో శ్రేష్ఠుడు.

65.శ్రీద - శ్రీశః - శ్రీనివాసః - శ్రీనిధి - శ్రీవిభావనః।

605. శ్రీ దః (ఓం శ్రీ దాయ నమః)

శ్రీ దః = భక్తులకు సిరిని గ్రహించువాడు.

606. శ్రీ శః (ఓం శ్రీ శాయ నమః)

శ్రీశః = శ్రీ దేవికి నాధుడైనవాడు.

607. శ్రీనివాసః (ఓం శ్రీ నివాసాయ నమః)(చూ.. 183)

శ్రీనివాసః = ఆధ్యాత్మిక ఐశ్వర్యవంతులైనవారి హృదయముల యందు వసించువాడు.

608. శ్రీ నిధిః (ఓం శ్రీ నిధయే నమః)

శ్రీ నిధిః = ఐశ్వర్య నిధి.

609. శ్రీ విభావనః (ఓం శ్రీ విభావనాయ నమః)

శ్రీ విభావనః = సిరులను పంచువాడు.

శ్రీధర-శ్రీకర-శ్రేయః-శ్రీమాన్-లోకత్రయాశ్రయః॥(605-614)

610. శ్రీ ధరః (ఓం శ్రీ ధరాయ నమః)

శ్రీ ధరః = శ్రీదేవిని వక్షస్థలమున ధరించినవాడు.

611. శ్రీ కరః (ఓం శ్రీ కరాయ నమః)

శ్రీకరః = శుభముల నొసగువాడు.

612. శ్రీ శ్రేయః (ఓం శ్రీ శ్రేయసే నమః)

శ్రీ శ్రేయః = మోక్ష స్వరూపుడు.

613. శ్రీమాన్ (ఓం శ్రీమతే నమః)(చూ. 22,178,220)

శ్రీమాన్ = సర్వ విధములైన ఐశ్వర్యములు గలవాడు.

614. లోకత్రయాశ్రయః (ఓం లోకత్రయాశ్రయాయ నమః)

లోకత్రయాశ్రయః = ముల్లోకములకు ఆశ్రయమైనవాడు.

66.స్వక్ష - స్స్వఙ్గ - శ్శతానన్దో - నన్ది - ర్జ్యోతిర్గణేశ్వరః।

615. స్వక్షః (ఓం స్వక్షాయ నమః)

స్వక్షః = చక్కని కన్నులు కలవాడు.

616. స్వంగః (ఓం స్వంగాయ నమః)(చూ.. 548)

స్వంగః = చక్కని అంగములు కలవాడు.

617. శతానందః (ఓం శతానందాయ నమః)

శతానందః = అసంఖ్యాకమైన ఉపాధుల ద్వారా ఆనందించువాడు.

618. నందిః (ఓం నందయే నమః)

నందిః = పరమానంద స్వరూపుడు.

619. జ్యోతిర్గణేశ్వరః (ఓం జ్యోతిర్గణేశ్వరాయ నమః)

జ్యోతిర్గణేశ్వరః = జ్యోతర్గణములకు ప్రభువు.

విజితాత్మా-విధేయాత్మా-సత్కీర్తి-శ్ఛిన్నసంశయః॥(615-623)

620. విజితాత్మ (ఓం విజితాత్మనే నమః)

విజితాత్మ = మనస్సును జయించువాడు.

621. విధేయాత్మా (ఓం విధేయాత్మనే నమః)

విధేయాత్మా = సదా భక్తులకు విధేయుడు.

622. సత్కీర్తిః (ఓం సత్కీర్తయే నమః)

సత్కీర్తిః సత్యమైన యశస్సు గలవాడు.

623. ఛిన్నసంశయః (ఓం ఛిన్నసంశయాయ నమః)

ఛిన్నసంశయః = సంశయములు లేనివాడు.

67. ఉదీర్ణ - స్సర్వతశ్చక్షు - రనీశ - శ్శాశ్వతస్థిరః।

624. ఉదీర్ణః (ఓం ఉదీర్ణాయ నమః)

ఉదీర్ణః = సర్వ జీవుల కంటెను ఉత్కృష్టుడు.

625. సర్వతశ్చక్షుః (ఓం సర్వతశ్చక్షుషే నమః)

సర్వతశ్చక్షుః = అంతటను నేత్రములు గలవాడు.

626. అనీశః (ఓం అనీశాయ నమః)

అనీశః = తనకు ప్రభువు గాని, నియామకుడు గాని లేనివాడు.

627. శాశ్వతస్థిరః (ఓం శాశ్వతస్థిరాయ నమః)

శాశ్వతస్థిరః = శాశ్వతుడు, స్థిరుడు.

భూశయో-భూషణో-భూతి-ర్విశోక-శ్శోకనాశనః॥(624-632)

628. భూశయః (ఓం భూశయాయ నమః)

భూశయః = భూమిపై శయనించువాడు.

629. భూషణః (ఓం భూషణాయ నమః)

భూషణః = తానే ఆభరణము, అలంకారము అయినవాడు.

630. భూతిః (ఓం భూతయే నమః)

భూతిః = సర్వ ఐశ్వర్యములకు నిలయమైనవాడు.

631. విశోకః (ఓం విశోకాయ నమః)

విశోకః = శోకము లేనివాడు.

632. శోకనాశనః (ఓం శోకనాశనాయ నమః)

శోకనాశనః = భక్తుల శోకములను నశింపచేయువాడు.

68. అర్చిష్మా-నర్చితః-కుమ్భో-విశుద్ధాత్మా-విశోధనః। (633-641)

633. అర్చిష్మాన్ (ఓం అర్చిష్మతే నమః)

అర్చిష్మాన్ = తేజోరూపుడు

634. అర్చితః (ఓం అర్చితాయ నమః)

అర్చితః = సమస్త లోకములచే పూజింపబడువాడు.

635. కుంభః (ఓం శ్రీకుంభాయ నమః)

కుంభః = సర్వము తనయందుండువాడు.

636. విశుద్ధాత్మా (ఓం విశుద్ధాత్మనే నమః)

విశుద్ధాత్మా = పరిశుద్ధమైన ఆత్మ స్వరూపుడు.

637. విశోధనః (ఓం విశోధనాయ నమః)

విశోధనః = తనను స్మరించు వారి పాపములను నశింపచేయువాడు.

అనిరుద్ధో-ఽ(అ)ప్రతిరథః-ప్రద్యుమ్నో-ఽ(అ)మితవిక్రమః॥

638. అనిరుద్ధః (ఓం అనిరుద్ధాయ నమః)(చూ.. 185)

అనిరుద్ధః = శత్రువులచే అడ్డగింపబడనివాడు.

639. అప్రతిరథః (ఓం అప్రతిరథాయ నమః)

అప్రతిరథః = తన నెదుర్కొను ప్రతిపక్షము లేని పరాక్రమవంతుడు.

640. ప్రద్యుమ్నః (ఓం ప్రద్యుమ్నాయ నమః)

ప్రద్యుమ్నః = విశేష ధనము కలవాడు.

641. అమిత విక్రమః (ఓం అమితవిక్రమాయ నమః)(చూ.. 516)

అమిత విక్రమః = విశేష పరాక్రమము గలవాడు.

69. కాలనేమినిహా - వీరః - శౌరిః - శూరజనేశ్వరః।

642. కాలనేమినిహా (ఓం కాలనేమినిహాయ నమః)

కాలనేమినిహా = కాలనేమి యను రాక్షసుని వధించినవాడు.

643. వీరః (ఓం వీరాయ నమః)(చూ.. 340)

వీరః = వీరత్వము గలవాడు.

644. శౌరిః (ఓం శౌరయే నమః)

శౌరిః = శూరుడను వాడి వంశమున పుట్టినవాడు.

645. శూరజనేశ్వరః (ఓం శూరజనేశ్వరాయ నమః)

శూరజనేశ్వరః = శూరులలో శ్రేష్ఠుడు.

త్రిలోకాత్మా-త్రిలోకేశః-కేశవః-కేశిహా-హరిః॥(642-650)

646. త్రిలోకాత్మా (ఓం త్రిలోకాత్మనే నమః)

త్రిలోకాత్మా = త్రిలోకములకు ఆత్మయైనవాడు.

647. త్రిలోకేశః (ఓం త్రిలోకేశాయ నమః)

త్రిలోకేశః = మూడు లోకములకు ప్రభువు.

648. కేశవః (ఓం కేశవాయ నమః)(చూ.. 23)

కేశవః = పొడవైన కేశములు గలవాడు.

649. కేశిహాః (ఓం కేశిఘ్నే నమః)

కేశిహాః = కేశి యను రాక్షసుని చంపినవాడు.

650. హరిః (ఓం హరయే నమః)

హరిః = అజ్ఞాన జనిత సంసార దుఃఖమును సమూలముగా అంతమొందించువాడు.

70.కామదేవః-కామపాలః-కామీ-కాన్తః-కృతాగమః।(651-660)

651. కామదేవః (ఓం కామదేవాయ నమః)

కామదేవః = చతుర్విధ పురుషార్థములను కోరువారిచే పూజింపబడువాడు.

652. కామపాలః (ఓం కామపాలాయ నమః)

కామపాలః = భక్తులు తననుండి పొందిన పురుషార్థములను చక్కగా ఉపయోగపడునట్లు చూచువాడు.

653. కామీ (ఓం కామినే నమః)

కామీ = సకల కోరికలు సిద్ధించినవాడు.

654. కాంతః (ఓం కాంతాయ నమః)(చూ.. 296)

కాంతః = రమణీయ రూపధారియైన వాడు.

655. కృతాగమః (ఓం కృతాగమాయ నమః)

కృతాగమః = శ్రుతి, స్మృతి ఇత్యాది శాస్త్రములు రచించినవాడు.

అనిర్దేశ్యవపుః-విష్ణుః-వీరో-ఽ(అ)నంతో-ధనంజయః॥

656. అనిర్ద్దేశ్యవపుః (ఓం అనిర్ద్ధేశ్యవపుసే నమః)(చూ.. 177)

అనిర్దేశ్యవపుః = నిర్దేశించి, నిర్వచించుటకు వీలుకానివాడు.

657. విష్ణుః (ఓం విష్ణవే నమః)(చూ.. 2,258)

విష్ణుః = భూమ్యాకాశాలను వ్యాపించినవాడు.

658. వీరః (ఓం వీరాయ నమః)(చూ.. 643)

వీరః = వీ ధాతువుచే సూచించు కర్మలచే నిండియున్నవాడు.

659. అనంతః (ఓం అనంతాయ నమః)

అనంతః = సర్వత్రా, సర్వకాలములందు ఉండువాడు.

660. ధనంజయః (ఓం ధనంజయాయ నమః)

ధనంజయః = ధనమును జయించినవాడు.

71. బ్రహ్మణ్యో-బ్రహ్మకృ-ద్బ్రహ్మ-బ్రహ్మ-బ్రహ్మవివర్ధనః। (661-670)

661. బ్రహ్మణ్యః (ఓం బ్రహ్మణ్యాయ నమః)

బ్రహ్మణ్యః = బ్రహ్మను అభిమానించువాడు.

662. బ్రహ్మకృత్ (ఓం బ్రహ్మకృతే నమః)

బ్రహ్మకృత్ = తపస్సు మొదలైనవిగా తెలియజేయుబడిన బ్రహ్మకు తానే కర్త అయినవాడు.

663. బ్రహ్మే (ఓం బ్రహ్మణే నమః)

బ్రహ్మే = బ్రహ్మదేవుని రూపమున తానే సృష్టిచేయువాడు.

664. బ్రహ్మా (ఓం బ్రాహ్మణే నమః)

బ్రహ్మా = బ్రహ్మ అనగా పెద్దదని అర్థము.

665. బ్రహ్మవివర్ధనః (ఓం బ్రహ్మవివర్ధనాయ నమః)

బ్రహ్మవివర్ధనః = తపస్సు మొదలైనవానిని వృద్ధి నొందించువాడు.

బ్రహ్మవి-ద్బ్రాహ్మణో-బ్రహ్మీ-బ్రహ్మజ్ఞో-బ్రాహ్మణప్రియః॥

666. బ్రహ్మవిత్ (ఓం బ్రహ్మవిదే నమః)

బ్రహ్మవిత్ = బ్రహ్మమును చక్కగా తెలిసినవాడు.

667. బ్రాహ్మణః (ఓం బ్రాహ్మణాయ నమః)

బ్రాహ్మణః = వేదజ్ఞానమును ప్రబోధము చేయువాడు.

668. బ్రహ్మీ (ఓం బ్రహ్మిణే నమః)

బ్రహ్మీ = తపస్యాది బ్రహ్మము తనకు అంగములై భాసించువాడు.

669. బ్రహ్మజ్ఞః (ఓం బ్రహ్మజ్ఞాయ నమః)

బ్రహ్మజ్ఞః = వేదములో తన స్వరూపమని తెలిసికొనిన వాడు.

670. బ్రాహ్మణప్రియః (ఓం బ్రాహ్మణ ప్రియాయ నమః)

బ్రాహ్మణప్రియః = బ్రహ్మజ్ఞానులైన వారిని ప్రేమించువాడు.

72.మహాక్రమో - మహాకర్మా - మహాతేజా - మహోరగః

671. మహాక్రమః (ఓం మహాక్రమాయ నమః)

మహాక్రమః = గొప్ప పద్ధతి గలవాడు.

672. మహాకర్మా (ఓం మహాకర్మణే నమః)

మహాకర్మా = గొప్ప కర్మను ఆచరించువాడు.

673. మహాతేజాః (ఓం మహాతేజసే నమః)

మహాతేజాః = గొప్ప తేజస్సు గలవాడు.

674. మహోరగః (ఓం మహోరగాయ నమః)

మహోరగః = గొప్ప సర్ప స్వరూపుడు.

మహాక్రతు-ర్మహాయజ్వా-మహాయజ్ఞో-మహాహవిః॥(671-678)

675. మహాక్రతుః (ఓం మహాక్రతవే నమః)

మహాక్రతుః = గొప్ప యజ్ఞ స్వరూపుడు.

676. మహాయజ్వా (ఓం మహాయజ్వనే నమః)

మహాయజ్వా = విశ్వ శ్రేయమునకై అనేక యజ్ఞములు నిర్వహించినవాడు.

677. మహాయజ్ఞః (ఓం మహాయజ్ఞాయ నమః)

మహాయజ్ఞః = గొప్ప యజ్ఞ స్వరూపుడు.

678. మహాహవిః (ఓం మహాహవిషే నమః)

మహాహవిః = యజ్ఞములోని హోమసాధనములు, హోమద్రవ్యములు అన్నిటి స్వరూపుడు.

73.స్తవ్య-స్తవప్రియః-స్తోత్రం-స్తుతిః-స్తోతా-రణప్రియః

679. స్తవ్యః (ఓం స్తవ్యాయ నమః)

స్తవ్యః = సర్వులచే స్తుతించబడువాడు.

680. స్తవప్రియః (ఓం స్తవప్రియాయ నమః)

స్తవప్రియః = స్తోత్రములయందు ప్రీతి కలవాడు.

681. స్తోత్రం (ఓం స్తోత్రాయ నమః)

స్తోత్రం = స్తోత్రం కూడా తానే అయినవాడు.

682. స్తుతిః (ఓం స్తుతయే నమః)

స్తుతిః = స్తవనక్రియ కూడా తానే అయినవాడు.

683. స్తోతా (ఓం స్తోత్రే నమః)

స్తోతా = స్తుతించు ప్రాణి కూడా తానే అయినవాడు.

684. రణప్రియః (ఓం రణప్రియాయ నమః)

రణప్రియః = యుద్ధమునందు ప్రీతి కలవాడు.

పూర్ణః-పూరయితా-పుణ్యః-పుణ్యకీర్తి-రనామయః॥ (679-689)

685. పూర్ణః (ఓం పూర్ణాయ నమః)

పూర్ణః = సర్వము తనయందే గలవాడు.

686. పూరయితా (ఓం పూరయిత్రే నమః)

పూరయితా = తన నాశ్రయించిన భక్తులను శుభములతో నింపువాడు.

687. పుణ్యః (ఓం పుణ్యాయ నమః)

పుణ్యః = పుణ్య స్వరూపుడు.

688. పుణ్యకీర్తిః (ఓం పుణ్యకీర్తయే నమః)

పుణ్యకీర్తిః = పవిత్రమైన కీర్తి గలవాడు.

689. అనామయః (ఓం అనామయాయ నమః)

అనామయః = ఏవిధమైన భౌతిక, మానసిక వ్యాధులు దరిచేరనివాడు.

74. మనోజవ - స్తీర్థకరో - వసురేతా - వసుప్రదః।

690. మనోజవః (ఓం మనోజవాయ నమః)

మనోజవః = మనసు వలె అమిత వేగము కలవాడు.

691. తీర్థకరః (ఓం తీర్థకరాయ నమః)

తీర్థకరః = సకల విద్యలను రచించినవాడు.

692. వసురేతాః (ఓం వసురేతసే నమః)

వసురేతాః = బంగారము వంటి వీర్యము గలవాడు.

693. వసుప్రదః (ఓం వసుప్రియాయ నమః)

వసుప్రదః = ధనమును ఇచ్చువాడు.

వసుప్రదో-వాసుదేవో-వసు-ర్వసుమనా-హవిః॥(690-698)

694. వసుప్రదః (ఓం వసుప్రదాయ నమః)

వసుప్రదః = మోక్షప్రదాత

695. వాసుదేవః (ఓం వాసుదేవాయ నమః)(చూ.. 332)

వాసుదేవః = వాసుదేవునకు కుమారుడు.

696. వసుః (ఓం వసవే నమః)(చూ.. 104,270)

వసుః = సర్వులకు శరణ్యమైనవాడు.

697. వసుమనాః (ఓం వసుమనసే నమః)(చూ.. 105)

వసుమనాః = సర్వత్ర సమమగు మనస్సు గలవాడు.

698. హవిః (ఓం హవిషే నమః)

హవిః = తానే హవిస్స్వరూపుడైన వాడు.

75.సద్గతి- స్సత్కృతి- స్సత్తా- సద్భూతి- స్సత్పరాయణః।

699. సద్గతిః (ఓం సద్గతయే నమః)

సద్గతిః = సజ్జనులకు పరమగతియైన వాడు.

700. సత్కృతిః (ఓం సత్కృతయే నమః)

సత్కృతిః = జగత్కళ్యాణమైన ఉత్తమ కార్యము.

701. సత్తా (ఓం సత్తాయై నమః)

సత్తా = సజాతీయ విజాతీయ స్వగత భేదరహితమైన అనుభవ స్వరూపము.

702. సద్భూతిః (ఓం సద్భూతయే నమః)

సద్భూతిః = పరమోత్కృష్టమైన మేధా స్వరూపుడు.

703. సత్పరాయణః (ఓం సత్పరాయణాయ నమః)

సత్పరాయణః = సజ్జనులకు పరమగతి అయినవాడు.

శూరసేనో-యదుశ్రేష్ఠః-సన్నివాస-స్సుయామునః।। (699-707)

704. శూరసేనః (ఓం శూరసేనాయ నమః)

శూరసేనః = శూరత్వము గల సైనికులు గలవాడు.

705. యదుశ్రేష్ఠః (ఓం యదుశ్రేష్ఠాయ నమః)

యదుశ్రేష్ఠః = యాదవులలో గొప్పవాడు.

706. సన్నివాసః (ఓం సన్నివాసాయ నమః)

సన్నివాసః = సజ్జనులకు నిలయమైనవాడు.

707. సుయామునః (ఓం సుయామునాయ నమః)

సుయామునః = యమునా తీర వాసులగు గోపకులచే పరివేష్ఠింప బడినవాడు.

76.భూతావాసో-వాసుదేవః-సర్వాసునిలయో-ఽ(అ)నలః।

708. భూతవాసః (ఓం భూతావాసాయ నమః)

భూతవాసః = సర్వ భూతములకు నిలయమైనవాడు.

709. వాసుదేవః (ఓం వాసుదేవాయ నమః)(చూ. 332,694)

వాసుదేవః = తన మాయాశక్తిచే సర్వము ఆవరించియున్నవాడు. వసుదేవుని కుమారుడు.

710. సర్వాసు నిలయః (ఓం సర్వాసునిలయాయ నమః)

సర్వాసు నిలయః = సమస్త జీవులకు, ప్రాణులకు నిలయమైనవాడు.

711. అనలః (ఓం అనలాయ నమః)(చూ.. 293)

అనలః = అపరిమిత శక్తి, సంపద గలవాడు.

దర్పహా-దర్పదో-దృప్తో-దుర్ధరో-థాఽ(అ)పరాజితః॥(708-716)

712. దర్పహా (ఓం దర్పఘ్నే నమః)

దర్పహా = దుష్టచిత్తుల గర్వమణుచు వాడు.

713. దర్పదః (ఓం దర్పదాయ నమః)

దర్పదః = ధర్మమార్గమున చరించువారికి దర్పము నొసంగువాడు.

714. దృప్తః (ఓం దృప్తాయ నమః)

దృప్తః = సదా ఆత్మానందామృత రసపాన చిత్తుడు.

715. దుర్ధరః (ఓం దుర్ధరాయ నమః)(చూ.. 266)

దుర్ధరః = ధ్యానించుటకు, బంధించుటకు సులభసాధ్యము కానివాడు.

716. అపరాజితః (ఓం అపరాజితాయ నమః)

అపరాజితః = అపజయము పొందనివాడు.

77.విశ్వమూర్త్తి-ర్మహామూర్త్తిః-దీప్తమూర్త్తిః-రమూర్త్తిమాన్।

717. విశ్వమూర్త్తిః (ఓం విశ్వమూర్త్తయే నమః)

విశ్వమూర్త్తిః = విశ్వమే తన మూర్త్తిగా గలవాడు.

718. మహామూర్త్తిః (ఓం మహామూర్త్తయే నమః)

మహామూర్త్తిః = గొప్ప మూర్త్తి గలవాడు.

719. దీప్తమూర్త్తిః (ఓం దీప్తమూర్త్తయే నమః)

దీప్తమూర్త్తిః = సంపూర్ణ జ్ఞానముతో ప్రకాశించువాడు.

720. అమూర్త్తిమాన్ (ఓం అమూర్త్తమతే నమః)

అమూర్త్తిమాన్ = కర్మాధీనమైన దేహమే లేనివాడు.

అనేకమూర్తి- రవ్యక్తః- శతమూర్తి- శ్శతాననః॥(717-724)

721. అనేకమూర్తిః (ఓం అనేక మూర్తయే నమః)

అనేకమూర్తిః = అనేక మూర్తులు ధరించినవాడు.

722. అవ్యక్తః (ఓం అవ్యక్తాయ నమః)

అవ్యక్తః = అగోచరుడు.

723. శతమూర్తిః (ఓం శతమూర్తయే నమః)

శతమూర్తిః = అనేక మూర్తులు ధరించినవాడు.

724. శతాననః (ఓం శతాననాయ నమః)

శతాననః = అనంత ముఖములు గలవాడు.

725. ఏకః (ఓం ఏకస్మై నమః)

ఏకః = ఒక్కడే అయినవాడు.

78.ఏకో-నైక-స్సవః-కః-కిం-యత్-తత్-పదమనుత్తమమ్।

726. నైకః (ఓం నైకస్మై నమః)

నైకః = అనేక రూపములు గలవాడు.

727. సవః (ఓం సవాయ నమః)

సవః = సోమయాగ రూపమున ఉండువాడు. ఏకముగా, అనేకముగా తానే యుండుటచేత తాను పూర్ణరూపుడు.

728. కః (ఓం కాయ నమః)

కః = సుఖ స్వరూపుడు.

729. కిమ్ (ఓం కస్మై నమః)

కిమ్ = అతడెవరు? అని విచారణ చేయదగినవాడు.

730. యత్ (ఓం యస్మై నమః)

యత్ = దేనినుండి సర్వభూతములు ఆవిర్భవించుచున్నవో ఆ బ్రహ్మము.

731. తత్ (ఓం తస్మై నమః)

తత్ = ఏది అయితే వ్యాపించిఉన్నదో అది అయినవాడు.

732. పదం+అనుత్తమం (ఓం పదమనుత్తమాయ నమః)

పదం+అనుత్తమం = ముముక్షువులు కోరు ఉత్తమస్థితి తాను అయినవాడు.

లోకబన్ధు- ర్లోకనాథో- మాధవో- భక్తవత్సలః॥(725-736)

733. లోకబంధుః (ఓం లోకబంధవే నమః)

లొకబంధుః = లోకమునకు బంధువైనవాడు.

734. లోకనాధః (ఓం లోకనాథాయ నమః)

లోకనాధః = లోకములకు ప్రభువు.

735. మాధవః (ఓం మాధవాయ నమః)(చూ.. 72,167)

మాధవః = మౌన, ధ్యాన, యోగాదుల వలన గ్రహించుటకు శక్యమైనవాడు.

736. భక్తవత్సలః (ఓం భక్తవత్సలాయ నమః)

భక్తవత్సలః = భక్తుల యందు వాత్సల్యము గలవాడు.

79.సువర్ణవర్ణో - హేమాంగో - వరాంగ - శ్చన్దనాంగదీ।

737. సువర్ణవర్ణః (ఓం సువర్ణవర్ణాయ నమః)

సువర్ణవర్ణః = బంగారు వంటి వర్ణము గలవాడు.

738. హేమాంగః (ఓం హేమాంగాయ నమః)

హేమాంగః = బంగారు వన్నెగల అవయవములు గలవాడు.

739. వరాంగః (ఓం వరాంగాయ నమః)

వరాంగః = గొప్పవైన అవయవములు గలవాడు.

740. చందనాంగదీ (ఓం చందనాంగదినే నమః)

చందనాంగదీ = అహ్లాదకరమైన చందనముతోను కేయూరములతోను అంకృతమైనవాడు.

వీరహా-విషమ-శ్శూన్యో-ఘృతాశీ-రచల-శ్చలః॥(737-746)

741. వీరహా (ఓం వీరఘ్నే నమః)(చూ.. 166)

వీరహా = వీరులను వధించినవాడు.

742. విషమః (ఓం విషమాయ నమః)

విషమః = సాటిలేనివాడు.

743. శూన్యః (ఓం శూన్యాయ నమః)

శూన్యః = శూన్యము తానైనవాడు.

744. ఘృతాశీః (ఓం ఘృతాశిషే నమః)

ఘృతాశీః = సమస్త కోరికలనుండి విడువడినవాడు.

745. అచలః (ఓం అచలాయ నమః)

అచలః = కదలిక లేనివాడు.

746. చలః (ఓం చలాయే నమః)

చలః = కదులువాడు.

80.అమానీ-మానదో-మాన్యో-లోకస్వామీ-త్రిలోకధృత్।

747. అమానీ (ఓం అమానినే నమః)

అమానీ = నిగర్వి, నిరహంకారుడు.

748. మానదః (ఓం మానదాయ నమః)

మానదః = భక్తులకు గౌనవము ఇచ్చువాడు.

749. మాన్యః (ఓం మాన్యాయ నమః)

మాన్యః = పూజింపదగిన వాడైన భగవానుడు.

750. లోకస్వామీ (ఓం లోకస్వామినే నమః)

లోకస్వామీ = పదునాలుగు భువనములకు ప్రభువు.

751. త్రిలోకధృక్ (ఓం త్రిలోకధృతే నమః)

త్రిలోకధృక్ = ముల్లోకములకు ఆధారమైన భగవానుడు.

సుమేధా-మేధజో-ధన్యః-సత్యమేధా-ధరాధరః॥(747-756)

752. సుమేధాః (ఓం సుమేధసే నమః)

సుమేధాః = చక్కని ప్రజ్ఞ గలవాడు.

753. మేధజః (ఓం మేధజాయ నమః)

మేధజః = యజ్ఞము నుండి ఆవిర్భవించినవాడు.

754. ధన్యః (ఓం ధన్యాయ నమః)

ధన్యః = కృతార్థుడైనట్టివాడు.

755. సత్యమేధః (ఓం సత్యమేధసే నమః)

సత్యమేధః = సత్య జ్ఞానము కలవాడు.

756. ధరాధరః (ఓం ధరాధరాయ నమః)

ధరాధరః = భూమిని ధరించి యున్నవాడు.

81.తేజోవృషో - ద్యుతిధరః - సర్వశస్త్రభృతాంవరః।

757. తేజోవృషః (ఓం తేజోవృషాయ నమః)

తేజోవృషః = సూర్యతేజముతో నీటిని వర్షించువాడు.

758. ద్యుతిధరః (ఓం ద్యుతిధరాయ నమః)

ద్యుతిధరః = కాంతివంతమైన శరీరమును ధరించినవాడు.

759. సర్వ శస్త్ర భృతాంవరః (ఓం సర్వశస్త్రభృతాంవరాయ నమః)

సర్వ శస్త్ర భృతాంవరః = శస్త్రములను ధరించినవారిలో శ్రేష్ఠుడైనవాడు.

ప్రగ్రహో-నిగ్రహో-వ్యగ్రో-నైకశృంగో-గదాగ్రజః॥(757-764)

760. ప్రగ్రహః (ఓం ప్రగ్రహాయ నమః)

ప్రగ్రహః = ఇంద్రియములనెడి అశ్వములను తన అనుగ్రహము అనెడి పగ్గముతో కట్టివేయువాడు.

761. నిగ్రహః (ఓం నిగ్రహాయ నమః)

నిగ్రహః = సమస్తమును నిగ్రహించువాడు.

762. వ్యగ్రః (ఓం వ్యగ్రాయ నమః)

వ్యగ్రః = భక్తులను తృప్తి పరుచుటలో సదా నిమగ్నమై ఉండువాడు.

763. నైకశృంగః (ఓం నైకశృంగాయ నమః)

నైకశృంగః = అనేక కొమ్ములు గలవాడు, భగవానుడు.

764. గదాగ్రజః (ఓం గదా గ్రజాయ నమః)

గదాగ్రజః = గదుడను వానికి అన్న.

82. చతుర్మూర్తి-శ్చతుర్బాహు-శ్చతుర్వ్యూహ-శ్చతుర్గతిః।

765. **చతుర్మూర్తిః** (ఓం చతుర్మూర్తయే నమః)

చతుర్మూర్తిః = నాలుగు రూపములు గలవాడు.

766. **చతుర్బాహుః** (ఓం చతుర్బాహవే నమః)

చతుర్బాహుః = నాలుగు బాహువులు గలవాడు.

767. **చతుర్వ్యూహః** (ఓం చతుర్వ్యూహాయ నమః)(చూ.138)

చతుర్వ్యూహః = శరీర, వేద, ఛందో మహాద్రూపుడైన పురుషుడు. ఈ నలుగురు పురుషులు వ్యూహములుగా కలవాడు.

768. **చతుర్గతిః** (ఓం చతుర్గతయే నమః)

చతుర్గతిః = నాలుగు విధములైన వారికి ఆశ్రయ స్థానము.

చతురాత్మా-చతుర్భావ-శ్చతుర్వేదవి-దేకపాత్॥(765-772)

769. **చతురాత్మా** (ఓం చతురాత్మనే నమః)(చూ.. 137)

చతురాత్మా = చతురమనగా సామర్థ్యము.

770. **చతుర్భావః** (ఓం చతుర్భావాయ నమః)

చతుర్భావః = చతుర్విధ పురుషార్థములకు మూలమైనవాడు.

771. **చతుర్వేదవిత్** (ఓం చతుర్వేదవిదే నమః)

చతుర్వేదవిత్ = నాలుగు వేదములను తెలిసినవాడు.

772. **ఏకపాత్** (ఓం ఏకపాదే నమః)

ఏకపాత్ = జగత్తంతయు ఒక పాదముగా గలవాడు.

83. సమావర్తో - నివృత్తాత్మా - దుర్జయో - దురతిక్రమః।

773. **సమావర్తః** (ఓం సమావర్తాయ నమః)

సమావర్తః = సంసార చక్రమును సమర్థతతో త్రిప్పువాడు.

774. **అనివృత్తాత్మా** (ఓం నివృత్తాత్మనే నమః)

అనివృత్తాత్మా = అంతయు తనైయున్నందున దేనినుండియు విడివడినవాడు.

775. దుర్జయః (ఓం దుర్జయాయ నమః)

దుర్జయః = జయింప శక్యము గానివాడు.

776. దురతిక్రమః (ఓం దురతిక్రమాయ నమః)

దురతిక్రమః = అతిక్రమింపరాని విధమును సాసించువాడు.

దుర్లభో-దుర్గమో-దుర్గో-దురావాసో-దురారిహా॥(773-781)

777. దుర్లభః (ఓం దుర్లభాయ నమః)

దుర్లభః = తేలికగా లభించనివాడు.

778. దుర్గమః (ఓం దుర్గమాయ నమః)

దుర్గమః = మిక్కిలి కష్టముతో మాత్రమే పొందబడినవాడు.

779. దుర్గః (ఓం దుర్గాయ నమః)

దుర్గః = సులభముగా లభించనివాడు.

780. దురావాసః (ఓం దురావాసాయ నమః)

దురావాసః = యొగులకు కూడా మనస్సున నిలుపుకొనుటకు కష్టతరమైనవాడు.

781. దురారిహాః (ఓం దురారిఘ్నే నమః)

దురారిహాః = దుర్మార్గులను వధించువాడు.

84.శుభాంగో - లోకసారంగః - సుతన్తు - స్తన్తువర్ధనః।

782. శుభాంగః (ఓం శుభాంగాయ నమః)(చూ.. 586)

శుభాంగః = దివ్యములైన, సుందరములైన అవయువములు గలవాడు.

783. లోకసారంగః (ఓం లోకసారంగాయ నమః)

లోకసారంగః = లోకములోని సారమును గ్రహించువాడు.

784. సుతంతుః (ఓం సుతంతవే నమః)

సుతంతుః = జగద్రూపమున అందమైన తంతువువలె విస్తరించినవాడు.

785. తంతువర్ధనః (ఓం తంతువర్ధనాయ నమః)

తంతువర్ధనః = వృద్ధి పరచువాడు, నాశనము చేయువాడు.

ఇన్ద్రకర్మా- మహాకర్మా- కృతకర్మా- కృతాగమః।।(782-789)

786. ఇంద్రకర్మా (ఓం ఇంద్రకర్మణే నమః)

ఇంద్రకర్మా = ఇంద్రుని కర్మవంటి శుభప్రథమైన కర్మ నాచరించువాడు.

787. మహాకర్మా (ఓం మహాకర్మణే నమః)(చూ.. 672)

మహాకర్మా = గొప్ప కార్యములు చేయువాడు.

788. కృతకర్మా (ఓం కృతకర్మణే నమః)

కృతకర్మా = ఆచరించవదగిన కార్యములన్నియు ఆచరించినవాడు.

789. కృతాగమః (ఓం కృతాగమాయ నమః)(చూ.. 655)

కృతాగమః = వేదముల నందించువాడు.

85.ఉద్భవ- స్సుందర- స్సున్దో- రత్ననాభ- సులోచనః।

790. ఉద్భవః (ఓం ఉద్భవాయ నమః)(చూ.. 373)

ఉద్భవః = ఉత్కృష్టమైన జన్మ గలవాడు.

791. సుందరః (ఓం సుందరాయ నమః)

సుందరః = మిక్కిలి సౌందర్యవంతుడు.

792. సుందః (ఓం సుందాయ నమః)

సుందః = కరుణా స్వరూపుడు.

793. రత్ననాభ (ఓం రత్ననాభాయ నమః)

రత్ననాభ = రత్నమువలె సుందరమైన నాభి గలవాడు.

794. సులోచనః (ఓం సులోచనాయ నమః)

సులోచనః = అందమైన నేత్రములు కలిగిన భగవానుడు.

అర్కో-వాజసని-శ్శృంగీ-జయన్తః-సర్వవిజ్జయీ।।(790-799)

795. అర్కః (ఓం ఆర్కాయ నమః)

అర్కః = శ్రేష్టులైన బ్రహ్మాదుల చేతను అర్చించబడువాడు.

796. వాజసనః (ఓం వాజసనాయ నమః)

వాజసనః = అర్థించు వారలకు ఆహారము నొసంగువాడని భావము.

797. శృంగీ (ఓం శృంగిణే నమః)

శృంగీ = శృంగము గలవాడు.

798. జయంతః (ఓం జయంతాయ నమః)

జయంతః = సర్వ విధములైన విజయములకు ఆధారభూతుడు.

799. సర్వవిజ్జయీ (ఓం సర్వవిజ్జయినే నమః)

సర్వవిజ్జయీ = సర్వవిద్ అనగా సర్వము తెలిసినవాడు.

86. సువర్ణబిందు - రక్షోభ్యః - సర్వవాగీశ్వరేశ్వరః।

800. సువర్ణబిందుః (ఓం సువర్ణబిందవే నమః)

సువర్ణబిందుః = బంగారము వంటి అవయువములు గలవాడు.

801. అక్షోభ్యః (ఓం అక్షోభ్యాయ నమః)

అక్షోభ్యః = క్షోభ తెలియనివాడు.

802. సర్వవాగీశ్వరేశ్వరః (ఓం సర్వవాగీశ్వరేశ్వరాయ నమః)

సర్వవాగీశ్వరేశ్వరః = వాక్పతులైన బ్రహ్మాదులకు కూడా ప్రభువైన భగవానుడు.

803. మహాహ్రదః (ఓం మహాహ్రదాయ నమః)

మహాహ్రదః = గొప్ప జలాశయము.

మహాహ్రదో-మహాగర్తో-మహాభూతో-మహానిధిః॥(800-806)

804. మహాగర్తః (ఓం మహాగర్తాయ నమః)

మహాగర్తః = అగాధమైన లోయ వంటివాడు.

805. మహాభూతః (ఓం మహాభూతాయ నమః)

మహాభూతః = పంచభూతములకు అతీతమైనవాడు.

806. మహానిధిః (ఓం మహానిధయే నమః)

మహానిధిః = సమస్త భూతములు తనయందు ఉన్నవాడు.

87.కుముదః-కున్దరః-కున్దః-పర్జన్యః-పావనో-ఽ(అ)నిలః

807. కుముదః (ఓం కుముదాయ నమః)(చూ.. 588)

కుముదః = కు అనగా భూమి. అట్టి భూమి యొక్క భారమును తొలగించి మోదమును కూర్చువాడు.

808. కుందరః (ఓం కుందరాయ నమః)

కుందరః = భూమిని చీల్చుకుపోయినవాడు.

809. కుందః (ఓం కుందాయ నమః)

కుందః = భూమిని దానమిచ్చినవాడు.

810. పర్జన్యః (ఓం పర్జన్యాయ నమః)

పర్జన్యః = మేఘము వర్షించి భూమిని చల్లబరుచునట్లు జీవుల తాపత్రయములను తొలగించి, వారి మనస్సులను శాంతింప చేయువాడు భగవానుడు.

811. పావనః (ఓం పావనాయ నమః)(చూ.. 292)

పావనః = పవిత్రీకరించువాడు.

812. అనిలః (ఓం అనిలాయ నమః)(చూ.. 234)

అనిలః = ప్రేరణ చేయువాడు, సదాజాగరూకుడు. (807-816)

అమృతాశో-ఽ(అ)మృతవపుః-సర్వజ్ఞః-సర్వతోముఖః।।/

813. అమృతాశః (ఓం అమృతాశాయ నమః)

అమృతాశః = అమృతము నొసంగువాడు.

814. అమృతవపుః (ఓం అమృతవపుషే నమః)

అమృతవపుః = అమృతస్వరూపుడు శాశ్వతుడు.

815. సర్వజ్ఞః (ఓం సర్వజ్ఞాయ నమః)(చూ.. 453)

సర్వజ్ఞః = సర్వము తెలిసినవాడు.

816. సర్వతోముఖః (ఓం సర్వతోముఖాయ నమః)

సర్వతోముఖః = ఏకకాలమున సర్వమును వీక్షించగలవాడు.

88. సులభ- స్సువ్రత- స్సిద్ధః- శత్రుజి- చ్ఛత్రుతాపనః।

817. సులభః (ఓం సులభాయ నమః)

సులభః = భక్తితో తనను స్మరించు వారికి సులభముగా లభ్యమగువాడు.

818. సువ్రతః (ఓం సువ్రతాయ నమః)(చూ.. 455)

సువ్రతః = మంచి వ్రతము గలవాడు.

819. సిద్ధః (ఓం సిద్ధాయ నమః)(చూ.. 97)

సిద్ధః = సత్యస్వరూపుడై, పూర్ణరూపుడై భగవానుడు సిద్ధః అని తెలియబడువాడు.

820. శత్రుజిత్ (ఓం శత్రుజితే నమః)

శత్రుజిత్ = శత్రువులను జయించువాడు.

821. శత్రుతాపనః (ఓం శత్రుతాపనాయ నమః)

శత్రుతాపనః = దేవతల విరోదులైన వారిని, సజ్జనులకు విరోధులైన వారిని తపింప చేయువాడు. (817-825)

న్యగ్రోధో-దుమ్బరో-ఽ(అ)శ్వత్థ- శ్చాణూరాన్ధ్రనిషూదనః॥/

822. న్యగ్రోధః (ఓం న్యగ్రోధాయ నమః)

న్యగ్రోధః = సర్వ భూతములను తన మాయచే ఆవరించి ఉన్నవాడు.

823. ఉదుంబరః (ఓం ఉదుంబరాయ నమః)

ఉదుంబరః = అన్నముచేత విశ్వమును పోషించువాడు.

824. అశ్వత్థః (ఓం అశ్వత్థాయ నమః)

అశ్వత్థః = అశాశ్వతమైన సంసార వృక్ష స్వరూపుడు.

825. చాణూరాంధ్ర నిషూదనః (ఓం చాణూరాంధ్రనిషూదనాయ నమః)

చాణూరాంధ్ర నిషూదనః = చాణూరుడను మల్లయోధుని వధించినవాడు.

89. సహస్రార్చిః - సప్తజిహ్వః - సప్తైధా - సప్తవాహనః

826. సహస్రార్చిః (ఓం సహస్రార్చిషే నమః)

సహస్రార్చిః = అనంతకిరణములు కలవాడు.

827. సప్తజిహ్వః (ఓం సప్తజిహ్వాయ నమః)

సప్తజిహ్వః = ఏడు నాలుకలుగల అగ్నిస్వరూపుడు.

828. సప్తైధాః (ఓం సప్తైధసే నమః)

సప్తైధాః = ఏడు దీప్తులు కలవాడు.

829. సప్తవాహనః (ఓం సప్తవాహనాయ నమః)

సప్తవాహనః = ఏడు గుఱ్ఱములు వాహనములుగా కలవాడు.

అమూర్తి-రనఘో-ఽ(అ)చిన్త్యో-భయకృ -ద్భయనాశనః॥
(826-834)

830. అమూర్తిః (ఓం అమూర్తయే నమః)

అమూర్తిః = రూపము లేనివాడు.

831. అనఘః (ఓం అనఘాయ నమః)(చూ.. 146)

అనఘః = పాపరహితుడు.

832. అచిన్త్యః (ఓం అచిన్త్యాయ నమః)

అచిన్త్యః = చింతించుటకు వీలుకానివాడు.

833. భయకృత్ (ఓం భయకృతే నమః)

భయకృత్ = దుర్జనులకు భీతిని కలిగించువాడు.

834. భయనాశనః (ఓం భయనాశనాయ నమః)

భయనాశనః = భయమును నశింపచేయువాడు.

90.అణు-ర్బృహత్-కృశః-స్థూలో-గుణభృ-న్నిర్గుణో-మహాన్।

835. అణుః (ఓం అణవే నమః)

అణుః = సూక్ష్మాతి సూక్ష్మమైనవాడు.

836. బృహత్ (ఓం బృహతే నమః)

బృహత్ = మిక్కిలి పెద్దది అయిన బ్రహ్మము స్వరూపము.

837. కృశః (ఓం కృశాయ నమః)

కృశః = సన్ననివాడై, అస్థూలమైనవాడు.

838. స్థూలః (ఓం స్థూలాయ నమః)

స్థూలః = స్థూల స్వరూపము కలిగియున్నవాడు.

839. గుణభృత్ (ఓం గుణభృతే నమః)

గుణభృత్ = సత్వరజోస్తమో గుణములకు ఆధారమైనవాడు.

840. నిర్గుణః (ఓం నిర్గుణాయ నమః)

నిర్గుణః = గుణములు తనలో లేనివాడు.

841. మహాన్ (ఓం మహతే నమః)

మహాన్ = దేశకాలాదుల నధిగమించి యున్నవాడు. (835-846)

అధృత- స్స్వధృత- స్స్వాస్యః- ప్రాగ్వంశో-వంశవర్ధనః॥/

842. అధృతః (ఓం అధృతాయ నమః)

అధృతః = సర్వము తానే ధరించియుండి, తనను ధరించునది మరియొకటి లేనివాడు.

843. స్వధృతః (ఓం స్వధృతాయ నమః)

స్వధృతః = తనకు తానే ఆధారమైనవాడైన భగవానుడు.

844. స్వాస్యః (ఓం స్వాస్యాయ నమః)

స్వాస్యః = విశ్వశ్రేయమునకై వేదములను వెలువరించినవాడు.

845. ప్రాగ్వంశః ఓం ప్రాగ్వంశాయ నమః)

ప్రాగ్వంశః = ప్రాచీనమైన వంశము కలవాడు.

846. వంశవర్ధనః (ఓం వంశవర్ధనాయ నమః)

వంశవర్ధనః = తన వంశమును వృద్ధినొందించువాడు.

91.భారభృ- త్కధితో- యోగీ- యోగిశ- స్సర్వకామదః।

847. భారభృత్ (ఓం భారభృతే నమః)

భారభృత్ = భారమును మోయువాడు.

848. కథితః (ఓం కథితాయ నమః)

కథితః = వేదములచేత సర్వోత్తముడుగా కీర్తించబడినవాడు.

849. యోగీ (ఓం యోగినే నమః)

యోగీ = ఆత్మజ్ఞానము నందే సదా ఓలలాడు వాడు.

850. యోగీశః (ఓం యోగీశాయ నమః)

యోగీశః = యోగులకు ప్రభువు.

851. సర్వ కామదః (ఓం సర్వకామదాయ నమః)

సర్వ కామదః = సకల కోరికలను తీర్చువాడు.

ఆశ్రమ-శ్రమణః -క్షామః -సుపర్ణో -వాయువాహనః॥ (847-856)

852. ఆశ్రమః (ఓం ఆశ్రమాయ నమః)

ఆశ్రమః = జీవులకు విశ్రాంతి స్థానమైనవాడు.

853. శ్రమణః (ఓం శ్రమణాయ నమః)

శ్రమణః = భక్తిహీనులను, వివేకరహితులను శ్రమ పెట్టువాడు.

854. క్షామః (ఓం క్షామాయ నమః)(చూ.. 443)

క్షామః = సర్వ జీవులను క్షీణింపజేయువాడు.

855. సుపర్ణః (ఓం సుపర్ణాయ నమః)(చూ.. 192)

సుపర్ణః = రమణీయ పత్రములు కలిగిన వృక్షము తానైనవాడు.

856. వాయువాహనః (ఓం వాయువాహనాయ నమః)(చూ.331)

వాయువాహనః = వాయు చలనమునకు కారణభూతుడైనవాడు.

92.ధనుర్ధరో-ధనుర్వేదో-ధణ్డో-దమయితా-దమః। (857-866)

857. ధనుర్ధరః (ఓం ధనుర్ధరాయ నమః)

ధనుర్ధరః = ధనస్సును ధరించినవాడు.

858. ధనుర్వేదః (ఓం ధనుర్వేదాయ నమః)

ధనుర్వేదః = ధనుర్వేదము తెలిసినవాడు.

859. దండః (ఓం దండాయ నమః)

దండః = దండించువాడు.

860. దమయితా (ఓం దమయిత్రే నమః)

దమయితా = శిక్షించువాడు.

861. దమః (ఓం దమాయ నమః) (దయాయ)

దమః = శిక్షానుభవము ద్వారా ఏర్పడు పవిత్రత తానైనవాడు.

అపరాజిత-స్సర్వసహో-నియన్తా-ఽ(అ)నియమో-ఽ(అ)యమః

862. అపరాజితః (ఓం అపరాజితాయ నమః)(చూ.716)

అపరాజితః = పరాజయము తెలియనివాడు.

863. సర్వసహః (ఓం సర్వసహాయ నమః)

సర్వసహః = సమస్త శత్రువులను సహించువాడు.

864. నియంతా (ఓం నియంత్రే నమః)

నియంతా = అందరినీ తమతమ కార్యములందు నియమించువాడు.

865. అనియమః (ఓం అనియమాయ నమః)(చూ. 161)

అనియమః = నియమము లేనివాడు.

866, ఆయమః (ఓం అయమాయ నమః)(చూ. 162)

ఆయమః = మృత్యుభీతి లేనివాడు.

93.సత్త్వవాన్- సాత్త్విక- స్సత్యః- సత్యధర్మపరాయణః।

867. సత్త్వావాన్ (ఓం సత్త్వవతే నమః)

సత్త్వావాన్ = సత్త్వము గలవాడు.

868. సాత్త్వికః (ఓం సాత్త్వికాయ నమః)

సాత్త్వికః = సత్త్వగుణ ప్రధానుడైనవాడు.

869. సత్యః (ఓం సత్యాయ నమః)(చూ. 106,212)

సత్యః = సత్పురుషుల విషయములో మంచిగా ప్రవర్తించువాడు.

870. సత్యధర్మ పరాయణః (ఓం సత్యధర్మపరాయణాయ నమః)

సత్యధర్మ పరాయణః = సత్య విషయమునందును, ధర్మ విషయమునందును దీక్షాపరుడైనవాడు. (867-875)

అభిప్రాయః-ప్రియార్హో-ఽ(అ)ర్హః-ప్రియకృ-త్ప్రీతివర్ధనః॥/

871. అభిప్రాయః (ఓం అభిప్రాయాయ నమః)

అభిప్రాయః = అభిలషించు వారిచేత అభిప్రాయపడువాడు.

872. ప్రియార్హః (ఓం ప్రియార్హాయ నమః)

ప్రియార్హః = భక్తుల ప్రేమకు పాత్రుడైనవాడు.

873. అర్హః (ఓం అర్హాయ నమః)

అర్హః = అర్పింపబడుటకు అర్హుడైనవాడు.

874. ప్రియకృత్ (ఓం ప్రియకృతే నమః)

ప్రియకృత్ = తన నాశ్రయించినవారికి ప్రియము నొసగూర్చువాడు.

875. ప్రీతివర్ధనః (ఓం ప్రీతివర్ధనాయ నమః)

ప్రీతివర్ధనః = భక్తులలో భగవంతునిపై ప్రీతిని వృద్ధి చేయువాడు.

94.విహాయసగతి- ర్జ్యోతిః- సురుచి- ర్హుతభు- గ్విభుః।

876. విహాయస గతిః (ఓం విహాయసగతయే నమః)

విహాయస గతిః = ఆకాశము ఆశ్రయముగ గలదియైన విష్ణుపదము తానైనవాడు.

877. జ్యోతిః (ఓం జ్యోతిషే నమః)

జ్యోతిః = తన ప్రకాశము చేత సర్వమును ప్రకాశింపచేయువాడు.

878. సురుచిః (ఓం సురుచయే నమః)

సురుచిః = అందమైన ప్రకాశము గలవాడు.

879. హుతభుక్ (ఓం హుతభుజే నమః)

హుతభుక్ = యజ్ఞములందు ఆవాహన చేయబడిన దేవతల రూపమున హవిస్సులను స్వీకరించువాడు.

880. విభుః (ఓం విభవే నమః)(చూ. 240)

విభుః = సర్వ లోకములకు ప్రభువైనవాడు.

రవి-ర్విరోచన-స్సూర్యః-సవితా-రవిలోచనః॥(876-885)

881. రవిః (ఓం రవయే నమః)

రవిః = తన విభూతియైన సూర్యుని ద్వారా భూమినుండి సర్వ రసములను గ్రహించువాడు.

882. విలోచనః (ఓం విరోచనాయ నమః)

విలోచనః = వివిధ రూపముల ద్వారా ప్రకాశించువాడు.

883. సూర్యః (ఓం సూర్యాయ నమః)

సూర్యః = ప్రాణులకు ప్రాణశక్తిని ప్రసాదించువాడు.

884. సవితాః (ఓం సవిత్రే నమః)

సవితాః = సమస్త జగత్తును ఉత్పన్నము చేయువాడు.

885. రవిలోచనః (ఓం రవిలోచనాయ నమః)

రవిలోచనః = సూర్యుడు నేత్రములుగా కలవాడు.

95.అనన్తో-హుతభు-గ్భోక్తా-సుఖదో-నైకదో-ఽ(అ)గ్రజః।

886. అనంతః (ఓం అనంతాయ నమః)(చూ.659)

అనంతః = అంతము లేనివాడు.

887. హుతభుక్ (ఓం హుతభుజే నమః)(చూ.879)

హుతభుక్ = హోమద్రవ్యము నారగించువాడు.

888. భోక్తా (ఓం భోక్త్రే నమః)(చూ.143,500)

భోక్తా = భోగ్యవస్తువైన ప్రకృతిని అనుభవించువాడు.

889. సుఖదః (ఓం సుఖదాయ నమః)(చూ.. 459)

సుఖదః = భక్తులకు ఆత్మసుఖము నొసంగువాడు.

890. నైకజః (ఓం నైకజాయ నమః)

నైకజః = అనేక రూపములలో అవతరించువాడు.

891. అగ్రజః (ఓం అగ్రజాయ నమః)

అగ్రజః = సృష్ట్యారంభమునకు ముందే ఆవిర్భవించినవాడు.

అనిర్విణ్ణ- స్సదామర్షీ- లోకాధిష్ఠాన- మద్భుతః॥(886-895)

892. అనిర్వణ్ణః (ఓం అనిర్విణ్ణాయ నమః)(చూ.. 435)

అనిర్వణ్ణః = నిరాశ నెరుగనివాడు.

893. సదామర్షీ (ఓం సదామర్షిణే నమః)

సదామర్షీ = సజ్జనుల దోషములను క్షమించువాడు.

894. లోకాధిష్టానం (ఓం లోకాధిష్ఠానాయ నమః)

లోకాధిష్టానం = ప్రపంచమంతటికి ఆధారభూతుడు.

895. అధ్భుతః (ఓం అద్భుతాయ నమః)

అధ్భుతః = ఆశ్చర్య స్వరూపుడు.

96.సనాత్ - సనాతనతమః - కపిలః - కపి - రవ్యయః

896. సనాత్ (ఓం సనాతే నమః)

సనాత్ = ఆది లేనివాడు.

897. సనాతన సమః (ఓం సనాతనతమాయ నమః)

సనాతన సమః = సృష్టికర్త యైన బ్రహ్మకు పూర్వము కూడా యున్నవాడు.

898. కపిలః (ఓం కపిలాయ నమః)

కపిలః = ఋషులలో కపిలుడు తానైనవాడు.

899. కపిః (ఓం కపియే నమః)

కపిః = సూర్యరూపుడు.

900. అవ్యయః (ఓం అవ్యయాయ నమః)(చూ.. 13)

అవ్యయః = ప్రళయకాలములో సమస్తము తనలో లీనమగుటకు విశ్రామ స్థానమైనవాడు.

స్వస్తిద-స్స్వస్తికృత్-స్వస్తి-స్వస్తిభుక్-స్వస్తిదక్షిణః॥(896-905)

901. స్వస్తిదః (ఓం స్వస్తిదాయ నమః)

స్వస్తిదః = సర్వశ్రేయములను చేకూర్చువాడు.

902. స్వస్తికృత్ (ఓం స్వస్తికృతే నమః)

స్వస్తికృత్ = శుభమును కూర్చువాడు.

903. స్వస్తి (ఓం స్వస్తియే నమః)

స్వస్తి = సర్వ మంగళ స్వరూపుడు.

904. స్వస్తిభుక్ (ఓం స్వస్తిభుజే నమః)

స్వస్తిభుక్ = శుభమును అనుభవించువాడు.

905. స్వస్తిదక్షిణః (ఓం స్వస్తిదక్షిణాయ నమః)

స్వస్తిదక్షిణః = స్మరణ మాత్రముననే సర్వ శుభములు సమకూర్చువాడు.

97.అరౌద్రః - కుణ్డలీ - చక్రీ - విక్రమ్యూర్జితశాసనః।

906. అరౌద్రః (ఓం అరౌద్రాయ నమః)

అరౌద్రః = రౌద్రము లేనివాడు.

907. కుండలీ (ఓం కుండలినే నమః)

కుండలీ = మకర కుండలములు ధరించినవాడు.

908. చక్రీ (ఓం చక్రిణే నమః)

చక్రీ = సుదర్శనమను చక్రమును ధరించినవాడు.

909. విక్రమీ (ఓం విక్రమిణే నమః)(చూ. 75)

విక్రమీ = గొప్ప శూరుడైన భగవానుడు.

910. ఊర్జిత శాసనః (ఓం ఊర్జితశాసనాయ నమః)

ఊర్జిత శాసనః = ఉల్లంఘించుటకు వీలులేని శాసనములు కలవాడు.

శబ్దాతిగ - శ్శబ్దసహ - శిశిర - శ్శర్వరీకరః॥(906-914)

911. శబ్దాతిగః (ఓం శబ్దాతిగాయ నమః)

శబ్దాతిగః = వాక్కుకు అందనివాడు.

912. శబ్దసహః (ఓం శబ్దసహాయ నమః)

శబ్దసహః = సమస్త వేదములు తెలియబడినవాడు.

913. శిశిరః (ఓం శిశిరాయ నమః)

శివిరః = శిశిర ఋతువువలె చల్లబరుచువాడు.

914. శర్వరీకరః (ఓం శర్వరీకరాయ నమః)

శర్వరీకరః = రాత్రిని కలుగజేయువాడు.

98.అక్రూరః- పేశలో- దక్షో- దక్షిణః- క్షమిణాంవరః।

915. అక్రూరః (ఓం అక్రూరాయ నమః)

అక్రూరః = కౄరత్వము లేనివాడు.

916. పేశలః (ఓం పేశలాయ నమః)

పేశలః = మనోవాక్కాయ కర్మలచే రమణీయముగ నుండువాడై పేశలః అని స్తుతించబడును.

917. దక్షః (ఓం దక్షాయ నమః)(చూ.. 423)

దక్షః = సమర్థుడైనవాడు.

918. దక్షిణః (ఓం దక్షిణాయ నమః)

దక్షిణః = భక్తులను ఔదార్యముతో బ్రోచువాడు.

919. క్షమిణాం వరః (ఓం క్షమిణాం వరాయ నమః)

క్షమిణాం వరః = సహనశీలు లైన వారిఅందరిలో శ్రేష్ఠుడు.

విద్వత్తమో - వీతభయః - పుణ్యశ్రవణకీర్తనః॥(915-922)

920. విద్వత్తమః (ఓం విద్వత్తమాయ నమః)

విద్వత్తమః = సర్వజ్ఞత్తము కలిగియుండి, అందరిలో ఉత్తమమైనవాడు.

921. వీతభయః (ఓం వీతభయాయ నమః)

వీతభయః = భయము లేనివాడు.

922. పుణ్య శ్రవణ కీర్తనః (ఓం పుణ్యశ్రవణకీర్తనాయ నమః)

పుణ్య శ్రవణ కీర్తనః = తనను గూర్చి శ్రవణము గాని, కీర్తన గాని పుణ్యము కలుగజేయును.

99.ఉత్తారణో- దుష్కృతిహా- పుణ్యో- దుస్స్వప్ననాశనః।

923. ఉత్తారణః (ఓం ఉత్తారణాయ నమః)

ఉత్తారణః = సంసార సముద్రమును దాటించువాడు.

924. దుష్కృతిహా (ఓం దుష్కృతిఘ్నే నమః)

దుష్కృతిహా = సాధకులలో యున్న చెడువాసనలను అంతరింప చేయువాడు.

925. పుణ్యః (ఓం పుణ్యాయ నమః)(చూ.. 687)

పుణ్యః = ప్రాణులకు పవిత్రతతను చేకూర్చు పుణ్య స్వరూపుడు.

926. దుస్వప్న నాశనః (ఓం దుస్స్వప్ననాశనాయ నమః)

దుస్వప్న నాశనః = చెడు స్వప్నములను నాశనము చేయువాడు.

వీరహా- రక్షణ- స్సన్తో- జీవనః- పర్యవస్థితః॥(923-931)

927. వీరహా (ఓం వీరఘ్నే నమః)(చూ. 166,741)

వీరహా = భక్తులు మనస్సులు వివిధ మార్గములలో ప్రయాణించకుండ క్రమము చేయువాడు.

928. రక్షణః (ఓం రక్షణాయ నమః)

రక్షణః = రక్షించువాడైనందున భగవానుడు రక్షణః అని స్తవనీయుడయ్యెను.

929. సంతః (ఓం సంతాయ నమః)

సంతః = పవిత్ర స్వరూపుడు.

930. జీవనః (ఓం జీవనాయ నమః)

జీవనః = సర్వ జీవులయందు ప్రాణశక్తి తానైనవాడు.

931. పర్యవస్థితః (ఓం పర్యవస్థితాయ నమః)

పర్యవస్థితః = అన్నివైపుల అందరిలో వ్యాపించి యున్నవాడు.

100.అనన్తరూపో–ఽ(అ)నన్తశ్రీ–ర్జితమన్యు–ర్భయాపహః।

932. అనంతరూపః (ఓం అనంతరూపాయ నమః)

అనంతరూపః = అనంతమైన రూపములు గలవాడు.

933. అనంత శ్రీః (ఓం అనంతశ్రియే నమః)

అనంత శ్రీః = అంతము లేని శక్తివంతుడైనవాడు.

934. జితమన్యుః (ఓం జితమన్యవే నమః)

జితమన్యుః = క్రోధము ఎఱుగని వాడు.

935. భయాపహః (ఓం భయాపహాయ నమః)

భయాపహః = భయమును పోగొట్టువాడు.

చతురశ్రో–గభీరాత్మా–విదిశో–వ్యాదిశో–దిశః॥(932-940)

936. చతురశ్రః (ఓం చతురశ్రాయ నమః)

చతురశ్రః = జీవులకు కర్మఫలములను న్యాయముగా పంచువాడు.

937. గభీరాత్మా (ఓం గభీరాత్మనే నమః)

గభీరాత్మా = గ్రహింప శక్యము గాని స్వరూపము గలవాడు.

938. విదిశః (ఓం విదిశాయ నమః)

విదిశః = అధికారులైన వారికి ఫలము ననుగ్రహించుటలో ప్రత్యేకత కలిగియున్నవాడు.

939. వ్యాదిశః (ఓం వ్యాదిశాయ నమః)

వ్యాదిశః = వారి వారి అర్హతలను గమనించి బ్రహ్మాదులను సైతము నియమించి, ఆజ్ఞాపించువాడు.

940. దిశః (ఓం దిశాయ నమః)

దిశః = వేదముద్వారా మానవుల కర్మఫలములను తెలియజేయువాడు.

101.అనాది-ర్భూర్భువో-లక్ష్మీః-సువీరో-రుచిరాంగదః।

941. అనాదిః (ఓం అనాదయే నమః)

అనాదిః = ఆదిలేనివాడు.

942. భూర్భువః (ఓం భువోభువే నమః)(భూర్భువాయ)

భూర్భువః = సర్వభూతములకు ఆధారమైన భూమికి కూడా భూః ఆధారమైనవాడు.

943. లక్ష్మీః (ఓం లక్ష్మ్యై నమః)

లక్ష్మీః = లక్ష్మీ స్వరూపుడు.

944. సువీరః (ఓం సువీరాయ నమః)

సువీరః = అనేక విధములైన సుందర పోకడలు గలవాడు.

945. రుచిరాంగదః (ఓం రుచిరాంగదాయ నమః)

రుచిరాంగదః = మంగళమైన బాహువులు గలవాడు.

జననో- జనజన్మాదిః- భీమో- భీమపరాక్రమః॥(941-949)

946. జననః (ఓం జననాయ నమః)

జననః = సర్వ ప్రాణులను సృజించినవాడు.

947. జన జన్మాదిః (ఓం జనజన్మాదయే నమః)

జన జన్మాదిః = జన్మించు ప్రాణుల జన్మకు ఆధారమైనవాడు.

948. భీమః (ఓం భీమాయ నమః)(చూ.. 357)

భీమః = అధర్మపరుల హృదయములో భీతిని కలిగించు భయరూపుడు.

949. భీమ పరాక్రమః (ఓం భీమపరాక్రమాయ నమః)

భీమ పరాక్రమః = విరోధులకు భయంకరమై గోచరించువాడు.

102.ఆధారనిలయో - ధాతా - పుష్పహాసః - ప్రజాగరః।

950. ఆధార నిలయః (ఓం ఆధారనిలయాయ నమః)

ఆధార నిలయః = సృష్టికి ఆధారమైన పృధ్వి, జలము, తేజము, వాయువు, ఆకాశము అను పంచ మహాభూతములకు ఆధారమైనవాడు.

951. అధాతా (ఓం అధాత్రే నమః)(చూ.. 43)

అధాతా = తానే ఆధారమైనవాడు.

952. పుష్టహాసః (ఓం పుస్పహాసాయ నమః)

పుష్టహాసః = మొగ్గ పువ్వుగా వికసించునట్లు ప్రపంచరూపమున వికసించువాడు.

953. ప్రజాగరః (ఓం ప్రజాగరాయ నమః)

ప్రజాగరః = సదా మేల్కొనియుండువాడు.

ఊర్ధ్వగ-స్సత్పథాచారః-ప్రాణదః-ప్రణవః-పణః॥ (950-958)

954. ఊర్ధ్వగః (ఓం ఊర్ధ్వగాయ నమః)

ఊర్ధ్వగః = సర్వుల కన్నా పైనుండువాడు.

955. సత్పథాచారః (ఓం సత్పథాచార్య నమః)

సత్పథాచారః = సత్పురుషుల మార్గములో చరించువాడు.

956. ప్రాణదః (ఓం ప్రాణదాయ నమః)(చూ. 65,321)

ప్రాణదః = ప్రాణ ప్రదాత యైనవాడు.

957. ప్రణవః (ఓం ప్రణవాయ నమః)

(ప్రణవః = ప్రణవ స్వరూపుడైనవాడు.

958. పణః (ఓం పణాయ నమః)

పణః = సర్వ కార్యములను నిర్వహించువాడు.

103.ప్రమాణం- ప్రాణనిలయః- ప్రాణభృ- త్ప్రాణజీవనః।

959. ప్రమాణః (ఓం ప్రమాణాయ నమః)(చూ.. 428)

ప్రమాణః = స్వయముగానే జ్ఞానస్వరూపుడై యున్నవాడు.

960. ప్రాణ నిలయః (ఓం ప్రాణనిలయాయ నమః)

ప్రాణ నిలయః = సమస్త జీవుల అంతిమ విరామ స్థానమైనవాడు.

961. ప్రాణభృత్ (ఓం ప్రాణభృతే నమః)

ప్రాణభృత్ = ప్రాణములను పోషించువాడు.

962. ప్రాణజీవనః (ఓం ప్రాణజీవనాయ నమః)

ప్రాణజీవనః = ప్రాణ వాయువుల ద్వారా ప్రాణులను జీవింపజేయువాడు.

తత్త్వం-తత్త్వవి-దేకాత్మా-జన్మమృత్యుజరాతిగః॥(959-966)

963. తత్త్వః (ఓం తత్త్వాయ నమః)

తత్త్వం = సత్యస్వరూపమైనందున భగవానుడు తత్త్వం అని తెలియబడిన వాడు.

964. తత్త్వవిత్ (ఓం తత్త్వవిదే నమః)

తత్త్వవిత్ = సత్యవిదుడైన భగవానుడు తత్త్వవిత్ అని స్తుతించబడువాడు.

965. ఏకాత్మా (ఓం ఏకాత్మనే నమః)

ఏకాత్మా = ఏకమై, అద్వితాయమైన పరమాత్మ.

966. జన్మమృత్యు జరాతిగ (ఓం జన్మమృత్యుజరాతిగాయ నమః)

జన్మమృత్యు జరాతిగ = పుట్టుట, ఉండుట, పెరుగుట, మార్పుచెందుట, కృశించుట, నశించుట వంటి వికారములకు లోనుగానివాడు.

104.భూర్భువస్స్వస్తరు - స్తారః - సవితా - ప్రపితామహః

967. భూర్భువః స్వస్తరుః (ఓం భూర్భువః స్వస్తరవే నమః)

భూర్భువఃస్వస్తరుః = భూః భువః స్వః అను వ్యాహృతి రూపములు మూడు గలవాడు.

968. తారః (ఓం తారాయ నమః)(చూ.. 338)

తారః = సంసార సాగరమును దాటించువాడు.

969. సవితా (ఓం సవిత్రే నమః)(చూ.884)

సవితా = తండ్రి వంటివాడైన భగవానుడు.

970. ప్రపితామహః (ఓం ప్రపితామహాయ నమః)

ప్రపితామహః = బ్రహ్మాదేవునికి కూడా తండ్రియైనవాడు. (967-975)

యజ్ఞో-యజ్ఞపతి-ర్యజ్వా-యజ్ఞాంగో-యజ్ఞవాహనః॥/

971. యజ్ఞః (ఓం యజ్ఞాయ నమః)(చూ.. 445)

యజ్ఞః = యజ్ఞ స్వరూపుడు.

972. యజ్ఞపతిః (ఓం యజ్ఞపతయే నమః)

యజ్ఞపతిః = యజ్ఞములో అధిష్టాన దేవత తానైన భగవానుడు.

973. యజ్వా (ఓం యజ్వనే నమః)

యజ్వా = యజ్ఞములో యజమాని.

974. యజ్ఞాంగః (ఓం యజ్ఞాంగాయ నమః)

యజ్ఞాంగః = యజ్ఞము లోని అంగములన్నియు తానే అయినవాడు.

975. యజ్ఞవాహనః (ఓం యజ్ఞావాహనాయ నమః)

యజ్ఞవాహనః = ఫలహేతువులైన యజ్ఞములు వాహనములుగా కలవాడు.

105.యజ్ఞభృత్-యజ్ఞకృత్-యజ్ఞీ-యజ్ఞభుక్-యజ్ఞసాధనః

976. యజ్ఞభృత్ (ఓం యజ్ఞభృతే నమః)

యజ్ఞభృత్ = యజ్ఞములను సంరక్షించువాడు.

977. యజ్ఞకృత్ (ఓం యజ్ఞకృతే నమః)

యజ్ఞకృత్ = యజ్ఞములను నిర్వహించువాడు.

978. యజ్ఞీ (ఓం యజ్ఞినే నమః)

యజ్ఞీ = యజ్ఞములందు ప్రధానముగా ఆరాధించుబడువాడు.

979. యజ్ఞభుక్ (ఓం యజ్ఞభుజే నమః)

యజ్ఞభుక్ = యజ్ఞఫలమును అనుభవించువాడు.

980. యజ్ఞసాధనః (ఓం యజ్ఞసాధనాయ నమః)

యజ్ఞసాధనః = తనను పొందుటకు యజ్ఞములు సాధనములుగా గలవాడు.

యజ్ఞాన్తకృత్-యజ్ఞగుహ్య-మన్న-మన్నాదఏవచ॥(976-984)

981. యజ్ఞాంతకృత్ (ఓం యజ్ఞాంతకృతే నమః)

యజ్ఞాంతకృత్ = యజ్ఞఫలము నిచ్చువాడు.

982. యజ్ఞగుహ్యమ్ (ఓం యజ్ఞగుహ్యాయ నమః)

యజ్ఞగుహ్యమ్ = గోప్యమైన యజ్ఞము తానైనవాడు.

983. అన్నం (ఓం అన్నాయ నమః)

అన్నం = ఆహారము తానైనవాడు.

984. అన్నాదః (ఓం అన్నాదాయ నమః)

అన్నాదః = అన్నము భక్షించువాడు.

106. ఆత్మయోని - స్స్వయంజాతో - వైఖాన - స్సామగాయనః।

985. ఆత్మయోనిః (ఓం ఆత్మయోనయే నమః)

ఆత్మయోనిః = తన ఆవిర్భావమునకు తానే కారణమైనవాడు.

986. స్వయంజాతః (ఓం స్వయంజాతాయ నమః)

స్వయంజాతః = మరొకరి ప్రమేయము లేకనే తనకు తానుగా ఆవిర్భవించువాడు.

987. వైఖానః (ఓం వైఖనాయ నమః)

వైఖానః = ప్రాపంచిక దుఃఖమును నివారించువాడు.

988. సామగాయనః (ఓం సామగాయనాయ నమః)

సామగాయనః = సామగానము చేయువాడు.

దేవకీనన్దన - స్స్రష్టా - క్షితీశః - పాపనాశనః।। (985-992)

989. దేవకీనందనః (ఓం దేవకీనందనాయ నమః)

దేవకీనందనః = దేవకీ పుత్రుడైన శ్రీ కృష్ణుడు.

990. స్రష్టా (ఓం స్రష్ట్రే నమః)(చూ.. 588)

స్రష్టా = సృష్టికర్త

991. క్షితీశః (ఓం క్షితీశాయ నమః)

క్షితీశః = భూమికి నాధుడైనవాడు.

992. పాపనాశనః (ఓం పాపనాశనాయ నమః)

పాపనాశనః = పాపములను నశింపజేయువాడు.

107. శఙ్ఖభృత్- న్నన్దకీ- చక్రీ- శార్ఙ్గధన్వా- గదాధరః।

993. శంఖభృత్ (ఓం శంఖభృతే నమః)

శంఖభృత్ = పాపములను నశింపజేయువాడు.

994. నందకీ (ఓం నందకినే నమః)

నందకీ = నందకమను ఖడ్గమును ధరించినవాడు.

995. చక్రీ (ఓం చక్రిణే నమః)(చూ.. 908)

చక్రీ = సుదర్శనమను చక్రమును ధరించినవాడు.

996. శార్ఙ్గధన్వా (ఓం శార్ఙ్గధన్వనే నమః)

శార్ఙ్గధన్వా = శారంగము అనెడి ధనుస్సు కలవాడు.

997. గదాధరః (ఓం గదాధరాయ నమః)

గదాధరః = కౌమోదకి యనెడి గదను ధరించినవాడు.

రథాంగపాణి-రక్షోభ్యః-సర్వప్రహరణాయుధః॥(993-1000)

998. రథాంగపాణిః (ఓం రథాంగపాణయే నమః)

రథాంగపాణిః = చక్రము చేతియందు గలవాడు.

999. అక్షోభ్యః (ఓం అక్షోభ్యాయ నమః)(చూ.. 801)

అక్షోభ్యః = కలవరము లేనివాడు.

1000. సర్వ ప్రహరణాయుధః (ఓం సర్వప్రహరణాయుధాయ నమః)

సర్వ ప్రహరణాయుధః= సర్వ విధ అయుధములు కలవాడు.

107. శఙ్ఖభృత్ - న్నన్దకీ - చక్రీ - శార్ఙ్గధన్వా - గదాధరః।
రథాంగపాణి - రక్షోభ్యః - సర్వప్రహరణాయుధః॥ (993-1000)

(107వ శ్లోకమును రెండు మార్లు అనుసంధించాలి)

శ్రీ సర్వ ప్రహరణాయుధ ఓం నమ ఇతి

108. వనమాలీ గదీ శార్ఙ్గీ శంఖీ చక్రీ చ నన్దకీ।
శ్రీమన్నారాయణో విష్ణుః వాసుదేవో ఽభిరక్షతు॥

(108వ శ్లోకమును రెండు మార్లు అనుసంధించలి)

- - -

ఉత్తర పీఠిక

01. ఇతీదం కీర్తనీయస్య కేశవస్య మహాత్మనః।
నామ్నాం సహస్రం దివ్యానాం అశేషేణ ప్రకీర్తితమ్॥

మహాత్ముడు, కీర్తింపదగినవాడు అయిన కేశవుడనే విష్ణుదేవుని సహస్ర దివ్య నామాలు పూర్తిగా చెప్పబడ్డాయి.

02. య ఇదం శృణుయాన్నిత్యం యశ్చాపి పరికీర్తయేత్।
నాశుభం ప్రాప్నుయాత్ కించిత్ సోऽ(అ)ముత్రేహ చ మానవః॥

ఈ సహస్రనామాలు ప్రతి నిత్యం విన్నవారు, పారాయణ చేసినవారు, ఈ లోకంలో గాని, పరలోకంలో గాని సకల శుభాలను పొందుతారు.

03. వేదాంతగో బ్రాహ్మణః స్యాత్ క్షత్రియో విజయీ భవేత్।
వైశ్యో ధనసమృద్ధః స్యాత్ శూద్ర స్సుఖ మవాప్నుయాత్॥

బ్రాహ్మణుడు వేదాంత జ్ఞానాన్ని, క్షత్రియుడు విజయాన్ని, వైశ్యుడు ధన సమృద్ధిని, శూద్రుడు సకల సుఖాలను పొందుతారు.

04. ధర్మార్థీ ప్రాప్నుయా ద్ధర్మం అర్థార్థీ చార్థ మాప్నుయాత్।
కామా నవాప్నుయాత్ కామీ ప్రజార్థీ చాప్నుయాత్ ప్రజాః॥

ధర్మాన్ని ఆకాక్షించేవాడు ధర్మాన్ని, ధనాన్ని కాంక్షించేవాడు ధనాన్ని, భోగాలను కోరేవాడు భోగాలను, సంతానాన్ని అపేక్షించేవాడు సంతానాన్ని పొందుతారు.

05. భక్తిమాన్ యః సదోత్థాయ శుచి స్తద్గత మానసః।
సహస్రం వాసుదేవస్య నామ్నా మేతత్ ప్రకీర్తయేత్॥

ఎవరు నిత్యమూ శుచియై, శ్రద్ధా భక్తులతో వాసుదేవుని యొక్క ఈ వెయ్యి నామాలను చక్కగా కీర్తిస్తున్నాడో...

06. యశః ప్రాప్నోతి విపులం యాతి ప్రాధాన్య మేవ చ।
అచలాం శ్రియ మాప్నోతి శ్రేయః ప్రాప్నోత్య నుత్తమమ్॥

... అతడు కీర్తిని, గొప్ప స్థానాన్ని, భాగ్యమును, శ్రేయస్సును పొందుతున్నాడు.

07. న భయం క్వచి దాప్నోతి వీర్యం తేజశ్చ విందతి।
భవ త్యరోగో ద్యుతిమాన్ బలరూప గుణాన్వితః॥

అటువంటి వ్యక్తి కించెత్తు కూడా భయాన్ని పొందడు. ఉత్సాహాన్ని, వీర్యశక్తిని పొందుతాడు. రోగరహితుడుగా, కాంతివంతుడుగా, బల రూపాది సుగుణాలతో అలరారుతాడు.

08. రోగార్తో ముచ్యతే రోగాత్ బద్ధో ముచ్యేత బంధనాత్।
భయా న్ముచ్యేత భీతస్తు ముచ్యే దాపన్న ఆపదః॥

రోగపీడితుడు ఆరోగ్యవంతుడవుతాడు. బంధింపబడినవాడు బంధాలనుండి విముక్తుడవుతాడు. భీతి గలవాడు నిర్భయుడవుతాడు. ఆపదలలో ఉన్నవాడు వాటి నుంచి బయటపడతాడు.

09. దుర్గా ణ్యతితర త్యాశు పురుషః పురుషోత్తమం।
స్తువ న్నామసహస్రేణ నిత్యం భక్తిసమన్వితః॥

ప్రతినిత్యం భక్తి కలవాడై సహస్రనామాలతో పురుషోత్తముడైన విష్ణువును స్తుతించే పురుషుడు ఎటువంటి కష్టాలనైనా అతి శీఘ్రంగా అధిగమిస్తాడు.

10. వాసుదేవాశ్రయో మర్త్యో వాసుదేవ పరాయణః।
సర్వపాప విశుద్ధాత్మా యాతి బ్రహ్మ సనాతనమ్॥

వాసుదేవుడైన విష్ణువును ఆశ్రయించి, వాసుదేవునిపైనే భక్తిగల మనుష్యుడు సకల పాప విముక్తుడై, పరిశుద్ధాత్ముడై సనాతన బ్రహ్మాన్ని పొందుతాడు.

11. న వాసుదేవ భక్తానాం అశుభం విద్యతే క్వచిత్।
జన్మ మృత్యుజరా వ్యాధి భయం నైవో పజాయతే॥

వాసుదేవుని భక్తులకు ఏ విధమైన అశుభాలు కలుగవు. జన్మ, జ్వర, వ్యాధి, మృత్యువు మొదలైన భయాలు దరిచేరవు.

12. ఇమం స్తవ మధీయానః శ్రద్ధాభక్తి సమన్వితః।
యుజ్యే దాత్మ సుఖక్షాంతిః శ్రీధృతి స్మృతి కీర్తిభిః॥

భక్తి శ్రద్ధలతో ఈ సహస్రనామాలను పారాయణ చేసేవాడు ఆత్మసుఖం, సహనం, సౌభాగ్యం, ధైర్యం జ్ఞాపకశక్తి, యశస్సు మొదలైన వాటిని పొందుతాడు.

13. న క్రోధో న చ మాత్సర్యం న లోభో నాఽశుభామతిః।
భవంతి కృత పుణ్యానాం భక్తానాం పురుషోత్తమే॥

పురుషోత్తముడైన విష్ణు భక్తులలో కోపం, అసూయ, లోభం, మొదలైన దుర్గుణాలు తొలగిపోతాయి.

14. ద్యౌ స్సచంద్రార్క నక్షత్రం ఖం దిశో భూ ర్మహోదధిః।
వాసుదేవస్య వీర్యేణ విధృతాని మహాత్మనః॥

దేవలోకం, చంద్ర సూర్య నక్షత్రాలతో కూడిన ఆకాశం, దిక్కులు, భూమి, సముద్రం, మొదలైనవి మహాత్ముడైన వాసుదేవుని ప్రభావం చేత వాటి వాటి స్థానాలలో స్థిరంగా నిలిచి ఉంటున్నాయి.

15. ససురాసుర గంధర్వం సయక్షోరగ రాక్షసం।
జగద్వశే వర్త తేదం కృష్ణస్య సచరాచరమ్॥

దేవతలు, దానవులు, గందర్వులు, యక్షులు, పన్నగులు, రక్కసులతో కూడిన చరాచర రూపమైన ఈ జగత్తు - శ్రీకృష్ణుని ఆజ్ఞానువర్తమై యున్నది.

16. ఇంద్రియాణి మనోబుద్ధిః సత్త్వం తేజో బలం ధృతిః।
వాసుదేవాత్మకా న్యాహుః క్షేత్రం క్షేత్రజ్ఞ ఏవ చ॥

జ్ఞాన-కర్మ, ఇంద్రియాలు, మనస్సు, బుద్ధి, చిత్తం, కాంతి, బలం, ధైర్యం, శరీరం, జీవుడు, ఇవన్నీ వాసుదేవుని స్వరూపాలని చెప్పబడుతున్నాయి.

17. సర్వాగమానా మాచారః ప్రథమం పరికల్పితః।
ఆచార ప్రభవో ధర్మో ధర్మస్య ప్రభు రచ్యుతః॥

సకల వేదాలకు ముందుగా ఆచారం చెప్పబడింది. ఆచారం నుండి ధర్మం పుడుతోంది. ధర్మానికి అచ్యుతుడే ప్రభువు.

18. ఋషయః పితరో దేవాః మహాభూతాని ధాతవః।
జంగమా జంగమం చేదం జగన్నా రాయణోద్భవమ్॥

ఋషులు, పితృదేవతలు, దేవతులు, పంచ మహా భూతాలు, సప్త ధాతువులు, చరాచరాత్మకమైన జగత్తు ఇవన్నీ శ్రీమన్నారాయణుని వల్లనే ఉద్భవించాయి.

19. యోగో జ్ఞానం తథా సాంఖ్యం విద్యా శ్శిల్పాది కర్మచ।
వేదా శ్శాస్త్రాణి విజ్ఞానం ఏతత్ సర్వం జనార్దనాత్॥

యోగం, జ్ఞానం, సాంఖ్యం, సకల విద్యలు, శిల్పం, వేదాలు, శాస్త్రాలు, విజ్ఞానం ఈ సకలం జనార్ధనుని వల్లే కలుగుతున్నాయి.

20. ఏకో విష్ణు ర్మహాద్భూతం పృథగ్భూతా న్యనేకశః।
త్రీన్ లోకాన్ వ్యాప్య భూతాత్మా భుంక్తే విశ్వభు గవ్యయః॥

విష్ణువొక్కడే మహాద్భుతం. నాశరహితుడు (పరమదైవం). భూతాత్ముడైన విష్ణువే ముల్లోకాలలో వ్యాపించి అనుభవిస్తున్నాడు.

21. ఇమః స్తవం భగవతో విష్ణోర్వ్యాసేన కీర్తితమ్।
పఠేద్య ఇచ్ఛేత్ పురుషః శ్రేయః ప్రాప్తుం సుఖాని చ॥

ఏ మానవుడు శ్రేయస్సు, సుఖం కావాలని కోరుతున్నాడో ఆ మానవుడు వ్యాసమహర్షి చేత కీర్తించబడిన శ్రీవిష్ణుసహస్ర నామాలను పఠించాలి.

22. విశ్వేశ్వర మజం దేవం జగతః ప్రభుమవ్యయం।
భజంతి యే పుష్కరాక్షం న తే యాంతి పరాభవమ్॥

జగదీశ్వరుడు, జన్మరహితుడు, లోకనాయకుడు, అవ్యయుడు, పద్మనేత్రుడు అయిన విష్ణుదేవుని ఎవరు భజిస్తారో వారు పరాభవాలను పొందరు.

న తే యాంతి పరాభవమ్ ఓమ్ నమ ఇతి

ఓం నమః - అంటూ, పరాభవం కలుగనేరదంటూ విష్ణుదేవునికి నమస్కరిస్తున్నాను.

అర్జున ఉవాచ:

23. పద్మపత్ర! విశాలాక్ష! పద్మనాభ! సురోత్తమ!
భక్తానా మనురక్తానాం త్రాతా భవ జనార్ధన!॥

- అర్జునుడు చెప్పెను -

పద్మముల వంటి విశాలమైన కన్నులు గలవాడా!, నాభి యందు తామరపువ్వు గలవాడా!, దేవతలందరి కంటే శ్రేష్టమైనవాడా!, ఓ జనార్ధనా! దయతో భక్తులను రక్షించు. (పద్మనాభా! జనార్ధనా! అనురక్తులైన భక్తులను కాపాడు.)

శ్రీభగవానువాచ:

24. యో మాం నామ సహస్రేణ స్తోతు మిచ్ఛతి పాండవ!
సోఽహ మేకేన శ్లోకేన స్తుత ఏవ న సంశయః

- భగవంతుడు చెప్పెను -

ఓ పాండవా! ఎవరు నన్ను మనసారా సహస్రనామాలతో స్తుతించాలని ఇచ్ఛగిస్తాడో, అటువంటివాడు ఒక్క శ్లోకం పఠించినా నేను స్తుతించ బడినట్లే. అందులో సందేహం లేదు. (నా వేయి నామములు స్తుతించగోరే వారు ఒక శ్లోకమును స్తుతించినా నన్ను పొందగలరు)

స్తుత ఏవ న సంశయ ఓమ్ నమ ఇతి

ఓం నమః - సంశయం లేదంటూ విష్ణుదేవునికి నమస్కరిస్తున్నాను.

వ్యాస ఉవాచ:

25. వాసనాద్ వాసుదేవస్య వాసితం తే జగత్త్రయం।
సర్వభూత నివాసోఽసి వాసుదేవ నమోస్తు తే॥

- వ్యాసుడు పలికెను -

వాసుదేవా నీ ఉనికి వల్లే ముల్లోకాలు నిలిచి ఉన్నాయి. సర్వభూతాలలో నివశించే నీకు నమస్కారం. (ముల్లోకములు వాసుదేవుని వలన నిలచియున్నాయి. - అన్ని భూతములలోను వాసుదేవుడు అంతర్యామి. వాసుదేవునకు నమోస్తుతులు)

శ్రీ వాసుదేవ నమోస్తుత ఓం నమ ఇతి

ఓం నమః - శ్రీ వాసుదేవునికి నమస్కారం.

పార్వత్యువాచ:

26. కేనోపాయేన లఘునా విష్ణో ర్నామ సహస్రకం।
పఠ్యతే పండితై ర్నిత్యం శ్రోతు మిచ్ఛా మ్యహం ప్రభో॥

- పార్వతీదేవి పరమేశ్వరునితో పలికెను -

ప్రభూ! జ్ఞానవంతులైన పండితులు నిత్యం ఏ ఉపాయం చేత సులభంగా శ్రీ విష్ణు సహస్ర నామాన్ని పారాయణ చేస్తున్నారో ఆ ఉపాయాన్ని వినగోరుతున్నాను. (ప్రభో! ఈశ్వరా! విష్ణు సహస్ర నామామును పందితులు నిత్యం క్లుప్తంగా ఎలా పఠిస్తారో తెలియజేయండి) అని విన్నవించగా..

ఈశ్వర ఉవాచ:

27. శ్రీరామ రామ రామేతి రమే రామే మనోరమే।
సహస్రనామ తత్తుల్యం రామనామ వరాననే!॥

- ఈశ్వరుడు పలికెను -

సుందర వదనా! 'శ్రీరామ రామ' అని మనోహరుడైన రాముని యందే నేను రమిస్తున్నాను. ఆ రామనామం సహస్రనామానికి సమానమైనది. ("శ్రీరామ రామ రామ" యని రామనామమును ధ్యానించవలెను. రామనామము వేయి నామములకు సమానము) ఓ చారు వదనా! ఆ రామనామమే సహస్రనామానికి సమానం.

శ్రీరామనామ వరానన ఓమ్ నమ ఇతి

ఓం నమః - శ్రీరామా నీకు నమస్కారము.

బ్రహ్మోవాచ:

28.నమోఽస్త్వనంతాయ సహస్రమూర్తయే సహస్రపాదాక్షి శిరోరుబాహవే!
సహస్రనామ్నే పురుషాయ శాశ్వతే సహస్రకోటి యుగధారిణే నమః

- బ్రహ్మ చెప్పెను -

అంతం లేని, వేల రూపాలతో ప్రకాశిస్తున్న వేల పదాలు, వేల కన్నులు, వేల తలలు, వేల తొడలు, వేల భుజాలు, వేల నామాలు కలిగిన, నిత్యుడైన పురుషునికి నమస్కారం.

సహస్రకోటి యుగిలను ధరించిన విష&ఉణవుకు నమస్కారం. (అనంతుడు, వేలాది రూపములు, పాదములు, కనులు, శిరస్సులు, భుజములు, నామములు గల పురుషోత్తమునకు, సహస్ర కోటి యుగాలు ధరించిన వానికి నమస్కారము)

శ్రీ సహస్రకోటి యుగధారిణ ఓం నమ ఇతి

ఓం నమః - అనేక కోట్ల యుగాలను ధరించిన విష్ణువునకు నమస్కారం.

సంజయ ఉవాచ:

29. యత్ర యోగేశ్వరః కృష్ణో యత్ర పార్థో ధనుర్ధరః।
తత్ర శ్రీః విజయో భూతిః ధ్రువా నీతిర్మతిర్మమ॥

- సంజయుడు చెప్పెను -

ఎక్కడ యోగీస్వరుడైన శ్రీకృష్ణపరమాత్మ ఉంటాడో, అక్క మంగళం, విజయం, ఐశ్వర్యం నిశ్చయంగా ఉంటాయి. ("యోగీశ్వరుడైన కృష్ణుడు, ధనుర్ధారియగు అర్జునుడు ఉన్న చోట ఐశ్వర్యము, విజయము నిశ్చయంగా ఉంటాయి")

శ్రీభగవానువాచ:

30. అనన్యా శ్చింతయంతో మాం యే జనాః పర్యుపాసతే।
తేషాం నిత్యాభి యుక్తానాం యోగక్షేమం వహా మ్యహమ్॥

- శ్రీ భగవానుడు పలికెను -

ఏ జనులు అన్య చింతన లేక నన్నే ఉపాసిస్తున్నారో అటువంటి యుక్తమైన మనస్సు గలవారి యోగక్షేమాలను నేను వహిస్తున్నాను. (ఇతర చింతనలు లేక నన్నే నమ్మి ఉపాసన చేసేవారి యోగక్షేమాలు నేనే వహిస్తాను.)

31. పరిత్రాణాయ సాధూనాం వినాశాయ చ దుష్కృతాం।
ధర్మసంస్థాపనార్థాయ సంభవామి యుగే యుగే॥

సాధుజనులను రక్షించడానికి, దుష్టజనులను శిక్షించడానికి, ధర్మాన్ని నిలబెట్టడానికి, ప్రతియుగంలోనూ అవతారం దాల్చుచున్నాను. (ప్రతియుగం లోను దుష్ట శిక్షణకు, సాధురక్షణకు నీనే అవతరిస్తాను)

32. ఆర్తా విషణ్ణా శ్శిథిలాశ్చ భీతాః ఘోరేషుచ వ్యాధిషు వర్తమానాః।
సంకీర్త్య నారాయణ శబ్దమాత్రం విముక్త దుఃఖా స్సుఖినో భవంతి॥

దుఃఖపీడితులు, విచారగ్రస్తులు, సమస్తాన్నీ కోల్పోయినవారు, భయం గలవారు, హోరమైన వ్యాధులచే పీడింపబడినవారు, 'నారాయణ' అనే శబ్దాన్ని చెప్పినంత మాత్రం చేతనే సకల దుఃఖాలను బాసి సుఖవంతులవుతారు.

33. యదక్షర పదభ్రష్టం మాత్రాహీనం తు యద్భవేత్।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ! నారాయణ! నమోఽస్తు తే॥

శరీరం చేత, వాక్కు చేత, మనస్సు చేత, జ్ఞానేంద్రియాల చేత, బుద్ధి చేత, స్వభావం చేత, ఏ యే కర్మలను చేస్తున్నాను.

34. కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యా త్మనా వా ప్రకృతే స్స్వభావాత్।
కరోమి యద్యత్ సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి॥

శరీరముచేతగాని, వాక్కుచేతగాని, ఇంద్రియములచేతగాని, స్వభావంచేతగాని చేసే కర్మలనన్నింటినీ శ్రీమన్నారాయణునకే సమర్పిస్తున్నాను.

శ్రీమన్నారాయణాయేతి సమర్పయామి

ఓమ్ తత్ సత్ // సర్వం శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు

ఇతి శ్రీ మహాభారతే శతసహస్రికాయాం సంహితాయాం వైయాసిక్యామ్। అనుశాసనికపర్వణి మోక్షధర్మే శ్రీ భీష్మ యుధిష్ఠిర సంవాదే శ్రీ విష్ణోః దివ్య సహస్రనామ స్తోత్రం నామ చతుః పంచాశ దధిక ద్విశత తమోఽధ్యాయః॥

– – – = – – –

లక్ష్మీ అష్టోత్తర శతనామ స్తోత్రమ్

దేవ్యువాచ:

01. దేవ దేవ! మహాదేవ! త్రికాలజ్ఞ! మహేశ్వర!।
కరుణాకర! దేవేశ ! భక్తానుగ్రహకారక!।
అష్టోత్తరశతం లక్ష్మ్యాః శ్రోతుమిచ్ఛామి తత్త్వతః॥

ఈశ్వర ఉవాచ:

02. దేవీ! సాధు! మహాభాగే మహాభాగ్య ప్రదాయకమ్!।
సర్వైశ్వర్యకరం పుణ్యం సర్వపాప ప్రణాశనమ్॥

03. సర్వదారిద్ర్య శమనం శ్రవణాద్ భుక్తిముక్తిదమ్।
రాజవశ్యకరం దివ్యం గుహ్యాద్ గుహ్యతరం పరమ్॥

04. దుర్లభం సర్వదేవానాం చతుష్షష్టి కళాస్పదమ్।
పద్మాదీనాం వరాంతానాం నిధీనాం నిత్యదాయకమ్॥

05. సమస్తదేవ సంసేవ్యం అణిమాద్యష్ట సిద్ధిదమ్।
కిమత్ర బహునోక్తేన దేవీ ప్రత్యక్షదాయకమ్॥

06. తవ ప్రీత్యాఽద్య వక్ష్యామి సమాహితమనాః శృణు।
అష్టోత్తర శతస్యాస్య మహాలక్ష్మీస్తు దేవతా॥

07. క్లీం బీజ పద మిత్యుక్తం శక్తిస్తు భువనేశ్వరీ।
అంగన్యాసః కరన్యాసః స ఇత్యాది ప్రకీర్తితః॥

ధ్యానమ్:

01. వందే పద్మకరాం ప్రసన్నవదనాం సౌభాగ్యదాం భాగ్యదామ్।
హస్తాభ్యాం అభయప్రదాం మణిగణైః నానావిధైః భూషితామ్॥

02. భక్తాభీష్ట ఫలప్రదాం హరిహర బ్రహ్మాదిభిః స్సేవితామ్।
పార్శ్వే పంకజ శంఖ పద్మనిధిభిర్యుక్తాం సదా శక్తిభిః॥

03. సరసిజనయనే! సరోజహస్తే! ధవళతరాంశుకగంధమాల్యశోభే!!।
భగవతి! హరివల్లభే! మనోజ్ఞే! త్రిభువనభూతికరి ప్రసీద మహ్యామ్॥

01. ప్రకృతిం వికృతిం విద్యాం సర్వభూత హిత ప్రదామ్।
శ్రద్ధాం విభూతిం సురభిం నమామి పరమాత్మికామ్॥

త్రిగుణాత్మకమైన ప్రకృతి స్వరూపిణి, మార్పుచెందిన రూపంలో ఉన్న దేవి, విద్యా స్వరూపిణి, సమస్త జీవులకు శుభాన్ని చేకూర్చే తల్లి, శ్రద్ధా స్వరూపిణి, మోక్ష సంపదను ప్రసాదించు దేవి, సమస్త శుభాలను చేకూర్చే కామధేను స్వరూపిణి పరమాత్మ స్వరూపిణికి నమస్సులు.

02. వాచం పద్మాలయాం పద్మాం శుచిం స్వాహాం స్వధాం సుధామ్।
ధన్యాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీం నిత్యపుష్టాం విభావరీమ్॥

వాక్ స్వరూపిణి, సద్మంలో వసించు దేవి, పద్మమును బోలిన స్వరూపంతో ప్రకాశించు తల్లి, పరిశుద్ధ స్వరూపిణి, స్వాహా దేవి స్వరూపిణి, స్వధా దేవి స్వరూపిణి, అమృత స్వరూపిణి, ధన్యురాలు, బంగారం వంటి స్వరూపం గల తల్లి, సర్వ లోకాలకు శుభాన్ని చేకూర్చు మహాలక్ష్మి స్వరూపిణి, సదా పరిపూర్ణమై విరాజిల్లు దేవి, రాత్రి స్వరూపిణి యగు లక్ష్మీ దేవికి నమస్సులు.

03. అదితిం చ దితిం దీప్తాం వసుధాం వసుధారిణీమ్।
నమామి కమలాం కాన్తాం కామాక్షీం క్రోధసమ్భవామ్॥

(నమామికమలాం కాంతాం క్షమాం క్షీరోదసంభావామ్॥)

సమస్త సృష్టికి కారకురాలైన ఆద్యాశక్తి స్వరూపిణి, ప్రళయంలో జగత్తునంతా తనలో లయం చేసుకొను నిశ్చల చైతన్య స్వరూపిణి, సర్వలోకాలను దీప్తిమంతం చేయు జగన్మాత, అష్టవసువులకు ఆధారమైన శ్రీమహాలక్ష్మి, గొప్ప సంపదలను కలిగి ఉన్న తల్లి, వికసించిన తామర వంటి స్వరూపం గల దేవి, అశుభాలను పోగొట్టు సర్వమంగళ స్వరూపిణి, క్షమాస్వరూపిణి, క్షీరసాగరము నుండి ఉద్భవించిన తల్లికి నమస్సులు.

04. అనుగ్రహప్రదాం బుద్ధిం అనఘాం హరివల్లభామ్।
అశోకాం అమృతాం దీప్తాం లోకశోక వినాశినీమ్॥

అనుగ్రహమే తన స్వరూపంగా గల దేవి, సంవృద్ధి స్వరూపిణి, పాప రహితురాలైన తల్లి, నారాయణునికి ప్రీతిపాత్రురాలైన దేవి, శోక రహితురాలైన మహాలక్ష్మి, నాశనం అనేది లేని పరమానందమే స్వరూపంగా గల తల్లి, ప్రకాశ స్వరూపిణి, లోకముల శోకాన్ని వినాశనం చేయు జగన్మాతకి నమస్సులు.

05. నమామి ధర్మనిలయాం కరుణాం లోకమాతరమ్।
పద్మప్రియాం పద్మహస్తాం పద్మాక్షీం పద్మసుందరీమ్॥

ధర్మమునందు నిలిచి ఉండు దేవి, దయార్ద్ర హృదయం గల తల్లి, సమస్త లోకాలకు జనని అయిన దేవి, పద్మములందు ప్రీతి గల తల్లి, పద్మమును చేతిలో ధరించిన జగన్మాత, పద్మముల వంటి చక్కని నేత్రాలుగల తల్లి, మోక్షార్థులందరిచేత ఆరాధింపబడు జ్ఞానస్వరూపిణికి నమస్సులు.

06. పద్మోద్భవాం పద్మముఖీం పద్మనాభప్రియాం రమామ్।
పద్మమాలాధరాం దేవీం పద్మినీం పద్మగంధినీమ్॥

పద్మం నుండి ఉద్భవించిన దేవి, పద్మం వంటి సుందరమైన ముఖం కలిగిని దేవి, నాభియందు పద్మము కల్గివున్న మహావిష్ణువుకు ప్రీతిపాత్రురాలు, జగత్తు అనే క్రీడను సలిపే జగన్మాత, పద్మముల మాలను మెడలో ధరించిన దేవి, ఇహపర లోకాలకు దేవి, పద్మమును ధరించిన తల్లి, పద్మములోని సువాసనను బోలిన దివ్య పరిమళం కలిగిన తల్లికి నమస్సులు.

07. పుణ్యగంధాం సుప్రసన్నాం ప్రసాదాభిముఖీం ప్రభామ్।
నమామి చంద్రవదనాం చంద్రాం చంద్రసహోదరీమ్॥

భక్తులకు సకల శుభాలు కలగాలని అభిలషించు పుణ్య స్వరూపిణి, సదా అత్యంత ప్రసన్నురాలై ఉండు జగన్మాత, తన భక్తులను నారాయణుని కృపకు అభిముఖులనుగా చేయు తల్లి, గొప్ప కాంతిగల తల్లి, చంద్రుని వంటి చక్కని వదనం గల దేవి, చంద్ర స్వరూపిణి, చంద్రునికి సహోదరియైన దేవికి నమస్సులు.

08. చతుర్భుజాం చంద్రరూపాం ఇందిరాం ఇందుశీతలామ్।
ఆహ్లాద జననీం పుష్టిం శివాం శివకరీం సతీమ్॥

నాలుగు భుజాలుగల దేవి, చంద్రుని రూపంలో విరాజిల్లుతున్న తల్లి, పరమైశ్వర్యం కలిగిన లక్ష్మీదేవి, తనను ఆశ్రయించిన భక్తులందరికీ చల్లని అనుగ్రహంతో సుఖ–జ్ఞానాలను ప్రసాదించే లక్ష్మీదేవి, భక్తులకు ఆహ్లాదాన్ని పుట్టించేది, జగత్తుకు పుష్టిని కలిగించు జగన్మాత, సర్వ శుభప్రద స్వరూపిణి, తన భక్తులను శుభప్రదమైన మార్గంలో నడిపించు తల్లి, దర్శనమాత్రం చేత పాపాలను తొలగించు చల్లని తల్లికి నమస్సులు.

09. విమలాం విశ్వజననీం తుష్టిం దారిద్ర్యనాశినీమ్।
ప్రీతి పుష్కరిణీం శాంతాం శుక్లమాల్యాంబరాం శ్రియమ్॥

కల్మష రహితురాలైన దేవి, సమస్త విశ్వానికి జనని, సర్వులకు జ్ఞానపుష్టిని కలిగించు తల్లి, దారిద్ర్యాలను దూరం చేయు తల్లి, ముముక్షువుల జ్ఞానదాహాన్ని తీర్చి, వారికి ప్రీతిని చేకూర్చు జగన్మాత, శాంత స్వరూపిణి, తెల్లని పూలమాలలను తెల్లని వస్త్రములను ధరించి ప్రకాశించు దేవి, సకల సంపదల స్వరూపిణికి నమస్సులు.

10. భాస్కరీం బిల్వనిలయాం వరారోహాం యశస్వినీమ్।
వసుంధరాం ఉదారాంగాం హరిణీం హేమమాలినీమ్॥

సూర్యుని వంటి తేజస్సు గల తల్లి, బిల్వ వృక్షమునందు వసించు తల్లి, శ్రీమన్నారాయణుడు వసించు వైకుంఠమును తన స్వరూపంగా గల తల్లి, గొప్ప కీర్తి గల జగన్మాత, భూదేవి

స్వరూపిణి, అత్యంత ఔదార్యం గల రూపంతో వెలుగొందు జగన్మాత, భగవద్భక్తిని వృద్ధి చేయు తల్లి, బంగారు మాలలు ధరించిన తల్లికి నమస్సులు.

11. ధనధాన్యకరీం సిద్ధిం స్త్రైణసౌమ్యాం శుభప్రదామ్।
నృపవేశ్మగతా నందాం వరలక్ష్మీం వసుప్రదామ్॥

భక్తులకు ధన ధాన్యాది సంపదలను అనుగ్రహించు దేవి, జీవుల సాధనలను సఫలీకృతం చేయు తల్లి, సౌమ్యత్వం గల తల్లి, ముక్తిని ప్రధానం చేయు జగన్మాత, నారాయణుని గృహమునందు ఆనందంలో ఓలలాడు దేవి, వరాలను ప్రసాదించు లక్ష్మి, నిరతిశయానంద రూపమైన మోక్షాన్ని ప్రసాదించే జగన్మాతకి నమస్సులు.

12. శుభాం హిరణ్య ప్రాకారాం సముద్ర తనయాం జయామ్।
నమామి మంగళాం దేవీం విష్ణువక్ష స్థల స్థితామ్॥

శుభ స్వరూపిణి, స్వర్ణ ప్రాకారాలు గల తల్లి, క్షీరసాగరుని కుమార్తె, సదా విజయాన్ని సాధించు తల్లి, సర్వ శుభాలకు అధినేత్రి, శ్రీమహావిష్ణువు యొక్క వక్షస్థలమందు ఆసీనురాలై ఉండు తల్లికి నమస్సులు.

13. విష్ణుపత్నీం ప్రసన్నాక్షీం నారాయణ సమాశ్రితామ్।
దారిద్ర్య ధ్వంసినీం దేవీం సర్వోపద్రవ వారిణీమ్॥

నారాయణుని పత్ని, ప్రసన్నమైన నయనాలు గల తల్లి, సర్వ వేళలా నారాయణుని ఆశ్రయించి ఉండు శక్తి స్వరూపిణి, దారిద్ర్యాన్ని ధ్వంసం చేయు తల్లి, సర్వ శక్తులకు మూలాధారమైన తల్లి, జీవులకు కలుగు సర్వ ఉపద్రవాలను నివారించు జగన్మాతకి నమస్సులు.

14. నవదుర్గాం మహాకాళీం బ్రహ్మవిష్ణు శివాత్మికామ్।
త్రికాలజ్ఞాన సంపన్నాం నమామి భువనేశ్వరీమ్॥

శక్తి అవతారాలైన నవ దుర్గల స్వరూపిణి, మహాకాళీ స్వరూపిణి, బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరుల ఆవిర్భావానికి కారకురాలైన ఆద్యాశక్తి స్వరూపిణి, భూత, భవిష్యత్, వర్తమానాల జ్ఞానం కలిగిన తల్లి, సర్వలోకాలకు అధీశ్వరి అయిన లక్ష్మీదేవికి నమస్సులు.

15. లక్ష్మీం క్షీరసముద్రరాజతనయాం శ్రీరంగధామేశ్వరీం
దాసీభూత సమస్త దేవవనితాం లోకైక దీపాంకురామ్।
శ్రీమన్మంద కటాక్షలబ్ధ విభవ బ్రహ్మేంద్ర గంగాధరాం
త్వాం త్రైలోక్య కుటుంబినీం సరసిజాం వందే ముకుందప్రియామ్॥

16. మాతర్నమామి! కమలే! కమలాయతాక్షి!
శ్రీవిష్ణుహృత్ కమలవాసిని! విశ్వమాతః!
క్షీరోదజే కమల కోమల గర్భగౌరి!
లక్ష్మి! ప్రసీద సతతం నమతాం శరణ్యే॥

ఫలశ్రుతిః

17. త్రికాలం యో జపేద్విద్వాన్ షణ్మాసం విజితేంద్రియః।
దారిద్ర్య ధ్వంసనం కృత్వా సర్వమాప్నో తి యత్నతః॥

18. దేవీనామ సహస్రేషు పుణ్యమష్టోత్తరం శతమ్।
యేన శ్రియ మవాప్నోతి కోటిజన్మ దరిద్రతః॥

19. భృగువారే శతం ధీమాన్ పఠేద్వత్సరమాత్రకమ్।
అష్టైశ్వర్య మవాప్నోతి కుబేర ఇవ భూతలే॥

20. దారిద్ర్య మోచనం నామ స్తోత్ర మంబాపరం శతమ్।
యేన శ్రియ మవాప్నోతి కోటిజన్మ దరిద్రతః॥
భుక్త్వా తు విపులాన్ భోగాన్ అంతే సాయుజ్య మాప్నుయాత్।

21. ప్రాతఃకాలే పఠే న్నిత్యం సర్వ దుఃఖోపశాంతయే॥
పఠంస్తు చింతయేద్ దేవీం సర్వాభరణ భూషితామ్।

ఇతి శ్రీ లక్ష్మీ అష్టోత్తర శతనామ స్తోత్రం సంపూర్ణమ్॥

– – –

(ఎక్కడైనా తప్పులు ఉంటే సహృదయంతో తెలియజేయవలసినదిగా మనవి.-944 044 9650, 994 994 1430)